

การศึกษา EDUCATION

นิตยสารของสมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา

**คณะกรรมการสมาคมศิษย์เก่า
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ชุดที่ 3**

พ.ศ. 2510-2512

๑.	นายจรัส	มหาวัจน์	นายกสมาคม ฯ
๒.	นายชม	ภูมิภาค	อุปนายกสมาคม ฯ
๓.	นายวิชาติ	โชติกรธิ์กุล	เลขาธิการสมาคม ฯ
๔.	นายทรงศักดิ์	ศรีกาฬสินธุ์	เจ้าหน้าที่หาทุน
๕.	น.ส. ส่องแสง	หงส์ประภัสร์	เทร่ญญิก
๖.	นายเลิศ	ชุนาค	นายทะเบียน
๗.	น.ส. จำเวญ	จารุธรรม	ปฏิคม
๘.	นายชัยสิทธิ์	ภูภิรมย์ขวัญ	สาราณียกร
๙.	นายนิยม	บูรณะบุตร	ผู้ช่วยประชาสัมพันธ์
๑๐.	นายบันเทิง	จันทนะผละลิน	เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์
๑๑.	นางอโณทัย	ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา	เจ้าหน้าที่สหพันธนาการและสวัสดิการ
๑๒.	นายมงคล	ศรีไพรวรรณ	เจ้าหน้าที่หาทุน
๑๓.	น.ต. ประดิษฐ์	ฉายะพงษ์	ผู้ช่วยเจ้าหน้าที่โครงการและกิจการ
๑๔.	พ.ต. ประเสริฐ	ภูสาระ	เจ้าหน้าที่สถานที่และพัสดุ
๑๕.	นายยัง	พิทยานิยม	ที่ปรึกษากฎหมาย
๑๖.	นายปรีชา	พิมพ์พันธ์	เจ้าหน้าที่การศึกษา
๑๗.	น.ท. พิมพ์	จักรทอง	เจ้าหน้าที่โครงการและกิจการ
๑๘.	นายวินัย	เกษมเศรษฐ์	เจ้าหน้าที่ติดต่อต่างประเทศ
๑๙.	นายสุพจน์	สุขกมล	ผู้ช่วยปฏิคม
๒๐.	พ.ต. ประชา	ธรรมโชติ	ผู้ตรวจบัญชีสมาคม ฯ
๒๑.	นายชะยะ	อุดมฉันท	ผู้ช่วยปฏิคม
๒๒.	นายสุชาย	วัฒนตฤณากุล	ประชาสัมพันธ์
๒๓.	นายเสถียร	จันทิมาธร	ผู้ช่วยสาราณียกร
๒๔.	น.ส. เพ็ญแข	วงศ์สง่า	โฆษก
๒๕.	นายอำนาจ	คงมีสุข	โฆษก

การศึกษา

EDUCATION

นิตยสารรายสามเดือนของสมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่ความรู้
- เพื่อเป็นสื่อกลางของมวลศิษย์เก่า
- เพื่อเผยแพร่เกียรติคุณของวิทยาลัย

เจ้าของ

สมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา โทร. 912583

บรรณาธิการ

ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา นายชัยสิทธิ์ ภาภิรมย์ชวัญ

พิมพ์ที่

นิยมวิทยา (แผนกการพิมพ์) 162/3-4-5 ถนนบำรุงเมือง

พระนคร โทร. 20761

แถลง แถลง แถลง แถลง แถลง แถลง แถลง แถลง

วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๔๕๙ คือเมื่อ ๕๒ ปีก่อนโน้น เมืองไทยได้กำหนดบุคคล
คนหนึ่งซึ่งอีก ๔๐ ปีเศษ ต่อมา บุคคลผู้นี้ ได้มาดำรงตำแหน่งอธิการวิทยาลัยวิชาการศึกษา
อันเป็นสถาบันแห่งแรกที่ยกฐานะระดับวิชาครูขึ้นเป็นวิชาชีพที่เทียบเท่ากับวิชาชีพแขนงอื่น ๆ

และ ๑๖ กันยายน ๒๔๙๗ ๑๔ ปีที่ผ่านมาแล้ว เมืองไทยได้มีสถาบันอุดมศึกษา
ทางด้านวิชาครู ที่ทำให้อนาคตของครูไทยไม่มีมรดกต่อไป มีสถาบันที่ช่วยยกกระดับครู
จากเรื่อจ้างอันคร่ำครึมาเป็นอาชีพที่ทุกคนมีความปรารถนาอยากจะเป็นและอยากจะเรียน จน
กระทั่งปัจจุบันนี้

ในฐานะสมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษาเป็นสถาบันอันหนึ่งที่จะมุ่งจรรโลง
และส่งเสริมวิทยาลัย อันเป็นที่รักของเราให้เป็นที่รู้จักแก่วงการทั่วไป จึงขอถือโอกาสนี้
จัดทำหนังสือที่ระลึกวันคล้ายวันสถาปนาวิทยาลัย และวันเกิดของท่านอธิการซึ่งเป็นวันเดียวกัน
กันขึ้น อย่างน้อยก็เพื่อเป็นกตัญญู กตเวทิตา ต่อผู้ที่ได้สละแรงกาย แรงใจ และเหงื่อ
ทุกหยด เพื่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา สละพลังและชีวิตทั้งชีวิตเพื่อการศึกษาของประเทศ
ชาติ และชาวเรา.....วิทยาลัยวิชาการศึกษาทั้งห้าแห่ง.....

เนื่องในโอกาสที่สมาคมศิษย์เก่าฯ และนิสิตนักศึกษาปัจจุบันได้จัดงานวัน “คืนสู่
เหย้า” วันที่ ๗๗ ทุกแห่งของวิทยาลัยวิชาการศึกษาจะกลับมาพบกันในวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๑๑
ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตรในเวลา ๑๙.๐๐ น. นั้น ใครจะขอให้เราได้ระลึกถึง
วันคืนที่สุข ณ บริเวณสนามตะกร้อของ วศ. ปทุมวัน ระลึกถึง ชายหาด บางแสน ใน
ตอนเย็นที่ได้เคยเดินเที่ยวและถีบจักรยาน ระลึกถึง สน และมะม่วงที่เรียงรายอยู่รอบขอบสระ
ของประสานมิตร ระลึกวันอันเคยผ่านพ้นไปเมื่ออดีต และระลึกถึงวิทยาลัยของเราในวันนี้

จากความรู้สึกที่ไม่เคยเลื่อนหายไปจากใจ

ขัยสิทธิ์ ภูวภิรมย์ขวัญ

โรงเรียนมัธยมสาธิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร พระโขนง พระนคร

สารบัญของนิตยสารการศึกษา ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๑

	หน้า
ศาสตราจารย์ ดร. สาโรช บัวศรี	๕
ความทรงจำเกี่ยวกับอธิการฯ และงานของท่าน	๘
วิจารณ์โคลงบางบทในกำสรวลศรีปราชญ์	๑๔
วิทยาลัย.....ของเรา	๑๕
อาศิรวาทสตุติ	๒๘
กระจกเงา	๒๙
การ์ตูน	๓๑
ความหลังตอนจบ	๓๖
สองสุภาพบุรุษแห่งเวโรน่า	๔๔
จดหมายจาก เต็ม สุขสกุล ถึงบรรณาธิการ	๔๔
หรือตรึก	๕๔
ความคิดเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมแบบประสม	๕๕
เมื่อพ่อขุนรามคำแหงมหาราชต้องเผชิญคดีขู่สาว	๕๙
ขอให้ก้าวไปสู่ความเป็นมหาวิทยาลัย	๖๔
สังคมชาวเรา	๖๖
สื่อมวลชนกับการพัฒนาประเทศ	๗๐
ค่านิยมของสังคมไทยกับอาชีพรับราชการ	๘๔
ตอบปัญหาครู—ครู	๙๐
	รอย รุจิโรจน์
	วัลลนา ศิริเจริญ
	วรวิทย์ วศินสรการ
	จิตรเลขา
	๐๐๒๖
	ไพบลีย์ อินทรวินา
	ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์
	วิวัฒน์ บุรทัต
	เต็ม สุขสกุล
	พรหม ภิญโญ
	อุดม ด้วงเดช
	จำปาต๊ะ
	ศิษย์เก่ารุ่นหก
	นายกอ คุนย์แปด
	ชม ภูมิภาค
	สมศักดิ์ เจียมทองงษ์

ผู้เขียนในฉบับ

- ลัลลนา ศิริเจริญ** อาจารย์ภาษาไทย ของวิทยาลัยวิชาการศึกษา นักประพันธ์ที่เคยมีผลงานในรวมเรื่องสั้น “พวงชมพู” อันชายคิขชายคี่ จนขาดตลาดไปแล้ว
- รอย รุจิโรจน์** “ข้าพเจ้าเป็นใครไม่จำเป็นจะต้องรู้จัก แต่ขอแนะนำว่า ข้าพเจ้าเป็นคนมีอายุมากพอที่จะมีความหลัง แต่ก็ยังไม่แก่เกินที่จะจดจำอะไรไม่ได้”
- วรวิทย์ วตินสรากร** เคยมีผลงานในนิตยสารการศึกษา ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓ ฉบับนี้เขียนบทวิจารณ์อันคิดว่าจะเป็นแนวทางให้ผู้อ่านและผู้บริการได้คิดถึงความเจริญของวิทยาลัยจากอดีตสู่ปัจจุบัน
- ศิษย์เก่ารุ่นหก** นักเขียนนิรนามคนเดิมที่เคยเขียนลงใน “การศึกษา” ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓
- ทรงศักดิ์ ศรีกาพลินธุ์** จบเรื่องความหลังเสียแล้วในฉบับนี้ เข้าใจว่ามีเวลาคงจะรวบรวมความหลังทั้ง ๓ ตอน เป็นพ็อกเก็ตบุ๊กอีกครั้ง
- ไพบูลย์ อินทวิธา** การศึกษามหาบัณฑิตทางแนะแนว เขียนเรื่อง “การ์ตูน” สำหรับเด็กและครูที่น่าสนใจเป็นพิเศษ
- จำปาตะ** มาพบผู้อ่านในเรื่องที่ หัวเรื่องนำหวาดเสียว แต่เป็นความรู้ที่ไม่น่าจะละเลย และนำศึกษาในแง่ของประวัติศาสตร์อย่างยิ่ง
- อุดม ดั่งเดช** ผู้คลุกคลีกับงานมัธยมแบบประสมมาตั้งแต่ต้น จนบัดนี้ มีความรู้และเข้าใจปัญหาอันคลุมเคลือต่าง ๆ ของโรงเรียนมัธยมแบบประสมเป็นอย่างดี
- พรหมภิญโญ** นักเขียนเชิงร้อยแก้วที่สอดถึงอนาคตอันไกล
- วิวัฒน์ บุรทัต** หลานชายกวีเอก ชิต บุรทัต นักค้นคว้า นักแปล และนักอ่านที่มีความกระตือรือร้นอยู่ตลอดเวลา
- ชม ภูมิภาค** เคยมีผลงานใน “การศึกษา” ทุกฉบับ
- สมศักดิ์ เจียมทะวงษ์** ให้ข้อคิดเกี่ยวกับค่านิยมของสังคมไทย กับอาชีพรับราชการอันน่าอ่านและน่าคิด
- เด่น สุขสกุล** กศ.บ. รุ่นสายครามจากแม่สอด ที่เคยเขียนจดหมายมาลงเกือบทุกฉบับ ให้ข้อคิดที่น่าคิดและน่าฟัง
- ๐๐๒๖ ผู้เคยสร้างความสำเร็จจรรวจากข้อเขียนฉบับวันคล้ายวันสถาปนาวิทยาลัยปีที่แล้ว ฉบับนี้แม้จะกลายความคึกคักลง แต่ก็น่าคิดสำหรับศิษย์เก่าบางคนที่ย้ายวิทยาลัยเป็นทางผ่าน !

ศาสตราจารย์ ดร. สโรภ บัวศรี

ต.จ.ว., ท.ษ., ท.ม.

การศึกษา	2483	อ.บ., ป.ม.	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
	2494	M.A., Ph.D.	OHIO STATE UNIVERSITY อเมริกา
	2503	ประกาศนียบัตรทาง “การบริหารมหาวิทยาลัย”	Department of Health, Education and Welfare, อเมริกา
	2506	ปริญญาวิทยาลัยป้องกัน ราชอาณาจักร	วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร กรุงเทพฯ กลาโหม
ตำแหน่ง	2484	อาจารย์ผู้ช่วยโท	โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
	2485-2489	อาจารย์ใหญ่	โรงเรียนภูเก็ตวิทยาลัย จังหวัดภูเก็ต
	2490	ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่	โรงเรียนฝึกหัดครูประถม พระนคร
	2497	ผู้อำนวยการ	โรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง ประสานมิตร
	2498-2502	รองอธิการและ หัวหน้าคณะวิชา การศึกษา	วิทยาลัยวิชาการศึกษา
	2503—ปัจจุบัน	ศาสตราจารย์และ อธิการ	วิทยาลัยวิชาการศึกษา
หน้าที่การงาน	2497—ปัจจุบัน	กรรมการปรับปรุงหลักสูตร	กระทรวงศึกษาธิการ
	2503—ปัจจุบัน	กรรมการสภาการศึกษาแห่งชาติ	
	2503—ปัจจุบัน	กรรมการอำนวยการคุรุสภา	
	2504—ปัจจุบัน	กรรมการฝ่ายศึกษา	ของกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรม (UNESCO)

2510—ปัจจุบัน อ.ก.พ. วิสามัญเกี่ยวกับหลักสูตรการสอบ และทะเบียนประวัติ

หน้าที่การงานอย่างอื่น

- 2491 ขณะที่ศึกษาอยู่ ณ มหาวิทยาลัย OHIO STATE เป็นผู้แทนไทยไปสังเกตการประชุมนานาชาติของ UNESCO เรื่อง “International Understanding” ณ เมือง Garden City, New York.
- 2505 เป็นคณะผู้แทนไทยไปประชุม UNESCO General Conference ครั้งที่ 12 ณ กรุงปารีส
- 2507 เป็นคณะผู้แทนไทยไปประชุม UNESCO General Conference ครั้งที่ 13 ณ กรุงปารีส
- 2509 เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนไทยไปประชุม International Conference on Public Education (I.B.E.) ณ กรุงเนนิวา ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ ได้เป็นรองประธานของที่ประชุม
- 2511 เป็น Senior Specialist ประจำที่ Institute of Advanced Projects, East -West Center, มหาวิทยาลัย Hawaii

เกียรติทางการศึกษาและการงาน

- 2491—ปัจจุบัน เป็นสมาชิกของสมาคมเกียรตินิยมทางวิชาการศึกษา (ฟาย—เต็ลตา—แคปปา) แห่งอเมริกา
- 2503 ไปร่วมประชุมที่มหาวิทยาลัยมิชิแกน และไปรับประกาศนียบัตรยกย่องเกียรติคุณ (Citation) จากมหาวิทยาลัยอินเดียนนา อเมริกา เกี่ยวกับการทำงานในด้านการฝึกหัดครู

การดูงานในต่างประเทศ

- 2498 อยู่ในคณะข้าราชการไทยไปดูการศึกษาในประเทศอเมริกา, อังกฤษ ฝรั่งเศส, เยอรมัน และสเปน
- 2502 ไปดูการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่น, ฮองกง, ไต้หวัน ฟิลิปปินส์, และสิงคโปร์

- 2503 ไปมหาวิทยาลัยอินเดียนนา แล้วแวะดูโรงเรียนต่างๆ ในประเทศอเมริกา, อังกฤษ, เดนมาร์ก และอิตาลี
- 2505 ไปประชุม UNESCO แล้วแวะดูโรงเรียนต่างๆ ในประเทศเยอรมันนี
- 2506 ดูการศึกษาเกี่ยวกับคณะนักศึกษามหาวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ในประเทศ มาเลเซีย, สิงคโปร์, ออสเตรเลีย, นิวซีแลนด์, ญี่ปุ่น และไต้หวัน
- 2507 ไปประชุม UNESCO แล้วแวะดูมหาวิทยาลัยในประเทศอังกฤษ, กรีซ และอิสราเอล

งานพิเศษอื่น ๆ

- 2496 และ 2497 เป็นนายกสมาคมการศึกษาแห่งประเทศไทย
- 2507 ประชุม Confederation of Organizations of the Teaching Profession (MCOTP) ณ กรุงเทพฯ ได้เสนอเอกสารต่อที่ประชุม ชื่อ "Role of Local United Nations Office or Center in Incoeasing International Understanding Through Teaching about the the U.N." เป็นฉบับหนึ่งที่ได้รับรางวัล
- 2501 ประชุม UNESCO Meeting of Experts or Cross-Cultural Research in Child Psychology ณ กรุงเทพฯ เป็นประธานที่ประชุม

งานเขียน

1. ปรินูญานินพนธ์เขียน ณ มหาวิทยาลัย OHIO STATE ชื่อ "A Study of Methods of Teaching Adults to Read as Developed for Literacy Campaigns by Some Member-Nations of UNESCO"
2. "แนวคิดในการบริหารการศึกษา"
3. "ความคิดบางประการในวิชาการศึกษา"
4. "พุทธศาสนากับการศึกษาแผนใหม่"
5. "A Philosophy of Education : The Confluence of Buddhism and Democracy" (กำลังจัดพิมพ์โดย Indiana University Press)

ข้าพเจ้าเป็นใครไม่จำเป็นที่ท่านจะต้องรู้จัก แต่ขอแนะนำว่าข้าพเจ้าเป็นคนที่อายุมากพอที่จะมีความหลัง แต่ก็ยังไม่แก่เกินที่จะจดจำอะไรไม่ได้...

เมื่อประมาณ ๒๕ ปีมาแล้ว นับว่าเป็นเวลานานพอที่เราอาจจะลืมอดีตได้หลายอย่าง ณ ภายในบริเวณกำแพงรอบของ ร.ร. กบินทอนแห่งหนึ่ง ซึ่งขณะนั้นตัวอาคารเรือตอนไปหมดสิ้นแล้ว คงเหลือแต่กำแพงให้เห็นความเก่าแก่ครั้งกระโน้นอยู่เท่านั้น สำหรับคนที่ลืมความหลังเสียโดยสิ้นเชิง กำแพงนั้นก็เพียงกำแพงโบราณเท่านั้น แต่ยังมีคนอื่นอีกหลายคนยังพอระลึกได้

เช้าวันหนึ่ง นักเรียนรุ่นพี่จับกลุ่มคุยถึงอาจารย์หนุ่มท่านหนึ่ง ซึ่งเพิ่งย้ายมารับหน้าที่ใหม่

ดูเหมือนจะเป็นธรรมดาของโรงเรียนสมัยนั้น ไม่มีการแนะนำให้นร. ได้รู้จักครูบาอาจารย์ คงปล่อยให้ นร. รู้เอาเอง ที่จริงก็เป็นกรณีเหมือนกัน ทำให้นักเรียนสนใจครูที่เข้ามาใหม่ยิ่งขึ้น ความสนใจทำให้ นร. จะคอยสืบเสาะเอาว่า ท่านที่เพิ่งมานั้น ชื่ออะไร หรือ พระนามใด สอนวิชาอะไร แต่งงานแล้วหรือยัง

สำหรับเช้าวันนั้น ได้ยินเสียงเพื่อนรุ่นพี่คุยกันว่า อาจารย์ที่มานั้น ไม่ใช่ย่อย ๆ มิใช่อาจารย์ธรรมดา ท่านมาเป็นผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่เลยทีเดียว เก่งภาษาอังกฤษ เป็นยอด ยิ่งกว่านั้นยังสมาร์ตมาก

“เวลาท่านพูดอังกฤษ ถ้าไม่เห็นตัวก็คิดว่าฝรั่งพูด” นักเรียนคนหนึ่งเอ่ยขึ้น

“เมื่อเช้าวานนี้ กันถูกต้อนมาแล้วเรื่องแปลอังกฤษ” นักเรียนอีกคนหนึ่งเอ่ยขึ้นเป็นเชิงสนับสนุน “ก่อนแปลท่านจะถามศัพท์ที่สำคัญก่อน กันถูกถามถึง ๒ คำ”

“คงตอบได้”

“อะไรได้ พอท่านชั้นนี้มายังเรา เหนือ
ไม่รู้มาจากไหน? ทั้ง ๆ ที่ยังเข้าอยู่”

“เฮ้! ก็เห็นนายตอบท่านไป ไม่ถูกต้อง
หรือ?”

“เดา ทั้งเพ นะซี” เพื่อนอีกคนสอดขึ้น

“คำที่ท่านอ่านว่าเค้ก (CAKE) กันเดา
ไปว่าขนมแข็ง เพราะเสียงมันใกล้เคียงกัน และที่
ท่านอ่านว่าจู๊ส (JUICE) เสียงมันใกล้เคียง ใน
ภาษาเจ๊กที่แปลว่าน้ำ กันก็เลยตอบท่านว่าน้ำ”

นักเรียนพากันหัวเราะ

“แล้วท่านชม นายว่าอย่างไรบ้าง”

“เห็นท่านหัวเราะ พร้อมทั้งผงกศีรษะสอง
สามครั้ง ไม่ว่าจะอะไรพอดีหมดชั่วโหม่ง ตอนเย็น
กันไปเปิดดิกดู ปรากฏว่าใกล้เคียง ผิดแต่ว่า
CAKE มันเป็นขนมฝรั่ง ไม่ใช่ขนมเจ๊กให้จำ
ส่วน JUICE นั้น มันเป็นน้ำผลไม้”

“โชคดีนะ ระฆังช่วยไว้” เสียงใครสอด
ขึ้นมาอีกคนหนึ่ง

เมื่อว่างจากเวลาเรียน เด็กนักเรียนมักมา
กันมาจับกลุ่มคุยถึงผู้ช่วย อาจารย์ใหญ่คนใหม่ กัน
เสมอ จะมีนักเรียนพวกหนึ่งที่กล้าแอบไปตาม
อาจารย์อื่น ๆ ว่าผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ ท่านนี้คือ
ใคร ชื่อไร? มาจากไหน

เด็กคนหนึ่งพอทราบชื่อท่านเท่านั้น ก็รีบ

มาบอก ไม่ช้าชื่อของท่านก็แพร่เป็นที่รู้จักกันทั่ว
ไป “สาโรช”

“อาจารย์สาโรช”

“ท่านเคยเป็นศิษย์เก่า ร.ร. เราด้วย สมัย
นักเรียนสวมหมวกฟาง ใส่เสื้อราชปะแตน” เด็ก
คนหนึ่งแอบไปส่องข่าวมา แล้วรายงานให้เพื่อน
ฟัง

“เรียนเก่งทุกอย่าง แม้แต่ภาษาไทยของ
คุณหลวง.....ซึ่งไม่เคยให้คะแนนเด็กเกิน ๖๐%
ท่านยังต้องให้ ถึง ๙๐ %

“คณิตศาสตร์ก็ยอด” นักเรียนพวกทำ
หน้าที่ข่าวกรอง พากันรายงานผัดบัง ถูกบัง
ไม่มีใครรับประกัน

ความเก่งในวิชาการของท่านเป็นที่เลื่องลือ
ท่านรับหน้าที่เป็นผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ อยู่ไม่นาน
นัก ท่านสามารถสอบชิงทุนไปเรียนต่อต่างประเทศ

ยังมีคนที่นักเรียนจะเบื่อในตัวท่าน ท่าน
ก็จะจากไป นักเรียนทุนคนต่างก็พากันเศร้าใจ
พอทราบวันท่านจะเดินทางออกจาก ดอนเมืองเพื่อ
ไปศึกษาต่อยังสหรัฐอเมริกา นักเรียนเป็นอันมาก
พากันไปส่ง โดยไม่ต้องมีใครบอก ทุกคนขึ้น
รถรางมาลงที่หัวโพงแล้วขึ้นรถเมล์ จากหัวลำโพง
มาดอนเมือง

มาถึงสนามบินดอนเมือง สมัยที่ยังไม่เป็นท่าอากาศยานดอนเมือง นักเรียนพากันตามหาท่าน ๑๑.๐๐ น. ซึ่งเป็นกำหนดเครื่องบินจะออก ท่านก็ยังไม่ปรากฏ มีนักเรียนคนหนึ่งเข้าไปตาม นายทหารอากาศที่ทำหน้าที่อยู่บน สองของ สนามบิน นายทหารบอกว่า เครื่องบินลำนี้ DELAY

พวกเราได้ยิน DELAY เป็นครั้งแรกในชีวิตถึงแม้ไม่ทราบว่ามันแปลว่าอะไร ก็คงเดาคำแปลถูก นัยประสาอะไร CAKE และ JUICE ซึ่งเป็นคำยากแสนยากยังเดาได้ นี่เหตุการณ์แหวดล้อมเช่นนั้น โฉนจะเดาไม่ได้

นายทหารผู้นั้นบอกว่า เครื่องบินจะออกวันไหน ยังไม่ทราบได้ เพราะว่าเพิ่งเลิกสงครามใหม่ ๆ การเดินทางไม่แน่ จากนั้นพวกเราต่างก็หน้าจะห้อยกลับ

อีกหลายปีต่อมา ประมาณพ.ศ. ๒๔๙๑ - ๙๒ ร.ร. ฝึกหัดครูชั้นสูง กำลังก่อสร้างขึ้นที่ทุ่งบางกะปิ และได้รับนักเรียนบ้างแล้ว ในขณะนั้นคุณหลวงสวัสดิสารศาสตร์พุฒ เป็นผู้อำนวยการ ท่านผู้อำนวยการ ได้พยายาม อธิบาย ถึง หลักการ และรวมการอบรมตามแนวความคิดของท่าน เพื่อผลิตครูที่ออกไปทำงาน รวมตลอดถึงการเข้าดูอาคารสถานที่ต่าง ๆ ในคณะของผู้เข้าชมนั้น มีอาจารย์สาวสวยท่านหนึ่ง เห็นบ้านพักของท่าน

ผู้อำนวยการตั้งอยู่ริมคลองแสนแสบ จึงอุทานว่าทำไมจะได้อยู่บ้านหลังนี้บ้าง เสียงที่ท่านอุทานออกมานั้น ประหนึ่งเสียงของเจ้าหญิงในเทพนิยาย

อีกไม่นานนัก ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ของพวกเรา ท่านสำเร็จปริญญาเอก Ph.D. จากสหรัฐอเมริกา และได้มาประจำอยู่ ร.ร. ฝึกหัดครูชั้นสูง ณ ทุ่งบางกะปินี้ คนทั่วไปชอบเรียกท่านว่า “ดร. สาโรช” แต่ก็มีอีกหลายคนที่ปล่อยไก่ อ่านว่า “ดอน สาโรช” ฟังดูก็เหมือนกับชื่อของบรรดาศักดิ์อะไรสักอย่างหนึ่ง

เห็นควรจะบันทึกไว้ว่า ในระยะสิบปีก่อนที่พุทธศตวรรษที่ ๒๕ จะผ่านพ้นไปนั้นประเทศไทยได้มีการปฏิรูปทางการ ศึกษาอย่าง ใหญ่หลวงอีกครั้งหนึ่ง การปฏิรูปนั้นมีเช่นใด จะได้กล่าวต่อไป

หากเรามา พิจารณาตาม ประวัติการ ศึกษาของชาติไทยแล้ว เราได้มีการปฏิรูปทางการศึกษาหลายครั้ง ครั้งแรกเมื่อประมาณ ๗๐๐ ปีมาแล้ว ในรัชสมัยของพ่อขุนรามคำแหงฯ พระองค์ได้ทรงประดิษฐ์ลายสือไทยขึ้น นับว่าเป็นรากฐานสำคัญ ในความดำรงความเป็นชาติไทย ในสมัยกรุงศรีอยุธยาได้มีการปฏิรูปใหญ่อีกครั้งหนึ่ง คือ ในรัชสมัยของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เป็น

สมัยที่ฝรั่งเศสวันตก ได้เข้ามาเผยแพร่คริสตศาสนา และตั้ง ร.ร. สอน เพื่อเตรียมผู้คนในคริสตศาสนา ให้เป็นคริสตศาสนิกชนที่ดี สมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้ทรงพยายามปรับปรุงทางโรงเรียนไทย เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ มีฉนั้นคนไทย อาจถูกชักจูงเป็นเข้ารีตหมด ตำราเรียนภาษาไทย ที่มีชื่อเสียง จึงตามฉนั้นจึงได้เกิดขึ้น

ในกรุงรัตนโกสินทร์ รัชสมัยของพระปิยมหาราช (ร. ๔) เป็นสมัยล่าเมืองขึ้นของฝรั่งเศสวันตก พระองค์ท่านได้ปฏิรูปทางการศึกษา และราชการอื่น ๆ ชนานใหญ่และหลายด้าน (มีฉนั้นเราอาจถูกล่าอย่างเพื่อนบ้าน) ได้มีการตั้ง ร.ร. ผักกาดครู ซึ่งในสมัยนั้นเรียก ร.ร. ผักกาดครู และตั้งกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น

เมื่อมี ร.ร. สำหรับผักกาดครูชั้น ครู กลายเป็นอาชีพ มีเงินเดือนประจำ ผิดกว่าครู แต่เก่าก่อนซึ่งเป็นผู้สอนให้เปล่า ศิษย์มีหน้าที่ อุทิศร่างกาย ช่วยการงาน เพื่อการดำรงชีพของครูเท่านั้น

ในบรรดาอาชีพต่าง ๆ ในครั้งนั้น นอก จากครูจะมี ร.ร. แล้ว ยังมี ร.ร. แพทย์ ร.ร. กฎหมาย, ร.ร. นักปกครอง เป็นต้น โรงเรียน เหล่านี้เจริญรุ่งเรืองมาพร้อม ๆ กับ ร.ร. ผักกาด

อาจารย์ ต่อมาในสมัยรัชกาลพระมหาธีรราชเจ้า (ร. ๖) มี ร.ร. หลายโรงได้ยกฐานะเป็น มหาวิทยาลัย ยกเว้น ร.ร. ผักกาดครู ยังคงเป็น ร.ร. อยู่ตามเดิม

ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง อาชีพครูยิ่งตกต่ำลง ชาวของแพง ชาดเครื่องอุปโภค บริโภค ในแม่น้ำลำคลองใช้แต่เรือจ้างคนแจว ครูเป็นอันมากยากจน บางคนถึงกับกล่าวว่า อาชีพครู เป็นอาชีพเรือจ้าง ได้แต่ส่งผู้อื่นให้ข้ามปากไปพบความรุ่งเรือง ครูก็ยังเป็นคนแจวเรือจ้างอยู่ตามเดิม สงครามเลิกแล้วแม่น้ำลำคลอง มีเรือยนต์เข้ามาแทน เรือจ้างบ้างแล้ว คนก็ยังเปรียบครูเป็นเรือจ้างอยู่ตามเดิม

ประมาณปี ๒๔๙๐-๙๖ กรมวิสามัญศึกษา ต้องการจะผักกาดครูประจำการที่ทำงาน เพื่อเป็นครูใหญ่ต่อไปในอนาคต แลงจะใช้ ร.ร. ผักกาดครูชั้นสูงเป็นที่ให้การศึกษา

ประจวบกับในระยะเวลานั้น ดร. สาโรช ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่คนเก่าของเรา ได้มาประจำอยู่ที่ ร.ร. ผักกาดครูชั้นสูงแล้ว ท่านได้นำความอันนี้เสนอต่อผู้ใหญ่ว่า แทนที่จะเตรียมคน เป็นครูใหญ่นั้น ควร เปิดสอน ให้ถึงปริญญาตรี ทาง การศึกษาเสียเลย ทำนองอาชีพแพทย์, กฎหมาย, และการปกครอง อาชีพครูจะได้ถึงขั้นเป็นผู้ใช้

วิชาชีพชั้นสูง (PROFESSIONAL) อย่างอาชีพอื่น ๆ ที่กล่าวมาแล้ว

การจะให้ปริญญาผู้ใช้ของง่าย เพราะจะต้องยกฐานะ ร.ร. ฝึกหัดครูชั้นสูงเป็นมหาวิทยาลัย ต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ

ตั้งได้กล่าวแล้วแต่ต้นว่า ระยะ ๑๐ ปีก่อนที่ ๒๕ พุทธศตวรรษจะผ่านไป ได้มีการปฏิรูปทางการศึกษาครั้งใหญ่ อีกครั้งหนึ่ง ในประวัติศาสตร์ทางการศึกษาของชาติไทย และนับเป็นการปฏิรูปทางการศึกษาครั้งแรก ภายใต้ระบอบประชาธิปไตย กล่าวคือ ได้มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ตราพระราชบัญญัติวิทยาลัยวิชาการศึกษาขึ้น เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๔๙๗ วิทยาลัยนี้ เป็นสถาบันทางการศึกษา ที่ให้ปริญญาตรี, โทและเอก

ด้วยพระบรมราชโองการนี้ ทำให้อาชีพครูเข้าขั้นเป็นผู้ใช้วิชาชีพชั้นสูง (PROFESSIONAL) นับแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

ในระบอบ การปกครอง ประชาธิปไตยนั้น สภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้ตรากฎหมาย พ.ร.บ. วิทยาลัยวิชาการศึกษาจะคลอดออกมาได้ ต้องดำเนินการหลายชั้นจึงจะ ผ่านเป็นกฎหมาย ใช้บังคับได้

ในระบอบนั้น ได้มีการปาฐกถา หรืออภิปรายปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษาอยู่มากมาย

ส่วนมากครูสภาเป็นผู้จัด ดาราที่ออกโรงในสมัยนั้น มักได้แก่ ดร. สาโรช ดร. แนม ดร. ก่อ และท่านผู้นอื่นอีกบ้าง

การอภิปรายในที่ต่าง ๆ เป็นประโยชน์ในทางการเปลี่ยนทัศนคติดั้งเดิมของคนทั่วไป ๆ ผนวกรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (พลเอก มังกร พรหมโยธี) เห็นความสำคัญเหล่านี้ ได้เสนอร่าง พ.ร.บ. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ต่อสภาผู้แทนราษฎร ดร. สาโรช ได้เข้าไปชี้แจงต่อเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ หลายระดับ หลายชั้น จนเป็นที่ยอมรับในหลักการทั่วไป ท่านผู้ใหญ่ในฝ่ายต่าง ๆ ได้สนับสนุนโดยทั่วหน้า

สภาผู้แทนได้มีการแปรญติ พ.ร.บ. วิทยาลัยวิชาการศึกษากันมากมาย มีผู้แทนท่านหนึ่ง อภิปรายว่า วิทยาลัยวิชาการศึกษาจะตั้งไปทำอะไรขอให้ตั้งเป็นมหาวิทยาลัยเสียเลย และให้ชื่อวามหาวิทยาลัยรามคำแหงมหาธาธ แต่เป็นที่น่าเสียดาย ไม่มีคนสนใจคำของท่านผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรตินั้น

ในที่สุด ได้มีพระ บรมราช โอง การ โปรดเกล้าฯ ให้ตรา พ.ร.บ. วิทยาลัยการศึกษา ตามที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น

นับแต่วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๔๙๗ เป็นต้นมา สถาบันชั้นสูงในทางอาชีพของครูได้อุบัติขึ้นแล้วในประวัติการศึกษาของชาติไทย ผู้

บุกเบิกครั้งแรกสมควรจะได้เกียรติยศ คือ ดร. สาโรช, พณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ในสมัยนั้น และบุคคลอื่นอีกเป็นอันมากที่มีอาจจะออกชื่อได้หมด ณ ที่นี้

วิทยาลัยวิชาการศึกษา เดิมโตมาจากโรงเรียนฝึกหัดครูชั้นสูง แห่งทุ่งบางกะปิ ริมคลองแสนแสบ สถาบันแห่งนี้อุบัติขึ้นแรงใจของท่านผู้มีคุณต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้ว รวมทั้งแรงใจของนักเรียนที่เล่าเรียนอยู่ในขณะนั้นด้วย วิทยาลัยวิชาการศึกษาจึงเป็น แหล่งรวม แห่งพลังทางจิต จึงมีความศักดิ์สิทธิ์ หากใครเข้ามาในบริเวณวิทยาลัยนั้น และตั้งใจปรารถนาแต่ในสิ่งดีงามแล้ว มักจะพบความสัมฤทธิ์ผลเสมอ ดังตัวอย่างอาจารย์สาวท่านหนึ่งดังได้กล่าวมาแล้วแต่ต้น อาจารย์สาวท่านนั้น ท่านได้สมรสกับ ดร. สาโรช เมื่อ

ดร. สาโรชได้เป็นอธิการวิทยาลัยสักพักหนึ่ง ท่านจึงได้ย้ายมาอยู่บ้านหลังนั้น คิดแล้วก็เหมือนฝันใครยังไม่เคยอธิษฐานสิ่งใด ถ้ามีโอกาสเข้ามาในวิทยาลัยแล้วลองอธิษฐานดูบ้าง

ณ ที่นี้ควรบันทึกไว้ด้วยว่า เป็นที่น่ามหัศจรรย์อะไรเช่นนั้น วันที่ ๑๖ กันยายน นอกจากจะเป็นวันสถาปนาของ วิทยาลัยวิชาการศึกษา แล้ว ยังเป็นวันเกิดของ ดร. สาโรชด้วย นับว่าวิทยาลัยการศึกษา กับท่านนั้นเป็นสหชาติกันโดยแท้

ที่เล่ามานี้ เป็นเพียงบทย่อเท่าที่นึกได้ในยามอากาศอบอุ่น ก่อนที่ฝนจะตก

สวัสดิ์

○ วิจารณ์โคลงบางบทในกำสรวลศรีปราชญ์ ○

ลลนา ศิริเจริญ

หนังสือวรรณคดีเรื่องกำสรวลศรีปราชญ์นี้ มีอายุยืนนานมาจนถึงปัจจุบันนี้ประมาณได้ ๒๘๔ ปี นักวิจารณ์วรรณคดีส่วนมากลงความเห็นว่าย่างในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช แต่ก็มีอยู่บางท่านที่สันนิษฐานว่าย่างในรัชสมัยอื่น และบางท่านก็ลงความเห็นว่าย่างศรีปราชญ์ไม่มีตัวตนเสียอีกด้วย

หนังสือกำสรวลศรีปราชญ์เป็นหนังสือวรรณคดีที่อ่านแล้วเข้าใจได้ไม่ยากนัก แต่ก็มีบางบทที่มีผู้ตีความหมายแตกต่างกันออกไป วรรณคดีเรื่องนี้ผู้แต่งขึ้นต้นด้วยรายฉัน ๑ บท แล้วตามด้วยโคลงฉันบาททุกคู่จรจนจบเรื่อง ถึง ๑๒๙ บท ที่จริงน่าจะมามากกว่านี้ เพราะบางบทการส่งสัมผัสไม่ส่งและรับกันตามลักษณะบังคับของคำประพันธ์ ทั้งโคลงที่ศรีปราชญ์แต่งก็ยังไม่จบ เพราะไม่ได้กล่าวถึงนครศรีธรรมราชเลย

ศรีปราชญ์เริ่มต้นแต่งรายฉันเป็นการสดุดีบ้านเมือง คือกรุงศรีอยุธยาทำให้เราอ่านแล้วเกิดภาพพจน์ เห็นความสวยงามของเจดีย์ วัดวาอาราม โบสถ์วิหาร พระพุทธศาสนารุ่งเรืองมาก ชมความงามของภูมิ ปราสาทราชวัง ตลอดจนที่อยู่ของเหล่าสนม และปราสาทตรึมซึกี่สะอาดสะอ้าน กำแพงเมืองทั้งค่ายคูประตูหอรบก็ตกแต่งไว้อย่างสวยงาม ทำให้กรุงศรีอยุธยามีชื่อเสียงยิ่งกว่าเทวดาลงมาสร้างเสียอีก จนกระทั่งมองดูกรุงศรีอยุธยาแล้ว คิดว่าเป็นเมืองสวรรค์

๑ อยู่ทชยาไพโรชใต้

ตรีบูร

ทวารรุจียรยงหอ

สรหลาย

อยู่ทชยาขังแมนสุร

สุระโลก รวงแฮ

ถนัดดูจสวรรคคล้ายคล้าย

แก่ตา ฯ

ต่อไปก็สดุดีบ้านเมืองทำให้เราเห็นภาพพจน์ว่า กรุงศรีอยุธยาในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชนั้น นอกจากจะสวยงามและรุ่งเรืองเหมือนเมืองสวรรค์แล้ว บ้านเมืองยังร่มเย็นเป็นสุข

อีกด้วย พอพลบค่ำเสียงดนตรีดังสนั่น หนุ่ม ๆ สาว ๆ ต่างก็ออกมาเดินร้องเพลง ตีเครื่องดนตรีที่เรียกว่าเพ็ญกันตามถนน ต่างมาเย็นรวมกันเป็นกลุ่ม ๆ แล้วร้องเพลงเรียกหากัน แสดงให้เราเห็นว่า บ้านเมืองในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชนั้น สงบราบคาบ ไม่มีโจรผู้ร้าย แต่ละคนต่างก็มีความสุขยิ้มแย้มแจ่มใส จึงออกมาเล่นร้องเพลงเรียกหากันตอนพลบค่ำได้ ดังโคลงบทที่ ๙ ว่า

๑ ยามพลบสองก๊กก้อง	กาหล แม่ฮ่า
สงยแฉ่งสงยสาวทรอ	ข้าวซู้
อยู่ทชย้างเมืองบน	มาโนช กูเอย
แตรตระหลบข้าวรู้	ข้าวยาม ๆ

เมื่อได้อ่านโคลงบทนี้แล้ว ยิ่งทำให้มั่นใจได้ว่า หนังสือกำสรวลศรีปราชญ์นี้แต่งขึ้นในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช เพราะบทจากบทนิพนธ์ของจอมแก้วท่านหนึ่งในรัชสมัยนี้ท่านได้นิพนธ์ชมบ้านเมืองในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์ไว้ว่า ประชาชนหนุ่ม ๆ สาว ๆ มักจะมาเดิน ร้องเพลง และเล่นดนตรีตามถนน คือในหนังสือสมุทรโฆษคำฉันท์ และกาพย์ห่อโคลง ของพระมหาราชครูรัตนกวีในรัชสมัยนี้ ๒ เล่ม ข้าพเจ้าขอยกมาเปรียบเทียบให้เห็นว่า กวีในรัชสมัยมักจะสดุดีบ้านเมือง และยกพระเกียรติพระเจ้าแผ่นดินว่าบ้านเมืองร่มเย็นเป็นสุข ประชาชนมีความสุขสบาย ฉะนั้นกำสรวลศรีปราชญ์ก็น่าจะเป็นวรรณคดีในรัชสมัยนี้ด้วย

จากหนังสือสมุทรโฆษคำฉันท์ ตอนชมความสวยงาม ความเจริญรุ่งเรือง และความสุขสบายของเมืองพรหมบุรีว่า

๑ แฉวถนนอันจรจร	ยุพดียุพาพล
รงเทยวสำเรียวกล	และสระกอเมือสายัณห์
๑ พระพลานคือแฉว่นทอง	ทิพยกามรามวัน
ไทเทศอันเทยวจรัล	คือจะคับทงรัถยา

จากกาพย์ห่อโคลง ตอนกล่าวถึงกรมหรสพในพระนครยามค่ำ หญิงชายแต่งกายออกเที่ยวเตร่ พบปะ และพูดคุยโต้ตอบกัน

วันนพพอบ	มาบ้นจบสบสมนาง
กล็องแกล้งแตงสรรพวงคี่	จะวางเจ้าเปล้าไฉน
ยามเย็นวันนพ	พอบ
บุญบายชายมาจบ	หนุ่มหน้า
กล็องแกล้งแตงงามสบ	ตาโลกย
เรียมจะละวางเจ้า	เปล้าเปล็องไปฤา

ต่อไปศรีปราชญ์ได้คร่ำครวญถึงนางที่อยู่อยุธยา เมื่อผ่านแห่งใด ตำบลใดหรือเห็นต้นไม้ หรือสิ่งใดที่เตือนให้ระลึกถึงนาง ก็คร่ำครวญถึงนางมิได้ว่างเว้น ถ้าผู้อ่านอ่านอย่างพิจารณาแล้ว จะรู้สึกเศร้าโศกตามศรีปราชญ์ไปด้วย และยังได้ทราบประวัติของศรีปราชญ์ด้วยแล้วว่าเป็นคนมุทะลุ เป็นคนตรง พูดจริงทำจริง คือเป็นคนชวานผ่าซาก ไม่ใช่คนปากหวาน ดังนั้น เราจะเกิดอารมณ์ร่วมเศร้าโศกไปกับศรีปราชญ์ และจะรู้สึกว่าการคร่ำครวญของท่านนั้นเป็นความจริง

ข้าพเจ้าขอกล่าวถึงโคลงบทที่ ๒๑ เมื่อเรือที่ศรีปราชญ์นั่งมานั้นแล่นเข้ามาใกล้บางชดาน ศรีปราชญ์ได้คร่ำครวญว่า

๑ จากมามาแกล่ไกลี่	บางชดาน
ชดานราบคือชดานถ้อ	ดอกไม้
มาเกาะกำแยลาญ	ลึงสวาสดี กูเอย
ชนดิกำแยเข้าใส่	พคาย ๆ

เมื่อศรีปราชญ์ถึงตำบลบางชดาน ก็เล่นคำว่าชดานว่าสะคือของนางงามเหมือนดอกไม้ หน้าท้องของนางแบนราบเหมือนแผ่นกระดาน แสดงว่าสมัยก่อนนี้ นิยมผู้หญิงหน้าท้องแบนราบ แทนที่จะอ้วนพล้ยลงพุง ครั้นเรือเลยมาถึงเกาะกำแย หรือเกาะตำแยยิ่งทำให้ศรีปราชญ์เป็นทุกข์ถึง เศร้าโศก และคร่ำครวญถึงความรักที่มีต่อนางของเขา เหมือนกับตำแยมาเหยี่ยวให้คันไล่ ทำให้ เขาระคายเคืองเนื้อตัวไปหมด

จากหนังสือเล่าเรื่องในไตรภูมิตอนชมความงามของหญิงสาวชาวอุดรครุ ของท่านเสฐียรโกเศศได้กล่าวถึงเรื่องนี้ไว้ว่า..... ยังมีความงามเป็นพิเศษอย่างหนึ่ง คือ **ห้องงามราบ** หมายความว่าหาผู้หญิงห้องบ่งและผู้หญิงห้องแห้งไม่ได้ ชมความงามส่วนร่างกายตอนนั้น ไม่ปรากฏว่ากวีเคยนำเอามาชม จะมีก็ชมแต่ชนโลมาวลีตามคติความงามของอินเดีย อันเป็นชนะเลิศเยี่ยด่อนที่แล่นเป็นเส้นย่านานากิ่งไป ดังที่มีชมไว้แห่งหนึ่งในหนังสือมหาชาติคำหลวง”

โคลงบทที่ ๓๗ ศรีปราชญ์ได้คร่ำครวญว่า

๐ รุกนน้อยน้อยแ่ง	ลิลลา ภาแม่
ผืนแผ่นดินโยงภา	อยู่ได้
แลฟ้าไพตา	เลงโลกย พูนแม่
แผ่นผุกแมกฟ้าไว้	จึงคง ฯ

ศรีปราชญ์ท่านได้คร่ำครวญว่า เมื่อจากนางไป ทำให้นึกถึงนาง (น้องน้อย) ของท่านผู้มีท่วงทีวาจาทำทางรูปร่างสวยงาม ผืนแผ่นดินนี้ถ้าไม่ผูกโยงกันไว้หรือจะอยู่ได้ และที่ทำให้โลกนี้ดูงามตาก็คเพราะแผ่นดินผูกอยู่กับแผ่นฟ้าให้โลกจึงอยู่ได้ (คงอยู่ได้) ก็เหมือนท่านกับนางของท่านต้องได้อยู่ร่วมกันจึงจะมีความสุข เหมือนแผ่นดินกับแผ่นฟ้า ถ้าท่านกับนางของท่านต้องแยกกันอยู่อย่างนี้ ก็เห็นจะอยู่ไม่ได้ คงจะต้องตายไปเป็นแน่

๐ ต้องใจรักษเจ้าอาจ	อุปรมา ถึงฤ
ชีฝ้ายามปฐพี	ไปแล้ว
ดวงคยวแม่คงตรา	ไตรโลกย กุเอย
ดินและฟ้าได้แก้ว	ก่อโณมเกลาโณม ฯ

บทที่ ๒ บางแห่งว่า “ชีฝ้ายามปฐพี ไปแล้ว” ได้ความดีที่ศรีปราชญ์ได้คร่ำครวญถึงนางว่า ท่านตั้งใจจะดูแลรักษาน้อง หรือ ตั้งใจรักษาน้องอย่างจริงใจเหลือที่จะเปรียบได้ ตลอดชีวิตนี้ (ชีว) ฝ่ฝ่คิดถึงนางอยู่เสมอไม่มีเสื่อมคลาย (จากกัน) ยามหนึ่งดูเหมือนนานเท่ากับหนึ่ง นางเป็น

ดวงใจดวงเดียวที่งามจนเป็นที่ตรึงตราทั้งสามโลก
นางให้งามยิ่งขั้น

ห่มนุชย์และสรวรค์ได้นางมาแล้วก็ช่วยตกแต่ง

โคลงที่ ๔๖ ศรีปราชญ์คร่ำครวญว่า

๐ จรลิวไต้ฟ้าต่ำ	เตอนยาม
โหยบ่เหนสหายใจ	จรคล้าย
บลแม่เมากาม	กาเมศ กูเออย
จพห่วยนำหน้า	มตเมา ฯ

ท่านได้จากนางไปไกล (จรลิว-จรลิว) พระอาทิตย์ (ไต้ฟ้า) ลอยลงต่ำจะตกดินอยู่แล้ว
บอกให้ทราบว่าจะค่ำแล้ว ท่านต้องเศร้าโศกเพราะไม่เห็นนางลักกรายเข้ามาเลย คิดอย่างไร
ก็ไม่สำเร็จ(นะน้อง) ทำให้ท่านต้องกลุ้มใจด้วยความใคร่ จนทำให้ต้องร้องไห้จนน้ำตานองหน้า เมา
อยู่ด้วยความรักจนมีตม

โคลงบทที่ ๔๗ ศรีปราชญ์คร่ำครวญว่า

๐ ศรีมาใจขอค้อน	ทางวนน
แลถนลูงเหลือออก	น้ำน้อง
ศรีมาย่อมรับขวนน	แขวนปาก ไซ้แม่
ดาลตนตอกรอง	รำหารนหา ฯ

ท่านได้คร่ำครวญว่า ตั้งแต่ท่านจากนางไปใจแห้งผากตลอดทั้งวัน และห้วงโยเป็นทุกข์ถึง
เหลือเกิน (นะน้อง) ท่านจากมาย่อมคร่ำครวญถึงน้องอยู่ตลอดเวลา เหมือนหนึ่งว่าขวัญของน้อง
นั้นแขวนอยู่ที่ปากของท่านเช่นนั้น ถึงกับตื่นขึ้นมาตืออกซกตัว ร้องรำคร่ำครวญหานางอยากจะกลับไป
หานาง

โคลงบทที่ ๔๘ ศรีปราชญ์คร่ำครวญว่า

๐ เยี่ยมาสัดดอกแห้ง	ฤทย ชันแฮ
เครงย่อมถงवलจ็อก	ค้ำเช่า
เยี่ยมาเยยไกลกราย	บางกรูจ
ถนักรูจเจ้าสระเกล้า	กลินขจร ฯ

บาทที่ ๑ ของโคลงนี้มีผู้ตีความหมายกันไปคนละทาง บางท่านว่าศรีปราชญ์ คร่ำครวญว่า
 เมื่อจากนางมาเช่นนี้ก็สมแล้วที่หัวใจเหี่ยวแห้ง แต่ต้องทำหน้าที่นอกตรม” เพราะท่านแปลคำว่าขึ้น
 ว่าขึ้นบาน ถ้าเรานำมาใคร่ครวญประกอบดูกับประวัติของศรีปราชญ์ เราจะเห็นว่าท่านเป็นคน
 ตรง ปากกับใจตรงใจ และแม้แต่เจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดินท่านยังไม่เกรงกลัวเลย เหตุไฉนท่านจะมาเกรง
 ใจ หรือเก็บความในใจไว้กลัวคนอื่นจะทราบ ถ้าตีความหมายเช่นนี้โคลงบทนี้จะขัดกับโคลงทุกบท
 ในหนังสือกำสรวลศรีปราชญ์ เพราะท่านได้คร่ำครวญว่าตั้งแต่จากนางมา ท่านจะเป็นจะตายให้
 ได้ ไม่สบายตั้งแต่เริ่มลงเรือมา รับประทานอาหารก็ไม่ได้ รับประทานอาหารไปได้หนึ่งช้อนก็อาเจียน
 ออกมาหมด ต้องนอนตื้ออกซกตัวจนหน้าอกเจ็บเข้าไปหมด ต้องร้องไห้จนหน้าตาเป็นสายเลือด ฯลฯ
 แสดงว่าศรีปราชญ์ไม่ได้เกรงว่าใครจะเห็นเลย ทำไมโคลงบทนี้จึงจะต้องบอกว่าศรีปราชญ์ต้องทำ
 หน้าที่นอกตรมเล่า ข้าพเจ้าจะขอยกโคลงบางตอนที่แสดงอาการเศร้าโศก คร่ำครวญครวญของ
 ศรีปราชญ์ เริ่มตั้งแต่ลงเรือออกจากกรุงศรีอยุธยาเลยประมาณสัก ๔๐ บท

๑ “สระเหนาะน้ำคว้งคว้ง คิวเวเขต
 สดดอกแด่โหยหล เพื่อให้
 จากบางกระแจแล ลิวโลด
 ลิวโลดขวนน่องไว้ ข้าวตรอม” ๑

๑ “จากมาให้ส่งโกฏ เกาะรยน
 รยมร่ำท่วเกาะขอม ช่วยอ้าง
 จากมามัดดาวยณ วองว่อง
 วองว่องไบยให้ซ้าง ซ้างอ ๆ”
 “มาเกาะกำแยลาญ ลุงสวาสติ กูเอย
 ถนัดกำแยเข้าใส่ พคาย”
 “จากมาเลือดตาดก เต็มย่าน
 เตมย่านบรู๊ก ถ่วงแถม”

“จากมาราชครามคราม

อกกำเพราะชูให้

“โพรงชรอกโชรรมแหวะศรี

รรมร่าให้หาเจ้า

อกกำ

ต้นต

โสรกสร้อย

ช่างาย”

๑ “จากมาเรื่อร้อนข้าง

เมืองเปล่าปลิวใจหาย

จากมาเยี่ยมาเปลือง

อกเปล่าว่างฟ้าร้อง

“ไปยอมโหยให้อ่าง

“เยี่ยมาบลุเสบอย

ไฟรากลลแพรวแพรว

พญาเมือง

น่านอง

อกเปล่า

ร่าหารนหา ฯ”

โอสาร

เชอกราค

พรวงตา”

๑ “เยี่ยมาเยี่ยจากเจ้า

เจียรหนโหยหา

เยี่ยมาเยี่ยหนามเหน็บ

อกอยู่เพราะน่องใต้

“มุงเหนนาหน้าวัง

“สารส่งทุกคืนไม้

“อาเมจยรจากเจ้า

ยรรยอนทงพะาะพุง

“เยี่ยมานิราชรอน

ลละบมีเลอยแล

“เล็งแลเยี่ยพาฟุ่ม

เพราะพิเจีบเจ้าแคล้ว

“ทุกย่านอกฟุ่มไฟ

กุเจีบ

จิใจ

อกอยู่

ตาคตน ฯ”

วยรตา แลแม่”

จันนลุง”

กินใจ บาน

พรันนกว่า”

ไฟกาม

รยกพา”

ชลเนตร

คลาศไกล”

น่านอง”

ตั้งแต่บทที่ ๔๑ ไปจนกระทั่งจบ ศรีปราชญ์ได้คร่ำครวญเช่นนี้อยู่ตลอดเวลา จึงทำให้คิดว่า โคลงบทนี้ไม่น่าจะตีความหมายว่า “หน้าขึ้นนอกตรมเลย” ดังนั้นลองดูคำว่าขึ้น ถ้าไม่ได้มาจากคำว่าขึ้นบาน จะมาจากคำอื่นได้ไหม ก็เห็นจะต้องอาศัยหลักภาษาเข้าช่วย คือสระ อี กับสระ อี้ แผลงกันได้ เช่นคำว่า สิง เป็น สิง อธิก เป็น อธิก และสระออีแผลงเป็นสระอี้ได้ เช่นครี้นเป็นครี้น ดังนั้นสระออีก็สระอี้แผลงกันได้ ดังนั้นคำว่าขึ้นก็มาจากคำว่าขึ้น คำว่าขึ้นเป็นภาษาโบราณแปลว่า ทั้งหมด หงส์นั้น ดังนั้นโคลงบทนี้ก็แปลได้ความว่า ศรีปราชญ์ท่านต้องนั่งเรือแล่นมาอย่างนี้แล้ว ดอกที่หัวใจจะเหี่ยวแห้งไปหมดสิ้น ต้องร้องไห้คร่ำครวญอยู่ตลอดเวลา แต่ต้องทะนุถนอมหัวใจจิตใจของตนไว้ทุกค่ำเช้า (เพื่อจะได้ไม่ตายเสียก่อน)

โคลงบทที่ ๗๖ ศรีปราชญ์คร่ำครวญว่า

๑ รัก ^๕ เนื้อชรอ ^๕ นเนื้อ	เขมนเขมา อยู่ ^๕ นา
แตงตราคมุดดา ^๕ ตัด	ดอก ^๕ ไม้
คำ ^๕ แดงบรัก ^๕ เอา	เวียร ^๕ มาศ เจอ ^๕ นา
เดอร ^๕ ดจุ ^๕ ล้าง ^๕ ใส่	ร้าว ^๕ บน ^๕ น ๕

โคลงบทนี้^๕ก็เช่น^๕กัน มักจะตีความหมายต่าง^๕ๆ^๕กัน คำว่าเขมาเป็นคำ^๕พ้อง^๕อ่าน^๕ได้ ๒ อย่าง คือ เข—มา แปลว่า^๕สุข^๕สบาย^๕มาจาก^๕ภาษา^๕บาลี^๕ว่า^๕เขม (อ่านว่า^๕เข-มะ เมื่อ^๕เรานำ^๕มาใช้^๕ยี้ด^๕เสียง^๕สระ^๕อะ เป็น^๕สระ^๕อา จึง^๕เป็น^๕เข—มา) ถ้า^๕อ่าน^๕ว่า^๕เขมา แปลว่า^๕คำ เป็น^๕ภาษา^๕เขมร และใน^๕โคลง^๕บท^๕นี้เรา^๕ต้อง^๕อ่าน^๕ว่า^๕เขมา เพราะ^๕อ่าน^๕ตาม^๕ลักษณะ^๕คำ^๕ประ^๕พัน^๕ธ์ ถ้า^๕เรา^๕อ่าน^๕แยก^๕เสียง^๕เป็น^๕เข-มา จะ^๕กลาย^๕เป็น^๕๔ พยางค์ คือ เขมนเขมาอ่านว่า—ชะ—เหมน—เข—มา เรา^๕จึง^๕ต้อง^๕อ่าน^๕รวม^๕คำ^๕เป็น^๕เขมนเขมา บาง^๕ท่าน^๕ตี^๕ความ^๕หมาย^๕ว่า^๕มา^๕จาก^๕ภาษา^๕เขมร^๕ว่า^๕เขมา ก็^๕แปล^๕ว่า^๕คำ จึง^๕ให้^๕นาง^๕มี^๕ผิว^๕เนื้อ^๕คำ (แดง) แต่^๕ด้าน^๕นาง^๕มี^๕ผิว^๕เนื้อ^๕คำ^๕แดง^๕แล้ว^๕จะ^๕ขัด^๕กัน^๕กับ^๕บท^๕ที่ ๒ ว่า “แดง^๕กวาด^๕ มุด^๕ดา^๕ตัด^๕ ดอก^๕ไม้” เพราะ^๕แดง^๕แปล^๕ว่า^๕ดวง^๕จันทร์ มุด^๕ดาก็^๕คือ^๕มุด^๕ดา^๕เป็น^๕พลอย^๕ชนิด^๕หนึ่ง^๕สี^๕ขาว^๕ขุ่น^๕ๆ คำว่า เขมน นำ^๕จะ^๕มา^๕จาก^๕คำว่า เขมัน แปลว่า^๕มอง^๕ดู ดังนั้น^๕โคลง^๕บท^๕นี้^๕น่า^๕จะ^๕ถอด^๕ความ^๕ได้ “ศรี^๕ปราช^๕ญ์ ท่าน^๕รัก^๕เนื้อ^๕อัน^๕อ่อน^๕นุ่ม^๕ของ^๕นาง ที่^๕มอง^๕ดู^๕ด้วย^๕ความ^๕สุข^๕สบาย (คือนำ^๕ดู, ชวน^๕ดู) นาง^๕งาม^๕เปล่ง^๕ปลั่ง^๕เหมือน^๕พระ^๕จันทร์^๕แรก^๕ขึ้น งาม^๕เหมือน^๕มุด^๕ดาง^๕งาม^๕เหมือน^๕ดอก^๕ไม้ (ตัด^๕คือ^๕ดา^๕) นาง^๕งาม^๕เสีย^๕คน^๕ไม่^๕จำ^๕เป็น^๕ต้อง^๕เอา^๕สี^๕คำ^๕สี^๕แดง หรือ^๕สี^๕ทอง^๕มา^๕แต่ง^๕แต่^๕มี^๕อีก (หมาย

ความว่าตรงใจจะดำเช่น ผม คิ้ว ตา ฟัน ก็ดำโดยไม่ต้องหาสีดำมาย้อม ตรงใจจะแดงเช่นริมฝีปาก และแก้ม ก็แดงโดยไม่ต้องหาสีแดงมาแต่งแต้มอีก ตรงใจที่จะเป็นสีทอง คือผิว ของนางก็เหลือง ไม่ต้องเอาสีทอง (ขมิ้น) มาทา ทำทางเดินเห็นของนางสวยมาก (เหมือนกับปลั่งใส) จนกระทั่งใครเห็นแล้วร้อนร่ำ และมีนเมาในความงามของนาง

เรื่องที่เกี่ยวข้องกับความงามของผู้หญิง ที่สวยงามมาก จนกระทั่งมีใครเห็นแล้วมีนเมา หรือสลบไสลไม่ได้สมปกติ ก็เห็นมีในหนังสือปฐมสมโพธิกถาพระนิพนธ์ของสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระปรมานุชิตชิโนรส ในปริจเฉทที่ ๑ วิวาทมงคลปริวัตติ พระองค์ทรงนิพนธ์ชมความงามของนางสิริมหามายาไว้ว่า “เบื้องว่าพระราชบุตรทรงวัยวัฒนา อันว่าบุรุษทั้งหลายได้เห็นซึ่งพระสิริรูปก็ถึงซึ่งเคลิ้มสติสมปกติไหลหลง หาสติสัมปชัญญะมิได้ แม้บริโภคนาหารอยู่ก็เปิบคำเข้าไปในนาสิก และกรรณ และบนศีรษะให้สำคัญว่ามุขทวารถึงซึ่งวิปการต่างๆ และมนุษย์ทั้งหลายได้ทัศนากการเห็นพระบวรรูปสิริวิลาส ล้วนมีจิตตปฏิพัทธ์สิ้นหนายิ่งนัก เปรียบปานประหนึ่งว่าจะป็นอุมมัตตชาติ ถึงซึ่งสติวิปลาสด้วยพระรูปพระโฉมถ้วนทุก ๆ คน”

โคลงที่ ๑๑๒ ลมพัดจัดจนเรือที่ศรีปราชญ์อาศัยไปนั้นใบเรือกินลมแล่นเอียงไปโดยแรงและเร็ว จนกระทั่งสายเสี้ยวขาด เสากระโดงเรือหัก เมื่อลมแรงคลื่นก็จัด ชัดกระทบกระทั่งเกิดปั่นป่วนเสียงดังกึกก้องไปทั่วท้องฟ้า เรือยังเอียงนาก็ยิ่งไหลเข้าเรือ ศรีปราชญ์จะขาดใจให้ได้ ท่านได้คร่ำครวญไว้ว่า

๐ พนนภูกิน้ำบาด	พกเพญ มาแม่
เรือกระแครงตบไต	ขาดขัว
สัจจงกำเบญยก	พกกิ่ง แล้วแฮ
ออกพรองฟ้าชา	ช่วยตรอมรยมตรอม

ศรีปราชญ์คร่ำครวญว่า คลื่นลมแรงจัดเช่นนั้นน้ำกล้วิ่งนัก น้ำไหลบ่าบาดเข้าเรือจนเต็มจนเรือจะพัง (พก แปลว่าพัง, ทำลาย) เรือเอียงไปเอียงมา, โคลงไปโคลงมา จนกระทั่งศรีปราชญ์จะขาดใจตายให้ได้ ทางเสื่อเรือ (สัจจง แปลว่าเรือ, ทุน กำเบญย คงจะแผลงมาจากคำว่ากระเบน

สัจของกระเบนจึงน่าจะแปลว่าหางเสือเรือ) พังย่อยยับ (บอกแปลว่าย่อยยับ, หมดกำลัง) พังทลาย
จะหมดที่พังแล้วออกพีก็ช้าและออกพัง (ท้องฟ้า) ก็ช้าเหมือนกับช่วยพีตรอมตรม

โคลงบทที่ ๑๒๙ อันเป็นโคลงบทสุดท้ายของศรีปราชญ์ ศรีปราชญ์ได้สั่งนางไว้ว่า

๑ สารนनुชแนบไว้	ในหมอน
อย่าแม่อย่าควรเอา	อ่านเหลน
ยามนอนนารถเอานอน	๗ ๕ เบนเพื่อน
คำคนฤๅได้เว้น	ว่างใจ

การที่ข้าพเจ้าวิจารณ์โคลงบาทบทในหนังสือกำสรวลศรีปราชญ์นี้ ก็เพราะข้าพเจ้าใคร่จะ
แสดงความคิดเห็นส่วนตัวอีกแนวหนึ่งเท่านั้น ความคิดของข้าพเจ้าอาจจะถูกหรือผิดก็ได้

“... วิทยาลัย...” ของเรา

□ วรวิทย์ วศิณสรการ □

สุภาชิตบทหนึ่งซึ่งผู้เขียนจำใจได้ขำใจ เพราะมองเห็นถึงแก่นแท้ของสุภาชิตบทนั้น ใครก็ตามที่ดั่งสุภาชิตบทนี้ไว้ย่อมจะเป็นอัจริยะอย่างเยี่ยมยอด สุภาชิตนั้นเป็นจริงทุกยุคทุกสมัย ได้กล่าวไว้ว่า “ผู้หยุดอยู่กับที่คือผู้ล่าหลัง” จริงไหม? ที่กล่าวไว้เช่นนั้น!

ขอให้เราใช้วิจารณ์งานของปัญญาชน ขอให้เราใช้สมองผู้ได้รับการศึกษา พิจารณาความเจริญก้าวหน้าของวิทยาลัยวิชาการศึกษาโดยดั่งแท้เถิด เราจะมองเห็นข้อเท็จจริงบางประการที่เราจะไม่สามารถหลอกตัวเองต่อไปได้ วิทยาลัยแห่งนี้เริ่มก่อกำเนิดเป็น “วิทยาลัย” ตามพระราชบัญญัติฯ ตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๔๙๗ ระยะเวลา ๑๔ ปีที่ผ่านมาเราก็มีความรู้สึกกันว่า เด็กคนนี้เริ่มจะเป็นหนุ่ม กำลังจะย่างเข้าปีที่สิบห้า ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา วิทยาลัยแห่งนี้ได้ผลิตผู้ที่ออกไปทำหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาและอื่นๆ ให้แก่ประเทศมากมายหลายระดับตั้งแต่ระดับต่ำจนถึงระดับสูงอย่างน่าภาคภูมิใจ ได้ช่วยยกระดับวุฒิของครูไทยให้สูงขึ้นได้อย่างมากมายทันตา ได้ขยายหลักสูตรกว้างขวางออกไปถึงระดับปริญญาโทแล้วหลายสาขาวิชา และได้ขยายสาขาของวิทยาลัยออกสู่ส่วนภูมิภาคด้วย นั่นเป็นสิ่งที่วิทยาลัยรู้สึกภาคภูมิใจที่มีความสามารถทำได้ แต่ ถ้าเราพิจารณากันให้ลึกซึ้งเราจะพบข้อบกพร่องที่สำคัญที่สุดที่เราคงจะมองข้ามกันไปเสีย นั่นก็คือข้อบกพร่องตามนัยของสุภาชิตที่ยกมากล่าวไว้ในตอนต้นนั่นเอง ผู้เขียนนำเอาเรื่องนั้นขึ้นมาเขียนมิได้มีเจตนาจะทำลายความดีหรือเกียรติคุณของวิทยาลัยนี้แต่อย่างใด แต่เขียนขึ้นด้วยจุดมุ่งมั่นประการสำคัญคือต้องการเห็นวิทยาลัยแห่งนี้ก้าวหน้าต่อไปโดยไม่หยุดยั้ง ก้าวหน้าต่อไปเช่น

เดียวกับตอนที่เริ่มก้าวใหม่ ๆ ไม่ใช่เมื่ออายุของวิทยาลัยมากขึ้นแล้วความก้าวหน้าจะลดลงเป็นอัตราส่วนกลับดังที่เป็นอยู่ ผู้เขียนไม่ต้องการเห็นภาพเช่นนั้น ทั้งนักมิได้หมายความว่า ผู้บริหารหรือคณะอาจารย์หรือใคร ๆ ไร้ความสามารถก็หาไม่ได้ แต่เราก็น่าจะพิจารณากันว่า เพราะอะไรเล่าจึงมีสภาพเป็นอย่างนั้น ถ้าเราจำกันได้เมื่อ ๔-๕ ปีมาแล้ว วิทยาลัยแห่งนี้กำลังก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เป็นตัวจักรสำคัญในวงการศึกษไทยที่มีส่วนนำเอาวิธีการใหม่ ๆ ทฤษฎีใหม่ ๆ สิ่งใหม่ ๆ ในด้านการศึกษามาริเริ่มในเมืองไทยมีระบบการเรียนที่ทันสมัย มีชีวิตผลที่ดี มีหอสมุดที่ยิ่งใหญ่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือเราสามารถจะรอดใครต่อใครได้อย่างเต็มปากทีเดียวแต่ปัจจุบันนี้เล่าเราจึงจะภาคภูมิใจในสิ่งเหล่านั้นได้อยู่หรือ ? เปล่าเลย ผู้มาที่หลังได้ก้าวรุดหน้าไปก่อนเสียแล้ว พูดถึงหอสมุด วิทยาลัยของเรามีหอสมุดที่จัดระบบอย่างดีกว่าอื่นในเมืองไทย จนที่อื่นต้องปฏิบัติตาม (แม้แต่หอสมุดแห่งชาติ) แต่เดิยวนี้ที่อื่นหลายแห่งที่เขาปฏิบัติตามเราเขาก็ก้าวไปก่อนเรา เพราะอะไร ? ... ถึงว่าระบบการเรียน การสอนและเนื้อหาวิชาในหลักสูตร แต่เดิมเราก็ก้าวหน้าที่สุดในบรรดาสถาบันอุดมศึกษาด้วยกัน จนเราภาคภูมิใจกันอยู่ทั่วไปเพราะเป็นที่ยอมรับของที่อื่น แล้วปัจจุบันจะ ! จุดเด่นอันนั้นยังมีอยู่อีกมากน้อยเพียงใด ? ว่าที่จริงแล้ว วิทยาลัยวิชาการศึกษา มิได้หยุดอยู่กับที่เสียทีเดียวหรอก มีการเจริญก้าวหน้าเช่นเดียวกัน แต่ว่าก้าวหน้าอย่างช้า ๆ เท่านั้นเอง สาเหตุนี้หรือเป็นเพราะอะไร ผู้เขียนขอจำแนกให้เห็นเพียงสาเหตุที่สำคัญ ๆ ส่วนสาเหตุปลีกย่อยจะไม่พูดถึงประการแรก ครูบาอาจารย์ของวิทยาลัย ในระยะ ๕-๖ ปีผ่านมา เราจะเห็นว่า วิทยาลัยได้รับบรรจุอาจารย์ใหม่เพียงไม่กี่อัตรา ยิ่งกว่านั้นโอกาสที่ครูบาอาจารย์ของวิทยาลัยแห่งนี้จะไปศึกษาเพิ่มเติม ไปดูงาน ไปสัมมนา หรืออื่น ๆ เพื่อเพิ่มความเจริญงอกงามทางด้านวิชาการดูเหมือนจะมีน้อยมาก นาน ๆ จึงจะมีสักนายหนึ่ง ผู้ที่ไปทุนส่วนตัวไปแล้วมักจะไม่กลับ และบางท่านก็โยกย้ายไปทำงานที่อื่นซึ่งอาจจะมีทางก้าวหน้ากว่าดี อันวิชาการต่าง ๆ นั้น ย่อมเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าอยู่เสมอ ถ้าครูบาอาจารย์ของเราติดตามไม่ทัน ผลที่เกิดขึ้นจะเป็นอย่างไร ? ธรรมดาคนที่เป็นครู อาจารย์ย่อมจะต้องสนใจศึกษาหาความรู้ใส่ตนอยู่เสมอ เพราะต้องมีความรู้ในสาขาวิชาการต่าง ๆ ดีพอสมควรที่เป็นครู ดังบทกลอนของกวีเอกสุสุนทรภู่ที่กล่าวไว้ว่า “รู้อะไรก็ให้รู้เป็นครูเขา” ผู้เขียนได้อ่านบทความของ ส. ศิวรักษ์ ในหัวเรื่อง จดหมายจากคอร์เนล ลงพิมพ์ในหนังสืออนุสรณ์ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีข้อความที่น่าสนใจตอนหนึ่งกล่าวว่า

“อาจารย์ที่อเมริกาเขียนแต่หนังสือกัน หาได้อ่านกันไม่ ตรงกันข้ามกับอังกฤษ ที่นั่นเขาต้องสอนนาน ๆ จนชำซ่องแล้วจึงเขียนหนังสือ ส่วนที่เมืองไทยทั้งไม่เขียนและไม่อ่านด้วย” ความเป็นจริงจะเป็นอย่างที่เขาว่านั้นหรือไม่ผู้เขียนไม่อาจจะทราบได้ แต่คงจะมีความจริงอยู่บ้างกระมัง ถ้าไม่จริงเขาจะเอาที่ไหนมาว่า บัณฑิตวิทยาลัยเจริญก้าวหน้ามากขึ้นในด้านปริมาณจึงจำเป็นอย่างมากที่จะต้องคำนึงถึงด้านคุณภาพควบคู่กันไปด้วย ต้องส่งเสริมความพร้อมและความเจริญองกรมทางด้านวิชาการของครูบาอาจารย์ด้วย ความก้าวหน้าของวิทยาลัยจึงจะก้าวไปได้อย่างมั่นคงตามที่เรามุ่งหวัง จึงเป็นสิ่งจำเป็นมากที่วิทยาลัยจะต้องจัดหาทุนเพื่อจัดส่งอาจารย์ของเราไปดูงาน ไปสัมมนา หรือไปศึกษาต่อบ้าง ทุนต่าง ๆ นั้นมีมากพอสมควรแต่มักจะติดอยู่แค่กรม ๆ ไม่ถึงวิทยาลัย เพราะคิดกันเสียว่าวิทยาลัยได้มากแล้ว จะต้องให้ที่อื่นเขาบ้าง การคิดอย่างนี้คิดถูกแล้วหรือ ขอฝากให้ช่วยกันคิดด้วย ประการต่อไปเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนและการเรียน เรื่องของอุปกรณ์การสอนเรามีแผนกโสตทัศนศึกษาสังกัดคณะวิชาการศึกษา ทำหน้าที่ควบคุมดูแลและให้บริการ แผนกนี้พบกับปัญหาหนักที่สุดคือเครื่องมือเครื่องมือต่าง ๆ ชาติแกล่น ที่มีอยู่ก็ไม่พร้อมที่จะใช้ได้ แต่ก่อนเรามีเครื่องฉายภาพยนตร์หลายเครื่องที่ใช้ได้ดี แต่เดี๋ยวนี้เครื่องฉายภาพยนตร์ที่พอจะเรียกว่า “อยู่ในสภาพที่ดี” ไม่มีเลย อาจารย์หลายท่านนิยมใช้ภาพยนตร์ประกอบการสอนจะเห็นได้ว่า ห้องฉายภาพยนตร์ไม่ค่อยจะว่างเลย ดังนั้นวันหนึ่ง ๆ เครื่องฉายภาพยนตร์ของเราต้องทำงานอย่างหนัก เราจะต้องมีเครื่องฉายภาพยนตร์ที่การได้คือน้อย ๒ เครื่องจึงจะจัดบริการฉายภาพยนตร์ได้ แต่การซื้อแต่ละครั้งรู้สึกว่ายุ่งยากลำบากสันดี ฟิล์มภาพยนตร์ที่เรามีอยู่ส่วนมากก็เป็นของเก่า บางเรื่องเก่าทั้งเนื้อหาและสภาพของฟิล์มเราไม่มีงบประมาณที่จะซื้อหาของใหม่ ๆ ที่ทันสมัยมาใช้เลยปีหนึ่ง ๆ เราซื้อฟิล์มฉายภาพยนตร์ได้ก็ม้วนโปรดามบรมราชภัฏหอสมุดดูแล..... ถ้าเราต้องการคุณภาพทางการศึกษาของบัณฑิตที่เรามุ่งผลิตออกไป ผู้เขียนเห็นว่าเราจำเป็นจะต้องมีงบประมาณสำหรับสร้างอุปกรณ์การศึกษาทางด้านนี้ขึ้นอย่างพอเพียง ไม่ใช่ปล่อยตามบุญตามกรรมอย่างที่เป็นอย่างนี้ นอกจากแผนกโสตทัศนศึกษาแล้วเรายังมีหอสมุดที่มีหนังสือมากพอสมควร ในจำนวนหนังสือมากมายเหล่านั้นส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ หอสมุดเป็นบ่อเกิดของวิชาการ ผู้เขียนเคยคิดอยู่เสมอว่า ถ้าเราสามารถแปลหนังสือเหล่านั้นออกมาเป็นภาษาไทยให้นักศึกษา อ่านรู้เรื่องละก็บัณฑิตของเราจะได้รู้อะไรต่อมิอะไรที่ยังไม่รู้อีกมากมาย วิทยาลัยน่าจะมีโครงการจัดทำบ้าง

เรามีครูบาอาจารย์ที่มีคุณวุฒิสูง ๆ มากมาย ถ้าแต่ละท่านสละเวลาอันมีค่าของท่านเขียนตำหรับตำราขึ้นบ้างแม้เพียงคนละเล่ม อีกหน่วยวิทยาลัยวิชาการศึกษาคงจะมีตำราเรียนที่เป็นภาษาไทยในสาขาวิชาการต่าง ๆ พอจะอวดที่อื่นเขาได้บ้างกระมัง วิทยาลัยน่าจะมีคณะกรรมการสักคณะหนึ่งจัดทำเกี่ยวกับการผลิตตำราเรียน คณะกรรมการคณะนั้นจะต้องทำงานอย่างจริงจัง และวิทยาลัยจะต้องเป็นผู้จัดการพิมพ์ด้วย ผู้เขียนเข้าใจว่าคนที่เขียนหนังสือขึ้นนั้นก็ไม่ว่าจะเอาทุนที่ไหนไปจัดพิมพ์พิมพ์แล้วไม่รู้จะขายอย่างไรจึงจะได้ทุนคืน จะให้สำนักพิมพ์ต่าง ๆ พิมพ์หรือก็ยากเพราะตลาดสำหรับขายหนังสือเหล่านั้นอาจจะไม่กว้างเหมือนหนังสือนวนิยายที่นิยมพิมพ์และนิยมอ่านกันโดยทั่วไป และบางทีก็หาสาระมิได้ การเขียนหนังสือนั้นผู้เขียนคิดว่าใคร ๆ ก็เขียนได้ แต่เขียนแล้วจะเอาไปพิมพ์ที่ไหนนี่เป็นเรื่องที่สำคัญมาก ถึงเวลาแล้วกระมังที่วิทยาลัยจะต้องช่วยตัวเองในเรื่องนี้ การที่คอยหวังให้สำนักพิมพ์ต่าง ๆ พิมพ์ให้หน่อยอย่างหวังเลย เพราะหนังสือเหล่านั้นขายอยู่ในวงจำกัด แม้แต่โรงพิมพ์ของครูสภาแท้ ๆ ก็ยังอาศัยอะไรไม่ได้ วิทยาลัยจัดพิมพ์เอง ขายเองในราคาต้นทุน นอกจากนิสิต—นักศึกษาได้ซื้อตำราดี ราคาถูกแล้ว ยังเป็นการหมุนเวียนเงินเพื่อพิมพ์เล่มต่อไปด้วย เช่นเดียวกับที่คณะวิชาการศึกษากำลังทำอยู่ขณะนี้

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่กล่าวนี้หลายคนอาจจะไม่อ่าน หลายคนอ่านแล้วอาจจะไม่เห็นด้วย หลายคนอ่านแล้วอาจจะคิดว่าเรื่องเล็กเก็บเอามาคิดทำไม ให้รอสมอง ใครจะคิดอย่างไรก็ตาม ผู้เขียนเห็นว่าจำเป็นจะต้องต่อสู้ จำเป็นจะต้องทำเพื่อความก้าวหน้า ความเจริญทางวิชาการของวิทยาลัยอันเป็นที่รักของเรา เราทำงานเพื่อวิทยาลัยเป็นเบื้องต้น และเพื่อการศึกษาประเทศเป็นที่สุด เรามีใช้อาศัยตำแหน่งหน้าที่ในวิทยาลัยนี้ เพื่อรอรับเงินเดือน ๆ หนึ่งประจำจากฝัก เราจึงจำเป็นต้องคิดและต้องทำ เราทำด้วยความหวังดีแม้จะผิดพลาดบ้าง ก็ยังดีกว่ากลัวความผิดพลาดโดยไม่ยอมทำอะไร !

เหมือนเพ็ญ โสมส่องสว่างเป็นขวัญหล้า
พระมิ่งฟ้าป็นหทัยจอมไอศูรย์
เด่นพระนามสิริกิติ์จักรจรรุญ
พระเกียรติพูนเพ็ญยศศักดิ์วงศ์จักรี
เป็นเอกองค์บรมราชินีนาถ
พระขวัญชาติขวัญราชาสง่าศรี
ประกาศเกียรติไทยถาวรลบจบชาติ
พระเพิ่มศรีแก่สยามเทิดนามไทย
จึงสมัยวาระสิงหมาส
ไทยทั้งชาติน้อมบูชาจิตด้วยจิตใส
พระสยามเทวราชอันกาจไกร
อีกพระรัตนตรัยอันยิ่งยง
จุงประสิทธิ์พิพิธพรบวรศรี
สมดังองค์ราชินีมีประสงค
เหล่าประชาทั้งหลายหมายใจจง
น้อมกราบตรงเบื้องบาทไท่ถวายพระพร

ก ร ะ จ ก เ ง า

ส มา ช ก เล ข ท ๐ ๐ ๒ ๖

หากทุกคนจะเหลียวกลับมองอดีตของตัวเองที่ผ่านมา คงจะแลเห็นภาพของตนไว้ชัดเจน จากอดีตครุฑดำได้ช่วยฐานะสร้างตนเองขึ้นมาถึงครุฑปรีญญามีตำแหน่งทางราชการและการทำงานที่มีเกียรติและก้าวหน้า หลายท่านได้เป็นถึงชั้นพิเศษ และมีตำแหน่งสำคัญๆ ในวงราชการหลายกรมกองด้วยกัน เราจะลองคิดย้อนหลังไปสัก ๑๓ ปีที่ผ่านมา ทุกคนคงจะรู้สึกชีวิตเรานี้หนอได้ก้าวหน้ามาถึงเพียงนี้ ใครเล่ามีส่วนจรรโลงให้ราบรื่น จะมีบางคนอาจอ้างว่าเป็นเพราะวาสนาของตนพาไป แต่สิ่งนี้ก็เป็นสิ่งที่พิสูจน์ไม่ได้เสมอไปสิ่งที่แน่นอนที่สุดนั่นคือ.....

วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้อุบัติขึ้นมาในวงการศึกษาของเมืองไทย ได้ช่วยให้พวกเราซึ่งมีอาชีพครู มีโอกาสช่วยขยายเพิ่มพูนความรู้เลื่อนวิทยะฐานะ และก้าวหน้าในชีวิตการงานอย่างกว้างขวาง เราได้รู้สึกนึกคิดถึงคุณอันนี้กันบ้างหรือไม่

ระลึกถึงคุณอย่างเดียวน่าจะพอ ควรจะมีการแสดงตอบด้วยการแสดงออกในด้านการกระทำหรือน้ำใจบ้าง บางท่านว่าพวกเราขาดน้ำใจ ขาดสปิริตและขาดซึ่งความสามัคคี เรื่องนี้เห็นจะไม่จริงเสมอไปกระมัง ความจริงนั้นพวกเรายังขาดการกระตุนเตือนและการประชาสัมพันธ์ ให้เห็นถึงคุณค่าของวิทยาลัยฯ ต่างหาก

ทุกคนคงคิดเหมือนกันว่าวิทยาลัยฯ มิใช่เป็นเพียงทางผ่านเท่านั้น แต่เป็นสิ่งซึ่งเราพวกครู
ควรจะมีใจในสถาบันของเรา ด้วยใจจริง วิทยาลัยฯ ก็มีใช้จะเรียกร้องบุญคุณใด ๆ จากท่านเป็น
สิ่งที่พวกเราต่างหากจักได้มีความรู้สึก

การวางแผน หรือการขาดเสียซึ่งน้ำใจ ไม่น่าจะได้รับการยกย่องว่าเป็นบัณฑิตทุกคนควรจะ
ได้ต้นตอที่จะรวมกันเป็นอันหนึ่งอันเดียว แทนที่จะแตกแยกกันออกไป ควรจะช่วยกันคิด ช่วย
กันแสดงออก ให้เกิดการประสานสามัคคีจะมีดีกว่าหรือ

จงมองตัวเอง! มองให้เห็นอย่างแท้จริง อย่าได้เอากิเลสมาปิดบังความจริงต่าง ๆ เสีย และ
เมื่อใดที่ท่านสงบ ท่านก็คงจะคิดได้เองว่าสิ่งที่ท่านคิดไว้และที่กำลังกระทำนั้นถูกต้องทำนองคลองธรรม
หรือไม่ ยังจะไม่สายเกินไปสำหรับพวกเราที่จะรวมกัน อย่าได้บังอาจคิดเลยที่เดียวว่า อันตัวเรานี้ก็
เป็นหนึ่งในเหมือนกัน

ถึงเวลาแล้วที่พวกเราทุกคนควรดูตัวเอง แล้วพิจารณาด้วยจิตใจที่กว้างขวางปราศจากอคติ
ยึดมั่นแต่สิ่งที่ถูกที่ควร นำเอาพลังที่คิดไว้มาช่วยกันจรจรโรงเรียนวิทยาลัยวิชาการศึกษานันเป็นที่รักของ
เราให้ก้าวหน้าสถาพรยิ่งขึ้นไป เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันสถาปนาวิทยาลัยวิชาการศึกษา จึงขอ
เชิญชวนมวลศิษย์เก่าไปรตระลึกถึงความจริงข้อนี้

ด้วยอภินันท์นาการ

จาก

จำลอง นิมบุญชาช

ประสิทธิ์ ไอสวรรณกุล

○ การ์ตูน

ไพบูลย์ อินทรวินา ○

การ์ตูน เป็นอีกสิ่งหนึ่งซึ่งนับวันแต่จะมามีบทบาท มีอิทธิพลต่อเด็กเล็กและเด็กนักเรียนมากขึ้น ไม่ว่าจะเห็นโดยตรง หรือโดยทางอ้อม การ์ตูนเป็นสิ่งที่ให้ความรู้ และความบันเทิงแก่เด็ก และในขณะที่เด็กนั้นก็สร้างความเข้าใจผิด หรือหลงผิดแก่เด็กได้ง่าย ดังนั้นการ์ตูนจึงเป็นสิ่งที่ครูจะต้องรู้และเข้าใจถึงลักษณะอันแท้จริงของมัน

การ์ตูนคืออะไร ตอบได้ง่ายๆว่า การ์ตูนเป็นรูปภาพเรื่องราวที่เสกสรรปั้นแต่งขึ้น โดยยึดถือเอาลักษณะรูปภาพ สำคัญยิ่งกว่าเนื้อหาสาระในเรื่อง รูปเรื่องของการ์ตูนโดยส่วนใหญ่ก็มักเป็นไปในทำนอง การต่อสู้ บู้ โลดโผน ผจญภัย มีส่วนน้อยที่จะเป็นประเภทรักโศก สลด เศร้า เคล้าน้ำตา แต่อย่างไรก็ตาม ลักษณะสำคัญประการหนึ่งของการ์ตูนก็คือ การเร้าอารมณ์หรือทำให้อารมณ์ ให้เด็กอยากดู อยากอ่าน อยากติดตาม

ขั้นต่อมาการ์ตูนแล้ว ก็มักเป็นเรื่องเสกสรรปั้นแต่งบิดผันไปจากสภาพการณ์ที่เป็นจริง ถ้าจะยึดถือเอาสิ่งแวดล้อม, สถานการณ์ หรือสภาพการณ์ที่เป็นจริงเป็นฉากแล้วบุคคลหรือตัวการ์ตูนในเรื่องก็มักจะอาเพศแปลกประหลาดพิศดารเกินจริง และถ้าหากตัวการ์ตูนเป็นรูปลักษณะของของจริงแล้ว สถานการณ์หรือฉากที่ปรากฏในท้องเรื่อง ก็มักเป็นรูปลักษณะพิศดารเกินจริงไป เช่นกัน

ลักษณะโดยทั่วไปของการ์ตูน ก็มักจะเน้นหนักไปในเรื่องของความตลกตลกตม ความสนุกสนานในการผจญภัย และการประกอบวีรกรรมอันยิ่งใหญ่ และหนีไม่พ้นที่จะสอดแทรกมุขตลกขบขัน เข้าไว้เพื่อความบันเทิง สำหรับตอนจบของการ์ตูน ส่วนใหญ่ก็เป็นแบบ Happy Ending สุขสมหวัง หลังจากที่ได้อ่านวิฤตติกาลความเลวร้ายอย่างแสนสาหัส การจบเรื่องด้วยความดีงาม ความสำเร็จ, ความสมหวัง นับเป็นมาตรการของบรรดาการ์ตูนทั้งหลาย ซึ่งเป็นที่ชื่นชอบของเด็ก ๆ เป็นยิ่งนัก

การ์ตูนที่ปรากฏแก่สายตาเด็กหรือผู้ใหญ่โดยมากก็มักเป็นเรื่องราวของสัตว์ หรือลักษณะของสัตว์บางชนิด ที่คุ้นเคยกับเด็กเป็นอย่างดี ดังเช่น หมา, แมว หนู หมู เป็ด ไก่.... คำที่เด็กๆ มักจะรักสัตว์, ชอบเลี้ยงดู, อุ้มชู กอดรัดอยู่ทุกวี่ทุกวันนั่นเอง จากผลการศึกษาสำรวจการ์ตูนที่มีอยู่ทั่วไปนั้น ก็ปรากฏว่า กว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ของการ์ตูนทั้งหลาย เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสัตว์ดังกล่าว และส่วนใหญ่ก็เป็นเรื่องตลกขบขัน หรือชวนหัว ทั้งนี้เป็นผลการศึกษาสำรวจของฝรั่งดังเช่น สปีเกลแมน, เทอร์วิลเลอร์, เพียร์ริง, วิตต์ เป็นต้น สำหรับในเมืองไทยนั้นแม้จะไม่มีผู้ศึกษาสำรวจอย่างแท้จริง ก็คงปรากฏผลในทำนองเดียวกัน

ว่าที่จริงแล้ว การ์ตูนก็เป็นสิ่งที่แสดงออกให้เห็นถึงสภาพความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน, และวัฒนธรรมของแต่ละชาติ รูปลักษณะของการ์ตูนจะถ่ายทอดมุมชีวิตประจำวันของคน โดยส่งเสริมเติมต่อสิ่งที่ดีงาม และในทำนองเดียวกันก็ล้อเลียนความกักขละ และไม่ดีงามในสังคมคน การ์ตูนนั้นใช้จะเหมาะสำหรับเด็กเล็กเท่านั้นก็หาไม่ การ์ตูนมีหลายประเภท หลายระดับ แต่ละประเภท แต่ละระดับก็เหมาะกับคุณวุฒิ, วิทยุติต่างๆ กัน การ์ตูนที่เหมาะสำหรับผู้ใหญ่ หรือผู้ใหญ่ก็ยังมี ทั้งยังมีหลายรสนิยม อันเหมาะแก่เอกลักษณ์อีกด้วย

อันว่าการ์ตูนที่คุ้นหูวงประชาในเมืองไทยนั้น ก็มีอยู่มากมาย การ์ตูนเด็กนักเรียนก็มีเช่น การ์ตูนตุ๊กตา, การ์ตูนจุ่มจิ้ม, การ์ตูนวีรกรรม การ์ตูนตำรวจ ก็มีเช่น การ์ตูนสิบตรีแจ่ม พัฒนกุล การ์ตูนแจ้วแห้ว การ์ตูนชาวกรุง ก็เช่น ด้วย การ์ตูนผู้ใหญ่ และผู้ยิ่งใหญ่ก็เช่น การ์ตูนประยูร จรรยาวงศ์ ส่วนการ์ตูนชาวร้านตลาดก็มีอยู่เกลื่อนสุดคนานับ ประชาชนคนไทยไม่ว่าเด็กเล็กเด็กโต, ผู้ใหญ่เล็ก ผู้ใหญ่โต หากไม่รู้จักการ์ตูนอันใดอันหนึ่ง ดังกล่าว หรือที่มีได้กล่าว ก็นับว่า มีอารมณ์ขันน้อย หรือจะเรียกว่า เซย ก็คงไม่ผิด

สิ่งที่การ์ตูนจะปรากฏ รูปโฉมออก มานั้นก็มี มากมาย หลายแห่งใน บรรดาสื่อมวลชนทั้งหลาย ดังเช่น ใน ลักษณะรูปเล่มนิตยสาร หรือวารสารรูปเล่มหนังสือการ์ตูนโดยเฉพาะ, ในหน้าหนังสือพิมพ์, ในแผ่นป้ายโฆษณาสอดแทรกอยู่ตามหนังสือทั่วไป, ในบัตร ส.ค.ส. หรือบัตรอวยพร, ในปฏิทิน, ในด้านหน้าหรือหลังปกสมุด, ในภาพยนตร์ฉายประกอบ, หรือภาพยนตร์เรื่องในโทรทัศน์ หรือในสื่อสารมวลชนอื่นที่พอจะแพร่ภาพให้ประชาชนเห็นได้ แม้แต่ในผนังห้องส้วมสาธารณะ ผนังตึกกำแพงริมถนน ที่ปักผู้โดยสารรถเมล์ หรือบนรถเมล์

เนื้อหาในการ์ตูนมีอยู่แทบทุกรส ส่วนใหญ่แล้วก็เป็นเรื่อง บู้ โลดโผน ผจญภัย, เรื่องตลกชวนหัว, เรื่องของความรักดุจดั่ง, รักแสง หรือเรื่องเกี่ยวกับเพศ, เรื่องเกี่ยวกับสัตว์ที่รู้จักกันดี และเรื่องเกี่ยวกับการสืบสวนที่ลึกลับซับซ้อนซ่อนเงื่อน บางเรื่องก็ตัดตอนหรือด่ายทอดมาจากวรรณคดี, ชาดก, นิทานพื้นเมือง, นิทานสอนใจ, นิทานสุภาพ, หรือเรื่องเกี่ยวกับศาสนา บางเรื่องก็เอาชีวิตจริงที่ปรากฏเป็นข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

ในสังคมปัจจุบันนี้มีการ์ตูนอยู่มากมาย ที่ถูกผลิตออกมาเสนอสนองสายตามวลชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็ก ๆ เด็ก ๆ ชอบดูการ์ตูนเป็นอย่างยิ่ง รายการโทรทัศน์ช่องที่มีการ์ตูนนั้นเด็กจะจดจำได้เป็นอย่างดีว่าจะอยู่ตอนไหนเวลาใด และไม่เคยพลาด สำหรับหนังสือการ์ตูนนั้นเป็นสิ่งที่เด็กโปรดปรานมาก คอยซื้อหาและติดตามอ่านอยู่เป็นประจำ ทั้งนี้ อาจมีการแลกเปลี่ยนกันอ่านอยู่เป็นนิจด้วย จากผลการศึกษาสำรวจของบัตเตอร์เวิร์ด และทอมป์สันพบว่า เด็ก ๆ ส่วนใหญ่มักจะถือเป็นเกียรติและความภาคภูมิใจอันสูงที่ตนเองจะได้เป็นเจ้าของหนังสือการ์ตูนจำนวนมาก และมีโอกาสให้เพื่อน ๆ ได้หยิบยืมอ่าน

ในวัยเด็กเล็ก อายุราว ๓ หรือ ๔ ขวบ ก่อนที่เด็กจะสามารถอ่านหนังสือออกหรือจะสามารถเข้าใจภาษาพูดที่เด็กได้ยินได้นั้น ปรากฏว่าเด็กเรียกร้องรบกวนพ่อแม่ อยากรจะมีหนังสือการ์ตูนของตนเอง และอยากให้อ่านให้ฟังด้วย ต่อจากนั้นความสนใจในการ์ตูนของเด็กก็เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งตอนที่เด็กอยู่ราว ป.๖ - ป.๗ ต่อจากนั้นความสนใจดังกล่าวจะค่อย ๆ ลดลง

อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่านักเรียนในระดับมัธยมศึกษา ก็สนใจในเรื่องการ์ตูนอยู่มีใช้น้อย ประมาณว่ามีนักเรียนระดับมัธยมศึกษาอยู่ ๒ ใน ๓ ของทั้งหมดที่ยังอ่านการ์ตูนอยู่เป็นประจำ

บัตเตอร์เวิร์ด, แชลเตอร์, และวิตตี ต่างก็ได้ศึกษาถึงจำนวนหนังสือการ์ตูนที่นักเรียนระดับประถมศึกษาอ่านอยู่เป็นประจำ ผลปรากฏว่าในระดับ เกรด ๔ ถึงเกรด ๖ นั้น เด็กอ่านการ์ตูนประมาณสัปดาห์ละ ๑๒-๑๔ เรื่อง

จากผลการศึกษาของเอสซอร์บุค ซึ่งได้ศึกษาเด็กอายุตั้งแต่ ๖-๑๑ ปี ผลปรากฏว่า ๙๖ เปอร์เซ็นต์ของจำนวนเด็กชายทั้งหมด และ ๙๑ เปอร์เซ็นต์ของจำนวนเด็กหญิงทั้งหมดนั้น อ่านหนังสือการ์ตูนอยู่เป็นประจำ

เด็กชายและเด็กหญิงมีรสนิยมแตกต่างกันในเรื่องของการ์ตูน และก็ปรากฏว่าเด็กชายในทุก ๆ เกณฑ์อายุ อ่านการ์ตูนมากกว่าเด็กหญิง ทั้งนี้เป็นผลการศึกษาของแอลไปลิน และจากผลการศึกษาของ อาร. แอล, ธอรินไดค์ และ เจ ดี. แวงก์ ก็ได้กล่าวว่า เด็กเรียนชั้นนั้นอ่านหนังสือการ์ตูนมากกว่า เด็กเรียนเร็ว แต่เด็กเรียนช้าจะอ่านหนังสือตำรับตำราน้อยกว่าเด็กเรียนเร็ว และก็ปรากฏว่าเด็กเรียนช้า สนใจในการ์ตูนทุกประเภทไม่ว่าชนิดใด

โดยทั่ว ๆ ไปก่อนที่เด็กจะเริ่มหันมาสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์นั้น ก่อนหน้านั้นเด็กจะสนใจเรื่องการ์ตูนมาก่อน และเรียกได้ว่าหนังสือการ์ตูนเป็นศูนย์กลางที่จะนำไปสู่ความสนใจหนังสือประเภทอื่น ก่อนที่เด็กจะหันมาสนใจในหัวข้อข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์บ้านเมืองนั้น เด็กก็สนใจในภาพแทรก หรือคอลัมน์การ์ตูนสั้น ๆ ในหนังสือพิมพ์นั้นมาก่อน และแม้ว่าเด็กจะหันไปสนใจอ่านหัวข้อข่าวต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์นั้นแล้วก็ตาม คอลัมน์การ์ตูนก็ยังเป็นสิ่งที่เด็กชื่นชอบและสนใจอยู่ เช่นเดิม

ว่าถึงชนิดของการ์ตูนที่เด็กแต่ละวัยนั้น ก็ได้มีผู้ศึกษาสำรวจไว้อย่างมากมาย ซึ่งก็พอสรุปได้ดังนี้ ในกลุ่มเด็กวัยก่อนเข้าเรียนนั้น การ์ตูนที่ชอบมากที่สุดก็คือที่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับสัตว์ ดังเช่นการ์ตูน มิกกี้เมาส์ ซึ่งสัตว์เหล่านั้นแต่งตัวแสดงกริยาท่าทางและพูดคุยกันได้อย่างค่น ในระดับประถมตอนต้น ๆ ความสนใจระหว่างเด็กหญิงและชายเริ่มจะมีความผิดแผกแตกต่างกัน เด็กชายชอบความตื่นเต้นและการผจญภัย และมีความสนใจน้อยในเรื่องของความเป็นจริงในชีวิต การ์ตูนที่มีการเคลื่อนไหวด้วยอากาศปรีชาที่รวดเร็ว, มีบทสนทนา มาก ๆ, มีการต่อสู้ผจญภัยมาก ๆ และเป็นเรื่องเกี่ยวกับวีรบุรุษนั้นเป็นสิ่งที่เด็กชื่นชอบมาก, เด็กชายที่เริ่มจะสนใจในวิชาวิทยาศาสตร์ จะชอบการ์ตูนที่วาดด้วยเรื่องเครื่องจักรกลทางวิทยาศาสตร์ ที่ค่อนข้างแปลกประหลาดพิศดารเกินความจริง ซึ่งตนเองก็ไม่เคยประสบพบเห็นมาก่อน

ในตอนวัยเด็กตอนปลาย อันเป็นตอนเริ่มวัยที่นิยมชื่นชอบในความเป็นวีรบุรุษ ในเรื่องเกี่ยวกับการ์ตูนนั้นเด็กชายจะชอบการ์ตูนที่แสดงถึงความเป็นลูกผู้ชาย เรื่องของวีรบุรุษผู้กล้าหาญ กล้าเสี่ยงต่อภัยอันตรายนานับประการ และเรื่องเกี่ยวกับความเก่งกาจในเชิงกีฬาประกอบกับข้ามัน ตลกเฮฮา สำหรับเด็กหญิงในระยะประถมตอนต้น ๆ นั้น ชอบการ์ตูนที่เกี่ยวกับเรื่องราวของลูกผู้หญิง, เด็ก ๆ และเกี่ยวกับสัตว์ต่าง ๆ และเรื่องเกี่ยวกับลูกผู้หญิงดังกล่าวนี้ เด็กหญิงก็ชอบเรื่องที่แสดงถึง

ความสามารถ อาจหาญ เก่งกล้าเกินสตรี อย่างไรก็ตามเด็กหญิงก็ยังสนใจในเรื่องของการผจญภัย, ความลึกลับ และหิยามหาญ น้อยกว่าเด็กชาย แต่ว่าสนใจในการ์ตูนเกี่ยวกับเรื่องสัตว์มากกว่าเด็กชาย สำหรับเด็กหญิงที่โตๆ นั้นมักจะหันมาสนใจเรื่องเกี่ยวกับ บทรัก หวานหวานของตัวการ์ตูนมากกว่า การผจญภัย และต้องการที่จะให้ตัวการ์ตูนแสดงอาการปฏิกิริยาของความเป็นลูกผู้หญิง ในทำนองเดียวกับที่เด็กชาย ซึ่งชอบให้ตัวการ์ตูนแสดงอาการปฏิกิริยาของความเป็นลูกผู้ชายนั่นเอง

นี่เป็นส่วนหนึ่งของการ์ตูนที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของเด็ก ซึ่งการ์ตูนนี้เรียกได้ว่าเป็นของโปรดสำหรับเด็ก การ์ตูนมีส่วนสร้างเสริมความรู้, ความคิด, ความอ่าน, ความบันเทิงแก่เด็กไม่น้อย และนับวันที่สื่อสารมวลชนต่างๆ พัฒนาแพร่หลายมากขึ้น การ์ตูนก็ย่อมแพร่หลายด้วย อย่างไรก็ตาม การ์ตูนก็มีอยู่หลายประเภท มีทั้งที่ส่งเสริมเด็ก และจุดลากเด็กไปในทางที่เสีย ก่อนที่จะเกิดข้อเสีย และหรือส่งเสริมข้อดี พ่อแม่, ผู้ปกครอง ครูอาจารย์ หรือบุคคลอื่นที่มีบทบาทต่อเด็กก็ควรที่จะได้ดูและมัดระวังควบคุมเกี่ยวกับเรื่องการ์ตูนนี้เสียแต่ต้น มิใช่หรือ?

บริการ FIAT กรุงเทพฯ

จำหน่ายรถ FIAT ใหม่

ซื้อ-ขาย-แลกเปลี่ยน

รถยนต์ FIAT ทุกรุ่นทุกแบบ

เงินสดและเงินผ่อน

185 ถนนสามเสน

บางขุนพรหมวัดสามพระยา

พระนคร

โทร. 815878, 817047

อ่อนศรี กุลธำรง ผู้จัดการ

ความหลังตอนจบ

ทรงศักดิ์ ศรีภาพสินธุ์

ผมเขียนเรื่อง “ความหลัง” ไปแล้ว ๒ ตอน รู้สึกว่าเป็นที่สนใจของพรรคพวกเพื่อนฝูงอยู่บ้าง เพราะเมื่อเขียนตอนแรกไปแล้ว ก็มีพวกพรรคต่อว่า “เฮ้ย ลอยยังเขียนไม่หมดนี้ ยังม็อกตงหลายคนทลอมไม่เอ่ยถึงเลย” ผมก็เลยเขียนตอนที่สองต่ออีก พอเจอพรรคพวกก็ตะโกนต่อว่าอีก “เฮ้ย ลอดแต่จุดเอาใส่ของเพื่อน ๆ มาแต่แม่ ไอ้ที่ของตัวเองเงียบไม่คุยเลย” ผมก็ไม่ว่าจะทำอย่างไร จะเขียนเรื่องของตัวเองบ้าง ก็เกรงไปว่าจะกลายเป็นพระเอกไป เดี่ยวหาว่าโฆษณาตัวเองอีก ผมคิดอยู่นาน ในที่สุด เอาละ ลองเขียนดูอีกสักตอนก็แล้วกัน

ความจริงตัวผมเองก็เป็นคนค่อนข้างจะเรียบร้อยอยู่น่า ไม่เชื่อก็ลองถามเพื่อน ๆ รุ่นเดียวกันดูก็ด้าย ปกติผมชอบฟังเขาคุย ซอບดูเขาเล่น และค่อนข้างจะเป็นนักสังเกตการณ์อยู่บ้าง จึงเก็บเอาเรื่องราวต่าง ๆ ของเพื่อนมาปะติดปะต่อเล่าสู่กันฟังได้ ว่าง ๆ ผมก็ชอบเล่นดนตรีโดยอาศัยยืมเขามาเล่นเพราะไม่มีเป็นของตัวเอง ผมพอจะสีไวโอลินได้บ้าง เล่นเพลงโอดครวญได้กับเขาเพลงหนึ่งก็เล่นอยู่บ่อย ๆ จนพวกรุ่นน้อง ๆ หอนอน ๑ จดจำเอาไปเล่นบ้าง วันหนึ่งใครก็ไม่รู้ก็สีไวโอลินเพลง Serenade ที่ผมเคยเล่น พอดีท่านอธิการได้ยินเข้า เพราะบ้านพักของท่านใกล้หอนอน ๑ แทนที่ท่านจะชอบท่านบอกให้เปลี่ยนเพลงใหม่ ไทน์ลองเล่นเพลงจังหวะที่คึกคักหน่อยซิ ไอ้เพลงโอดครวญที่นายทรงศักดิ์เล่นนั้นนี่ะ ไม่เห็นเพราะเลย” ผมเองก็รู้สึกดีใจที่ท่านอธิการจำตัวเองได้ และจำได้แม้แต่กระทั่งเพลงที่เคยเล่น แต่เมื่อคิดดูอีกที่ท่านจำเราได้ เพราะท่านไม่ชอบเพลงที่เราเล่น

ฉะนั้น ทางที่ดี จะต้องเปลี่ยน เพลงใหม่ดีกว่าเพลง
อื่น ๆ ผมก็เล่นกับเขาไม่เป็น ความอยากจะเข้า
ไปอยู่ในวงดนตรีกับเขา ไม่รู้จะทำอย่างไรดีคิด
ไปคิดมา หัดเป็นนักร้องคงจะดี เพราะสัมผัสเสียง
ก็เคยผ่านงานวัดมาหลายวัดแล้วเหมือนกัน คิด
แล้วก็เริ่มต้นเทรนเสียงตัวเอง โดยเวลาเข้าไป
ห้องน้ำ เมื่อเห็นว่าใคร ๆ เขาอาบน้ำเสร็จกันหมด
แล้วก็เริ่มต้นโก่งคอตะเบ็งเสียงให้ดังลั่น ตาม คำรา
เขา ผมซ้อมเสียงอยู่หลายวัน วันหนึ่งพอเพื่อน ๆ
อาบน้ำเสร็จ พลบค่ำแล้วผมก็เข้าห้องน้ำ โกง
คอส่งเสียงทันที เออไนให้สูงขึ้นลงต่ำสลับกันไป
มาอยู่เพลิน ประเดี๋ยวหนึ่งก็มีเสียงร้องขัดจังหวะ
ขึ้นมาว่า “เฮ้ย ใครเหยียบหางหมาที่ไหนกันวะ”
ผมก็หยุดนิ่งฟังดู แต่ก็ไม่ได้ยินเสียงอะไร จึง
แหกปากร้องต่อไปอีกสักครู่ ก็มีเสียงตะโกนอีก
“เอ้ออีกแล้วใคร เหยียบ หางหมาเข้าอีก แล้วโว้ย”
ผมหยุดนิ่งอีกตริตรองดูสักครู่ เอ น้ากลัวเพื่อน
มันสรรเสริญเราเข้าให้แล้วละซี เจ็บใจนักพยายาม
นึกดูว่าเสียงของใครกัน คลับคล้ายคลับคลา
ว่าเป็นเสียงของเจ้าจับ (ระจับ วัฒนสิงห์ ศึกษา
ธิการจังหวัดอุบลราชธานี) รีบอาบน้ำให้เสร็จ
ออกมาดู ปรากฏว่าไม่มีใครอยู่บริเวณนั้นเลย
น้ากลัวเสียงเรามาไม่ได้ความจริง ๆ คงเชื่อว่า ผม
เลยเลิกล้มความตั้งใจจะเป็นนักร้องตั้งแต่นั้น เป็น
ต้นมา

พูดถึงการเรียนผมก็พอจะไปกับเขาได้ เขา
ได้ A ผมก็ได้กับเขา เขาได้ E ผมก็ได้เหมือน
เขา ผมอยู่สาขาประถมศึกษา ซึ่งมี สำรว
รัตน์อาจารย์, สมบูรณ์ พรรณาภ, จริญญา มิรินทร์,
ปริพัตร พงษ์ธานี, ทรง ศาตะวรรณ เต็ม จันทะ-
ชุม, เสนาะ จันทรสุริยา และผมรวม ๘ คน ซึ่งมี
อาจารย์ ดร. ศีลา ท่านเป็นอาจารย์สอนวิชาการ
ศึกษาทางประถม เวลาสอนท่านอธิบายละเอียด
มาก พวกเราฟังท่านเพลินเลยจดจำอะไรไม่ได้
เวลาสอบก็เลยพากันตกทั้งหมด ได้ D ครั้งหนึ่ง
E ครั้งหนึ่ง ตอนหลังท่านสอนเพิ่มเติมและสอน
ใหม่จึงกลายเป็น C และ D ขึ้นมา ที่จริงบุญ-
คุณท่านเหลือหลาย เพราะสิ่งที่ท่านพร่ำสอนไว้
นั้นก็ใช้เป็นพื้นความรู้อย่างดี เวลาไปศึกษาต่อ
ต่างประเทศ ท่านสอนคำว่า good life อย่าง
ละเอียดถี่ถ้วนเหลือเกิน พอไปเมืองนอกฝรั่งเอ๋ย
คำขึ้นๆ มา เราก็อหวนเลย มีเพราะท่านดอกหรือ
ที่ทำให้สมบูรณ์ พรรณาภ คำว่าปริญญา M.S. in
Ed ได้ก่อนใครๆ ในจำนวน ๑๕ คนที่ไปพร้อม
กัน และใช้เวลาเพียง ๑ ปีเท่านั้น ที่จริงพวก
เราก็คือเป็นหนี้สมบูรณ์อยู่ ในฐานะที่เพื่อนเป็นผู้
บุกเบิกคนแรก ให้ฝรั่งได้รู้จักคำว่า กศ.บ. และ
ยอมรับมาตรฐานของ กศ.บ. ทำให้รุ่นหลังไป
เรียนต่อได้สบาย เขารับทันทีถ้าเป็น กศ.บ.

วิชาที่พวกเราเรียนยาก ที่สุดใน สมัยนั้น
ดูเหมือนจะเป็นภาษาไทย ซึ่งอาจารย์ สมปอง

พิธีกร ท่านสอน ท่านสอนดีมากละเอียดทุกแง่ทุกมุม พอเวลาสอบก็ได้ E เรียนแก้ตัวก็ได้ E แก้อีกครั้งก็ได้ D พอเอา transcript ให้ฝรั่งดูที่เมืองนอก ฝรั่งงบอกว่าเรียนภาษาของตัวเองยังงั้นจึงตกแล้ว ตกเล่าเช่นนี้ ที่คะแนนภาษาอังกฤษทำไมได้ถึง A ถึง B ผมก็หัวเราะแยะ ๆ อธิบายว่า ที่จริงจะว่าเรียนภาษาไทยก็ไม่ดูหรอก เพราะ course แรกนั้นมันบาลี Course ที่ ๒ ก็เขมร ส่วน Course ที่ ๓ นั้นมันสันสกฤต ภาษาแขกภาษาขอมทั้งนั้นไม่ใช่ไทยสักหน่อย ยิ่ง Course ที่ ๓ อาจารย์ ม.ล. จิรายุ สอนแล้วยังเหมือนแขกทีเดียว อย่างไรก็ตามตอนหลังผมต้องกลายเป็นครู ภาษาไทยจึง ตระหนักถึง บุญคุณของท่านเหลือล้น เพราะท่านได้ให้ Background ทางภาษาไว้ดีเหลือเกิน ทำให้ค้นคว้าต่อไปได้ง่ายขึ้นเพราะมีหลักดี

พอพวกเราเรียนถึงเทอมที่ ๓ ของปีสุดท้าย ก็มีข่าวมาว่า จะคัดเลือกพวกเรา ๕ คน ไปศึกษาต่อต่างประเทศทันทีที่เรียนจบ (ไปพร้อมกับพวกจุฬาอีกประมาณ ๑๐ คน) พวกเราซึกก็คึกคักกันเกร็งกันไปเกร็งกันมา หลักเกณฑ์ในการคัดเลือกก็มีคะแนน, ประสบการณ์การทำงาน, และบุคลิกภาพ ท่านอธิการก็ลงมือเลือกเพื่อนในตอนแรกคิดไว้ ๑๐ คน เข้ารอบไว้ก่อน ซึ่งผมเองก็เข้ารอบ Semi-final กับเขาแต่พอรอบ final ก็กระเด็นไปพวกเราที่ได้ ๕ คน ก็มีสาขาละ ๑ คน

คือ สุภรณ์ ศรีพหล (บริหาร) เกียรติ ศรีพงษ์ (มัธยม) บุญถึง แน่นหนา (อาชีวะ) สมบูรณ์ พรรณาภพ และจรูญ มรินทร์ (ประถม) สำหรับประถมเอา ๒ คน เพราะคะแนนสูงทั้งคู่ ผมเองอยู่อันดับที่ ๗ เจ้างับ วัฒนธรรมสิงห์ อยู่อันดับที่ ๖ จึงเป็นอันว่าทั้ง ๕ คนดังกล่าวเป็น กศ.บ. ที่ได้ปริญญาโทรุ่นแรก ซึ่งสมบูรณ์ทำสถิติเรียนเพียง ๑ ปี ส่วนคนอื่น ๆ ก็จบภายใน ๑ ๑/๒ ปี

ผมจบ กศ.บ. ท่านอธิการก็ถามว่าอยากจะ เป็นอาจารย์ที่ประสานมิตรไหม? ผมก็ตอบทันทีว่าอยากจะเป็น เพราะมีหอพักให้อยู่ฟรี ข้าวก็กินฟรี แต่ประโยคหลังผมไม่ได้บอกท่านเพียงแต่ตอบในใจ ในที่สุดก็มีผมคนเดียวที่เป็นอาจารย์ ทั้งนี้ไม่นับพวก ๕ คน ซึ่งไปนอกแล้ว ท่านอธิการก็ได้มอบหมายให้สอนวิชาภาษาไทย แก่ นิสิตปีที่ ๑ คือรุ่นอาจารย์นิคม หิรัญบุศย์ และ อาจารย์ปรีชา พิมพ์พันธ์ุ นั่นเอง อีกตอนนั้นผมหนักใจมาก เพราะไม่ได้เรียนภาษาไทยมาโดยตรง สมัยผมไม่ได้เรียน Major เหมือนปัจจุบันนี้หรอกครับ ผมจึงเตรียมแทบตาย อาศัยว่า นิสิตรุ่นนั้นมีแต่แก่ ๆ ผมเลยพลอยได้เรียนจากเขานั้นแหละ เอาตัวรอดมาได้จนบัดนี้

งานสอนก็หนักพอแรงอยู่แล้ว เพราะเป็นครูใหม่ แต่ท่านอธิการยังมอบหมายให้เป็น อาจารย์ผู้ควบคุมหอนอน ๒ อีกด้วย ผมก็ซึกกลมใจ เพราะนิสิตหอ ๒ นั้น ล้วนแล้วแต่เป็นเพื่อน

กันทั้งนั้น โดยเฉพาะพวกบีสสุดท้าย (กศ.บ. รุ่น-
ที่ ๒) ก็อยู่หอ ๒ นี้เอง เคยเล่นเคยกินมาด้วยกัน
กัน เคยเกราะกระเบียบมาด้วยกัน เอ ตอนนั้น
เรากลับจะต้องมาเป็นผู้รักษาระเบียบคอย ควบคุม
ดูแลเขา ซึ่งก็คือเพื่อนเรานั้นเอง ตอนนั้นผม
หนักใจเป็นที่สุด ไม่รู้จะทำอย่างไรดี ว่าง ๆ ก็
แวะเข้าไปคุยที่ห้องใหญ่ ซึ่งนิสิตบีสสุดท้ายเขาพัก
อยู่ ใช้วิธีใจดีสู้เสือไว้ เพราะเพื่อน ๆ กันทั้งนั้น
คุณ เดโช สวานานท์ (รองเลขาธิการสำนักงาน
สถิติแห่งชาติ) ซึ่งเป็นนักสุมบุหรี่ยัดคนหนึ่งเขา
คุยกับผมว่า “ผมรับรองว่าไม่มีใครจับผมได้ว่าผม
สุมบุหรี่ยัดในหอ” “เฮ้ย ทำยังไงกันล่ะ” ผมลอง
ถามดู เขาเลยอธิบายต่อไปอีก “ผมมีวิธีครับ
โน่นกระป๋องต่าง ๆ บิดฝาไว้อย่างมิดชิด แต่ข้าง
ในเติมไปด้วยควันทูหรี่ยัดทั้งนั้น ผมอัดควันแล้วก็
พันเก็บมันไว้ในกระป๋อง ซึ่งไม่มีทางจะเล็ดลอด
ออกมาให้ใครได้เห็น และถ้ามันเต็มแล้วก็เอา
มันไปปล่อยลงคลองแสนแสบ” พูดถึงคุณเดโช
เขาเป็นผู้ที่มีทักษะ เอ๊ย ขอโทษ ! มีทักษะครับ
มีทักษะในการสร้างความสนุกครื้นเครงมาก คือ
ปีนั้นจะมี การเลือก ตั้งนายก องค์การนิสิตเป็นครั้งแรก
ซึ่งมีผู้สมัคร ๒ คนด้วยกันคือ คุณเสมอ
นาคพงศ์ ซึ่งเป็นนิสิตเก่าเรียนที่ประสานมิตรมา
ตั้งแต่สมัย ป.ป. และ ป.ม. (ปัจจุบันเป็นหัวหน้า
แผนกศึกษาธิการ สำนักงานปลัดฯ) และอีกคน
หนึ่งก็คือ คุณพจน์ รัชชานันท์ (อาจารย์ใหญ่ฝึก

หัตถครูสกลนคร) ฝ่ายแรกก็มีพวกนิสิตเก่าพวกบีส
ที่ ๑ และ ๒ เป็นฝ่ายสนับสนุน ฝ่ายคุณพจน์
ก็มีพวกบีสที่ ๓ ปีที่ ๔ เชียร์ โดยมีคุณเดโช คุณ
สุโท เจริญสุข (ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่วิทยาลัยครู
มหาสารคาม) และคุณพะยอม แก้วกำเนิด
(อาจารย์ใหญ่ฝึกหัตถครูเพชรบุรี) ทั้ง ๓ คน เห็น
บรรยากาศวันแรก ๆ เจียบเหงา จึงสร้างบรรยากาศ
แห่งการหาเสียงให้คึกคักขึ้นป้ายโฆษณา และ
ใบปลิว เคลื่อนไปหมด ถนนหนทาง ราวสะพาน
ต้นไม้เต็มไปด้วยโฆษณา แต่ในที่สุด คุณเสมอ
นาคพงศ์ ก็ได้เป็นนายกองค์การนิสิตคนแรกของ
ประสานมิตร และหลังจากนั้นท่านอธิการก็ได้วาง
ระเบียบเกี่ยวกับการหาเสียงขึ้นมาใหม่” ห้าม
ปิดป้ายประกาศซึ่งดูประจูดุร้ายขายหมี ท่านว่า
อย่างนั้น

ในฐานะที่ผมเป็นอาจารย์หอนอน ผมก็
พักอยู่ที่ชั้น ๓ ซึ่งมีห้องนอน ๒ ห้อง และมีห้อง
รับแขกอยู่กลาง ผมนอนห้องหนึ่ง อีกห้องหนึ่ง
เป็นห้องใหญ่ ผมก็จัดที่นอนไว้ ๓-๔ เตียง
สำหรับให้อาจารย์จาก วศ. บางแสน มาพักค้าง-
คืน สมัยนั้นอาจารย์ ดร. อ่าง บัวศรี เป็นรอง
อธิการ วศ. บางแสน ท่านแวะมาพักค้างคืนบ่อย ๆ
แต่ตอนหลังท่านก็ไม่มา จึงทำให้เพื่อนผมคนหนึ่ง
แอบไปนอนแทนอยู่เกือบ ๑ ปี ที่จริงเขาก็เป็น
นิสิตบีสสุดท้าย ไม่ได้เป็นนิสิตหอ เพราะไม่ได้
ชำระค่าหอ แต่ก็เข้าไปนอนในหอในห้องอาจารย์

ผู้ควบคุมหอเสี้ยด้วย เพราะนอนฟรีไม่ต้องเสียค่าหอ เขาคือ บรรจง ชูสกุลชาติ ซึ่งปัจจุบันคือศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย นั่นเอง บรรจงเขาเรียนและทำงานไปด้วย เขาเป็นนักต่อสู้ที่ทรหดทีเดียว เดินทางตั้งแต่หัวถนนเจริญกรุงจนถึงถนนตก แต่ก็ไม่ได้สักแห่ง ย้ายใหม่ตั้งแต่ถนนสาทร จนถึงถนนวิฑู ในที่สุดก็ได้งานที่ Park Hotel เป็นพนักงานจัดให้ผู้มาพักเข้าห้องก็เป็นบ่อยเรวดี ๆ ละครับ เขาเรียนด้วยหยาดเหงื่อแท้ ๆ และกว่าจะจบก็เต็มไปด้วยหยาดเหงื่อท่วมตัว เพราะในระหว่างที่ทำงานเขาแบก E ไปถึง ๕ ตัวด้วยกัน ทำงานตั้งแต่ ๔ โมงเย็นจนถึง ๖ ทุ่ม เลิกแล้วก็กลับประสานมิตรย้อนขึ้นไปนอนกับผม บรรจงเขาเป็นคนคุยเก่ง คุยสนุก ผมฟังแล้วก็เพลินดี ผมหลับแก็ปลุกผมขึ้นมาฟัง ผมก็ฟังสนุกดี แกมีเรื่องใหม่ๆ แปลก ๆ มาเล่าให้ฟังทุกคืน และผมเองก็ฟังแกได้ทุกคืนเหมือนกัน บางทีเขาก็เอาเรื่องแฟนมาปรึกษาหารือ ก็แฟนคนที่เป็นภรรยาทุกวันนี้แหละครับ เขาไว้ใจผมมาก เพราะเรารู้จักกันมานาน ตั้งแต่สมัยเรียน ป.ป. ที่ฝึกหัดครูพระนครโน้น

ตอนนั้นอาจารย์ สงวน กกกล้าแหง เป็นประธานหอพัก ซักจะทราบระแคะระคายว่าบรร-

จงมาแอบนอนฟรี ๆ วันหนึ่งท่านถามผม “บรรจง เป็นนิสิตหอหรือเปล่า” ผมก็ตอบท่านไม่ได้เป็นครับ แต่ระยะนั้นเขามาดูหนังสือกับเพื่อน ๆ ดึกก็เลยนอนค้างคืน” ท่านอาจารย์ สงวน พยายามจะพบบรรจงให้ได้ แต่เพื่อนก็หลบ ๆ หลีก ๆ อยู่หอฟรีเกือบ ๑ ปี พอจบ กศ.บ. บรรจงก็ได้รับบรรจุเป็นศึกษาธิการ กิ่ง อ. ดอกคำใต้ เชียงราย ต่อมาก็เป็นศึกษาธิการอำเภอพะเยา และ เป็นศึกษาธิการจังหวัดเชียงราย ตอนนั้นได้ข่าวแว่ว ๆ ว่าจะมาเป็นหัวหน้ากอง ร.ร. ราษฎร์ เพื่อน ๆ ทางนี้เตรียมต้อนรับอยู่แล้ว

วัน เสาร์ อาทิตย์ ผมเองชอบลงมาเดินเล่นที่หน้าหอนอน เดินเหนื่อยก็นั่ง ๆ อยู่แถวบันได เวลาใครมาหานิสิตก็ช่วยตามให้ บางทีก็มีหน้าทรีบของฝาก หรือบางทีก็มีหน้าที่ส่งสารให้เขา เลยเป็นหน้าที่เพิ่มเติมขึ้นมาอีก ผมจำได้ว่านิสิตที่มีแขกมาหาบ่อย ๆ ก็คือ คุณอุดม ตอนนั้นอยู่ปีที่ ๓ (ปัจจุบันก็คือ ดร. อุดม วิโรตมสิขชาติดี แห่ง วศ. ประสานมิตร) ผมถามเขาก็บอกว่า “เป็นลูกศิษย์ครับ” ตอนนั้นผมซักจะสงสัย อยู่ว่าจะ เป็นคนเดียวกับแฟน ปัจจุบัน นี้หรือเปล่า, อีกคนหนึ่งที่มลูกศิษย์มาหาบ่อย ก็คือ คุณพจน์ (ดร. พจน์ สะเพียรชัย อาจารย์ วศ.

ประสานมิตร) ตอนนั้นคุณพจน์อยู่ที่ ๒ หน้
 ฟ้าทีเดียว ทุกครั้งที่เขามาหาก็เจอเอาผมทุกที ก็
 ต้องทำหน้าที่ตามให้เขา สำหรับคนนั้นผมแน่ใจว่า
 ไม่ใช่คนเดียวกับกับแฟนปัจจุบันนี้แน่นอน

บางคนอาจจะยังไม่ทราบว่า เรามีพิธีพระ-
 ราชทานปริญญาบัตรเป็นครั้งแรกเมื่อไหร่ รุ่นผม
 พลเอก หลวงพรหมโยธี ร.ม.ค. ศึกษาธิการใน
 สมัยนั้นเป็นผู้แจกปริญญาบัตร ต่อมารุ่นที่สอง
 ม.ล. ปิ่น มาลากุล ซึ่งเป็นปลัดกระทรวงในสมัย
 นั้นเป็นคนแจก และรุ่นที่สาม จอมพล ป.
 พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีแจก โดยใช้สถานที่ ณ วศ. บางแสน

พอดัง พ.ศ. ๒๕๐๒ จึงเสด็จพระราช-
 ดำเนินมาพระราชทานปริญญาบัตรแก่บัณฑิต รุ่น-
 ที่๔และที่๕ พร้อมกัน (ทั้งนี้เนื่องจากปี ๒๕๐๐
 สถานการณ์บ้านเมืองฉุกเฉิน) ในปีนั้นทางวิทยา
 ลัยก็มีการเตรียมตัวกันอย่างขนานใหญ่ ท่านอธิ-
 ธิการได้แต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ มากมาย รับผิดชอบ
 ชอบในหน้าที่ต่าง ๆ กัน มีกรรมการอยู่ชุดหนึ่งที
 ต้องทำหน้าที่ประสานงานกับฝ่ายตำรวจ อย่างใกล้ชิด
 คือ กรรมการถวายความอารักขา ซึ่งท่าน
 อธิการได้ มอบหมายให้ ผมเป็นประธาน กรรมการ
 ผมต้องติดต่อตำรวจท้องที่และยังจัดนิสิตเป็นจำนวน
 อีก ๕๐ คน ทำหน้าที่เฝ้าดูแลตามจุดต่าง ๆ และ

เนื่องจากวิทยาลัยของเราไม่มีรั้วรอบขอบชิด จึงทำ
 ให้มีสุนัขมาเฝ้าพ่านอยู่มากมาย ท่านอธิการก็
 เป็นห่วงเรื่องนี้หนักหนา เรียกผมไปกำชับแล้ว
 กำชับอีก เกรงจะเป็นการเสื่อมเสียไม่ตั้งถาม ท่าน
 จึงสั่งให้ผมวางแผนไล่หมาให้ดี งานด้านอื่น ๆ ผม
 ก็ไม่หนักใจอะไร มาหนักใจก็ไอ้เรื่องนี้แหละ
 นอน นอนคิดวางแผนอยู่หลายวันว่าตรงไหนมัน
 จะมุดเข้ามา จุดไหนมันจะกระโดดข้ามเข้ามา
 ตรงไหนมันจะแอบ เล็ดลอดเข้ามา ตรงไหนจะใช้
 คนเฝ้าไหนจะปิดป้ายห้ามผ่าน หรือตรงไหนจะใช้
 ไม้กัน ผมเตรียมการหลายวันก็ทำแผนเสร็จเสนอ
 ท่านอธิการเพื่อนอนุมัติใช้ ท่านอธิการพิจารณา
 แล้วอนุมัติ แต่เพื่อความแน่นอน ท่านก็สั่งให้
 มีการซ้อมใหญ่ด้วย ผมก็จัดซ้อมใหญ่ไล่หมา
 ตามคำสั่งทันที ท่านอธิการชอบใจบอกว่า
 “ดีมาก ดีมาก วางแผนประจวบเหมาะจนอ้อมมิ่ง
 ดีของนายพล ไฮเซนฮาว ที่เดียว” ผมก็รู้สึก
 ภาคภูมิใจมากที่ท่านชมเชย

ผมทำหน้าที่แผนกไล่หมา เอ๊ย ! ขอโทษ
 แผนกถวายความอารักขาอยู่หลายปีก็รู้สึกตัวเองว่า
 มีความชำนาญชำนาญพอสมควร เมื่อไปอยู่เมืองลาว
 (ในฐานะผู้เชี่ยวชาญซึ่งก็จริงเรียกผู้ชำนาญเหมาะ

กว่า) ก็ได้นำเอาความรู้เกี่ยวกับเรื่องนี้ไปเผยแพร่
อยู่บ้าง นับว่าเป็นประสบการณ์ที่มีค่ามากที่สุด

ใครจะจัดงานใหญ่อะไร แล้วเชิญ ปรีกษา
หารือผมได้นะครับ ผมไปอยู่ลาว ๓ $\frac{1}{2}$ ปี (๑๕
มีนาคม ๒๕๐๕—๒๒ กันยายน ๒๕๐๘) กลับมา
ประสานมิตรก็พบว่าบัดนี้คนอื่นชานี้ชานาญเรื่อง
นี้ที่ผมเสียแล้ว ท่านอธิการจึงไม่ได้มอบหน้าที่
นี้แก่ผมอีก เมื่อปีที่แล้วผมได้รับหน้าที่ใหม่ คือ
ยกไมโครโฟนถวาย และถอนไมโครโฟนกลับ
หลังจากที่มีพระบรมราชาบาทแล้วความจริง สวรร
รัตนอาจารย์เขาทำหน้าที่นี้มานานถึง ๘ ปี จนใครๆ
จำหน้าได้ เพราะใบหน้าเขาจำง่ายด้วย ผมเพิ่ง
ทำเป็นครั้งแรกจึงยังไม่ค่อยสนิทนัก

เมื่อผมเอ่ยถึงเมืองลาวอยู่น้อยหนึ่ง ก็
อยากจะคุยถึงเรื่องเมืองลาวสักเล็กน้อย เนื่องจาก
รัฐบาลลาวได้ขอความช่วยเหลือทางการศึกษา มา
ยังรัฐบาลไทย ฉะนั้น ค.ร.ม. จึงลงมติอนุมัติให้
กระทรวงศึกษาธิการจัดส่งคณะผู้เชี่ยวชาญไปลาว
โดยมี ดร. บุญชม ไชยโกษี เป็นหัวหน้าคณะ
มี สมบูรณ์ พรธนาภพ และ ผม (จากประ
สานมิตร) คุณสงวน รอดบุญ (จากเพาะช่าง)
และคุณลัดดา นิละมณี (จาก วด. สอนดุสิต) รวม

ทั้งหมด ๕ คน ออกเดินทางไปลาวในเดือนมีนาคม
๒๕๐๕ ตัวผมเองไปประจำอยู่ที่กองแบบเรียน
ค่อนข้างสบายใจหน่อย เพราะไปนอนกินเบี้ยเลี้ยง
เขาเดือนละกว่าครึ่งหมื่น ถ้าไม่ทำอะไรออกมา
เดียวจะขายหน้า กศ.บ. ส่วน สมบูรณ์ นั้นไป
สร้างชื่อไว้ที่ลาวมาก ไม่เพียงแต่คนลาวเท่านั้นที่
รู้จัก และชอบพอเขา แม้แต่พวกญวน พวกมั่ว
ไทยคำ ฮ่อ ก็ยังชอบเขา เพราะเขาใกล้ชิดและ
สำรวจพวกนี้มาหมดแล้ว ผมเองยอมแพ้เขาครับ
เรื่องนี้ในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านตำราเรียน (นึก
ขึ้นมาแล้วเสียวไส้ทุกที เพราะเกิดมาไม่เคยแต่ง
ตำราเรียนกับเขาสักเล่ม) เกือบตายครับ อบาท
เหงื่ออบาททั้งน้ำ หลบทั้งลูกกระสุน ฉีดยาแล้วฉีดยา
อีก (ไม่สบายนะครับ) และใช้ลูกไม้ร้อยแปด
ในที่สุดก็ได้ตำราเรียนออกมา ๗—๘ เล่ม ด้วยกัน

ผมบรรยายสรรพคุณของตัวเองมากก็เห็นจะ
พอสมควรแล้ว ไม่ทราบว่าคุณพรคพวกอ่านแล้ว
จะต่อว่าอย่างไรอีก เรื่องของคนอื่นก็เขียนหมด
แล้ว ใจเรื่องตัวเองก็หมดแล้ว ก็เห็นจะจบกัน
เสียที แต่ก่อนจะจบอยากจะบอกสถิติอะไรสัก
เล็กน้อย

เกี่ยวกับ กศ.บ. รุ่นแรก คือ

จบ กศ.บ. พ.ศ. ๒๔๙๔	จำนวน	๓๑ คน
ไม่รับราชการ		๓ ,,
รับราชการกระทรวงกลาโหม		๑ ,,
รับราชการกระทรวงศึกษาธิการ		๒๗ ,,
เป็นชั้นพิเศษ	๑ คน	
,, เอก	๒๔ ,,	
,, โท	๓ ,,	
ไปศึกษาต่อต่างประเทศ	๒๓ ,,	
ยังเป็นโสดอยู่	๑ ,, (คือ สุภรณ์ ศรีพหล)	
หย่าเมียแล้วแต่งงานใหม่	๔ ,, (อยากทราบตามผมได้)	

เพื่อวิทยาลัย อื่นเป็นที่รักของพวกเรา

และ

เพื่อความสามัคคีกลมเกลียวของเรา

โปรด

สมัครเป็นสมาชิกนิตยสารและสมาชิกของสมาคมฯ

สองสุภาพบุรุษแห่งเวโรนา

แปลโดยวิวัฒน์ บุรทัต

จากเรื่อง Two Gentlemen of Verona.

ของ A.J. Cronin.

ขณะที่เราขับรถจากประเทศสวิสเซอร์แลนด์มุ่งไปยังเมืองเวโรนาอันเป็นเมืองเก่าของประเทศอิตาลี พอดีเด็กชายเล็กๆ สองคนยับยั้งเราไว้ ณ ชายานเมืองเวโรนา พ่อหนูน้อยสองคนร้องขายผลสดรอบเบอร์ซึ่งสุกแดง น่ารักเมื่อวางอยู่บนใบสีเขียวแก่ซึ่งปูรองกระเช้าสาน

“อย่าซื้อครับ” คนขับรถของเราร้องเตือน “คุณจะทำซื้อผลไม้ได้ดีกว่านี้มากมายในเมืองเวโรนา ยิ่งกว่านี้ อ้ายเด็กพวกนี้.....” คนขับรถยกไหล่แสดงสีหน้าไม่ไว้ในสารรูปของเด็กทั้งสองคน

อันที่จริงการแต่งกายของเด็กทั้งสองก็ไม่เรียบร้อยและน่าสงสาร เมื่อพินิจรูปร่างเล็กๆ ผิวเนื้อสีน้ำตาล ผมยงเป็นกระเซิง และดวงตาดำซึ่งแสดงความเศร้า ทำให้เราเวทนาอยากทราบเรื่องราวของเด็กทั้งสอง

เพื่อนของข้าพเจ้าได้พูดคุยกับหนูน้อยได้ความว่า เขาเป็นพี่น้องกัน คนพี่ชื่อนิโคลา อายุ ๑๓ ขวบ คนน้องชื่อจาโคโป อายุเกือบ ๑๒ ขวบ เราจึงซื้อผลไม้กระเช้าใหญ่ที่สุดที่เขามี แล้วเดินทางต่อไป มุ่งไปยังเมืองเวโรนา

เช้าวันรุ่งขึ้น พอออกจากโรงแรม เราก็ต้องหยุดซังก เพราะข้างหน้าตรงสี่แยกน้ำพุสาธารณะนั้น พ่อหนูน้อยที่เราเคยพบเมื่อวันก่อนกำลังทำหน้าที่ชัตรองทำให้แก่คนที่เดินผ่านไปมาขณะที่เขาทำหน้าที่วันอยู่นั้น เราจึงตรงเข้าไปหาเขา เขาต้อนรับเราด้วยดวงหน้าอันยิ้มแย้ม

“ฉันคิดว่าเธอเก็บสดรอบเบอร์ขายเสียอีก” ข้าพเจ้าพูด

“เราทำงานหลายอย่างครับ” นิโคลาตอบด้วยน้ำเสียงหนักแน่นจริงจังเขาซ้ำเสียงมาทางเราอย่างมีความหวัง “เราเคยนำนักท่องเที่ยวไปตามที่ต่าง ๆ ในเมืองและที่อื่น ๆ ที่น่าดูอีกหลายแห่ง”

“ตกลง” ข้าพเจ้ายิ้ม “ฉันให้เธอนำเที่ยว เราไปกันเถอะ”

ขณะที่เขานำเราไปเที่ยวในเมือง ข้าพเจ้าได้ศึกษาเกี่ยวกับเด็กทั้งสองต่อไปอีก พ่อหนูน้อยทั้งสองเป็นเด็ก ถูกแล้ว จะเห็นกริยาท่าทางอย่างไรเพียงสาเหมือนกับเด็กทั่วไปแต่กระนั้นก็ตาม ในดวงหน้าของเด็กทั้งสองมีลักษณะแสดงความเอางานเอาการซึ่งควรแก่การยกย่อง ลักษณะทำที่อันมั่นคงนี้ โกลเกินอายุของเขามาก

ในสัปดาห์ต่อมา เราพบปะกับนิโคลาและจาโคโปบ่อยขึ้น เพราะเขาจะคอยบริการเราอยู่ตลอดเวลา ถ้าเราประสงค์จะได้บุหรี่ปริมาณหนึ่งหรือประสงค์จะได้บัตรเข้าชมละครหรือรายชื่อกิตติาคารดี ๆ นิโคลาและจาโคโปก็จะเป็นผู้รับสนองความต้องการที่วางใจได้เด็กทั้งสองทำงานตลอดวัน ไม่ว่าจะท่ามกลางแสงแดดที่ร้อนระอุในฤดูร้อน หรือยามค่ำคืนอันแสนยาวนาน เขาทั้งสองจะ่วนอยู่กับการชั่งร่อนเท้า ขยายผลไม้ ขยหนังสือพิมพ์ นำนักทัศนจรไปชมเมืองเวโรนา และคอยรับใช้งานเบ็ดเตล็ดทั่วไปอยู่เป็นนิจ

คืนหนึ่ง เราพบเด็กทั้งสองที่สแยก ขณะนั้นไม่มีผู้คนสัญจรไปมาแล้วและลมก็พัดจันนิโคลากำลังนั่งอยู่ที่ขอบอ่างน้ำพุ ดวงหน้าเต็มไปด้วยความอดโรย แต่ก็พยายามฝืนทำหน้าที่ให้เข้มขัน จาโคโปเอาศีร์ษะพิงไหลของพี่ชายหลับสนิท ขณะนั้นเป็นเวลาใกล้เที่ยงคืนแล้ว

“ทำไม เธอไม่กลับไปนอนที่บ้านล่ะ?” ข้าพเจ้าถาม

นิโคลามองมาที่ข้าพเจ้าและตอบอย่างเคร่งขรึมและไว้ท่าที่

“เราคอยรดเมล็ดเที่ยวสุดท้ายครับ” เมื่อรดมาถึงเราก็จะขยายหนังสือพิมพ์เหล่านี้ให้หมดไป”

“เธอต้องทำงานดี ๆ อย่างนี้ด้วยหรือ ดูเธอเห็นัดเห็น้อยทั้งสองคนเลยนี่”

“เราพอใจที่จะทำอย่างนั้นครับ” น้ำเสียงของเขาสุภาพนุ่มนวลแต่ทว่าทำให้เราท้อที่จะได้

ถามต่อไป ข้าพเจ้ากล่าวลาและเดินกลับไปที่โรงแรม

เช้าวันรุ่งขึ้น ข้าพเจ้าตรงไปหาเด็กทั้งสองเพื่อให้เขาชั่งร่อนเท้า ข้าพเจ้าพูดว่า “นี่แน่ะ นิโคลาตามที่เธอและจาโคโปทำงานหนักและคงจะได้เงินไม่ใช่น้อย แต่เธอไม่ได้ซื้อเสื้อผ้า จะกินก็เพียงเล็กน้อย ช่วยบอกให้ฉันรู้ว่า เธอเอาเงินทองไปใช้ทำอะไร?”

พ่อหนูน้อยยังคงเงิบ เขามองอ่างน้ำพุและตอบอย่างเอางานเอาการว่า “เรามีแผนการครับ”

“เออ...นี่” ข้าพเจ้าพูด “เราจะไปจากที่นี่ในวันจันทร์นี่นะ มีอะไรที่ฉันจะช่วยเธอได้บ้างล่ะ ก่อนจะจากไป?”

นิโคลาสันศีรษะและพูดว่า “ไม่ครับ” แต่คนน้องรีบพูดเสียงหลงว่า “มีครับ คือว่าทุกวันอาทิตย์เราออกไปนอกเมืองไม่ไกลจากที่นี่ครับ ตามปรกติเรานั่งรถเมล์ แต่สำหรับวันพรุ่งนี้คุณช่วยกรุณาให้รถของคุณไปส่งด้วยก็ดีครับ”

คนขับรถของข้าพเจ้าหยุดพักผ่อนในวันอาทิตย์ แต่ข้าพเจ้าก็ได้รับปากไว้แล้วว่า “ฉันจะขับรถพาเธอไปนะ”

ในเช้าวันอาทิตย์ เราได้นั่งรถออกจากเมืองไป ข้าพเจ้าจะเฝ้าจุดหมายปลายทางของเราคงจะเป็นบ้านหลังเล็ก ๆ สักหลังหนึ่ง แต่เมื่อแล่นรถไปตามค่านาทางของจาโคโป “กรุณาหยุดที่นี่แหละครับ” ข้าพเจ้าแทบไม่เชื่อสายตาเพราะเราได้หยุดที่หน้าคฤหาสน์หลังใหญ่ มุงด้วยหลังคาแดง ล้อมรอบด้วยกำแพงหินสูง

“เราอยู่ไม่นานดอกครับ ไม่เกินหนึ่งชั่วโมง บางทีคุณอาจจะดื่มอะไรเย็น ๆ ที่ร้านขายกาแฟร้านนั้นก็ได้อีก” แล้วเด็กทั้งสองก็กลับหาย去向มุมหนึ่งของกำแพงนั้น

ข้าพเจ้านั่งรอสองสามนาทีก็ตามเด็กเข้าไปบ้าง ข้าพเจ้าตรงเข้าไปเคาะประตูสักครู่ผู้หญิงก็เปิดประตูรับ และข้าพเจ้าเห็นหล่อนอยู่ในชุดเครื่องแต่งกายขาวของนางพยาบาล “ขอโทษครับ ผมพาเด็กผู้ชายสองคนขึ้นมาที่นี่”

“อา, ค่ะ” หล่อนรับคำด้วยดวงหน้าอันยิ้มลมัย “อ้อ...นิโคลากับจาโคโปไปนั่นเอง ดิฉันจะพาคุณขึ้นไปนะคะ”

หล่อนพาข้าพเจ้าผ่านห้องหนึ่งอันเย็นสบายเข้าไปสู่โรงพยาบาล เพราะว่าการคฤหาสน์หลังนั้นคือโรงพยาบาล นางพยาบาลผู้นั้น ได้หยุดที่รถนี้ประตูห้องสี่เหลี่ยมเล็ก ๆ พลายยกนิ้วชี้และริมฝีปากด้วยอาการยิ้มลมัย หล่อนบ้วนน้ำให้ข้าพเจ้ามองไปทางกระจกที่กั้นห้อง

นิโคลาและจาโคโปกำลังนั่งอยู่เคียงข้างเตียงของหญิงสาวอายุประมาณยี่สิบปี หล่อนอยู่ในชุดผ้าไหมอันงดงาม กำลังฟังเด็กทั้งสองสนทนา จะเห็นได้ว่าอาการแล้งน้ำเสียงนั้นคล้ายคลึงกับน้องชายมาก แจกกันใส่ดอกไม้บัววางอยู่บนโต๊ะเคียงข้างจานดอกไม้และหนังสือหลายเล่ม

ดังนั้นเราจึงปล่อยพี่น้องทั้งสองได้พูดคุยต่อไปอย่างมีความสุข ส่วนข้าพเจ้าอดอยหลังกลับมามีห้องพักของโรงพยาบาลและขอร้องให้นางพยาบาลช่วยเล่าเรื่องราวเท่าที่หล่อนทราบเกี่ยวกับเด็กสองคนนี้ หล่อนได้เล่าว่า

“นิโคลาและจาโคโปไม่มีญาติพี่น้องที่ไหน นอกจากลูเซียพี่สาวคนนี้ แม่เขาตายตั้งแต่เขายังเด็ก ๆ ส่วนพ่อเป็นนักร้องโอเปร่าที่มีชื่อเสียงได้ถูกฆ่าตายเมื่อคราวลูกระเบิดลงที่เมืองเวโรนา ทำให้เด็กทั้งสาม กลายเป็นเด็กจรจัดกลางถนนต้องเผชิญกับความระแหรือน้อย่างแสนสาหัสท่ามกลางซากปรักหักพังของบ้านเมือง ครั้นเมื่อกองทัพเยอรมันเข้ามายึดครอง เด็กชายทั้งสองได้ทำหน้าที่สื่อสาร นำความลับข้ามแนวเขาเพื่อที่จะต่อสู้ให้เมืองเวโรนาเป็นเมืองอิสระภาพ เด็กกำพร้าทั้งสองต้องอาศัยตามแนวเทือกเขา และฝ่าความมืดเพื่อที่จะนำจดหมายลับซึ่งซุกอยู่ในรองเท้า อันอาจเป็นเหตุให้ถูกยิงตายได้ง่าย ๆ นับเป็นภาวะที่หนักมากทั้ง ๆ ที่ใจเป็นห่วงพี่สาว ซึ่งอยู่คนเดียว ในเมืองด้วย

“เมื่อสงครามสิ้นสุดลง” นางพยาบาลเล่าต่อไปว่า “เด็กทั้งสองก็กลับมาค้นหาพี่สาว เขาก็ประจักษ์ว่า พี่สาวของเขาเป็นวันโรคที่กระดูกสันหลังสาหัสจากสงครามอันโหดเหี้ยมทารุณนั่นเอง”

ข้าพเจ้าอยากถามตบตบแต่หล่อนก็ถามและตอบเองว่า “อะไรทำให้เด็กทั้งสองทำเช่นนั้น ?” คุณไม่จำเป็นต้องตอบปัญหาข้อนี้ เขานำพี่สาวของเขามาที่นี่ ขอร้องเราให้รับหล่อนไว้ หล่อนเป็นคนไข้ของโรงพยาบาลนี้ และมีอาการดีขึ้นเรื่อย ๆ มีหวังหายอย่างแน่นอน สักวันหนึ่งหล่อนจะลุกขึ้นร้องเพลงเหมือนกับคุณพ่อของเขาที่เคยมีชื่อเสียงมาแล้ว”

“แน่ละ, ภาวะของทุกสิ่งทุกอย่างอยู่ในความคับแค้นอย่างทุกวันนี้ อาหารการกินขาดแคลน และแพง เราจะดำเนินงานสืบไปไม่ได้ นอกจากจะเรียกร้องค่าบ่วยการในอัตราสูงเราไม่ทราบว่าเขาจะหาเงินจ่ายให้โรงพยาบาลได้อย่างไร แต่ทุกสัปดาห์เด็กทั้งสองก็จะมาจ่ายค่าบ่วยการให้โรงพยาบาล ดิฉันไม่ทราบว่าเขาทำงานอะไร เขาจะทำอะไรก็ตามแต่ดิฉันรู้ว่า เขาทำดีเสมอค่ะ”

“ถูกแล้วครับ” ข้าพเจ้าสนอง ข้าพเจ้าคิดเหมือนกับนางพยาบาลผู้นั้นและกล่าวคำอำลาแล้วมานั่งรออยู่ข้างนอก จนกระทั่งเด็กทั้งสองกลับมาขึ้นรถ ข้าพเจ้าจึงขับรถกลับเข้าไปในเมือง นิโคลาและจาโคโปนั่งเคียงข้างข้าพเจ้าโดยไม่พูดจา แต่ทั้งสองมีท่าทางอันสงบและอึมเิบภาคภูมิใจ นี่แหละคือพฤติกรรมของสองสุภาพบุรุษแห่งเวโรนา

จดหมายจาก เฒ่า สุกสกุล ถึงบรรณาธิการ

โรงเรียนบ้านกว้างร้อง อ. แม่สอด จ. ตาก

๓๐ สิงหาคม ๒๕๑๑

เรียน คุณชายสิทธิ์ ที่นับถือ

ข้าฯ ได้รับจดหมายพร้อมทั้งแสตมป์ของคุณแล้ว ขอขอบคุณมากเรื่องที่จะให้ส่งเจ้าแดงของข้าฯ มาอยู่สมาคมนั้น ข้าฯ อาจจะส่งก็ได้ แต่ทั้งนี้คงจะต้องรอไปก่อน เพราะได้ข่าวว่า ที่ดินของสมาคมก็ยังมีน้ำเงินนองเหมือนกับที่ดินทะเลสาบ ๒๐๗ ล้าน เหมือนกันไม่ใช่หรือ พูดถึงที่ดิน ข้าฯ ชักจะอยากได้สักแปลง เอาสัก ๑๐๐ ตารางวาก็พอ อันนี้เป็นความผิดของข้าฯ เอง เมื่อที่แรกข้าฯ ไม่ได้จองไว้ เพราะในตอนนั้นมันกลัวจะถูกโกง กลัวกรรมการสมาคมฯ จะกิน จะเสียเงินเปล่า เรื่องของเรื่องมันก็เข้าทำนองที่ว่า ตอนนั้นข้าฯ ถูกกิเลสพอกเสียจนตาบอด ที่กลัวพวก กศ.บ. ด้วยกันจะโกง หิงๆ ที่ข้าฯ เองก็เลือดเนื้อเชื้อไขของสถาบันแห่งนี้เหมือนกัน ถ้าพวก กศ.บ. โกงก็เท่ากับข้าฯ โกงด้วย บัดนี้ข้าฯ ได้คิดแล้ว และอยากจะได้ที่อยู่รวมๆ กับพวกเราสักแปลง ถ้ามีใครจะเจือจานแบ่งให้ข้าฯ สักแปลง ก็จะเป็นพระคุณยิ่ง จะเอากำไรกันสักนิดๆ หน่อยๆ ข้าฯ ก็ยินดีขอแต่ให้ได้ทีก็แล้วกัน เพราะบัดนี้กิเลสข้าฯ มันเบาบางลงไปแล้ว

เมื่อวันพระก่อน ข้าฯ เข้าไปในเมืองได้อ่านหนังสือพิมพ์และมีข่าวว่า ท่านอธิการได้สายสะพาย เป็นท่านเจ้าคุณโต๊ะทอง มีพวกเราจัดการฉลองให้เป็นเกียรติ ข้าฯ รู้สึกดีใจที่พวกเรายังมี ความกตัญญูรู้คุณ คนเรานั้นก็ยังมีงี้แหละ อันว่าความเจริญนะ เขาไม่ได้วัดกันตรงที่ปริญญาหรือเศษกระดาษแต่อย่างเดียว ความเป็นคนสำคัญที่สุด และเมื่อเกิดเป็นคน การรู้คุณคนก็เป็นสิ่งประเสริฐ และเมื่อเรามีความกตัญญูรู้คุณ ไยเล่าสถาบันการศึกษาที่เคยให้ความรู้ ความอบอุ่น ความเป็นคนแก่เราๆ จะไม่รู้คุณของสถาบันบ้างเล่า ฟังข้าฯ เอะสหายรัก เรามากอดคอร่วมกันจรจรโลงสถาบันของเราให้ชื่อ้องเกรียงไกรไปทั่วพ ดูกะมือสองข้างของมนุษย์มันจะเล็ก สมองจะกระจ้อยร่อย ถ้าหลายมือ หลายสมองมันก็จะยิ่งใหญ่ขึ้นมาได้เอง ข้าฯ อ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ ฟังเรื่องจากวิทยุ ได้ข่าวเข้าหูอยู่บ่อยๆ ว่า สถาบันนั้นนิสัยยกพวกตีกัน สถาบันนั้นนิสัยเดินขบวน ฯลฯ ทุกครั้งที่ข้าฯ

รับข่าวนั้นเข้าไป ข้าฯ อดใจหายไม่ได้ กลัว กลัวว่าพวกเราจะหลงระเริงไปกับเขาด้วย จนแล้วจนรอดสถาบันเราก็ไม่เคย ไม่เคยทำอุปประพฤตีสั่งที่ข้าฯ อยากจะเรียกว่าเป็นการกระทำโง่ ๆ อย่างไม่ใช้ปัญญา และขณะเดียวกันมันก็ทำให้ข้าฯ ภูมิใจ ภูมิใจในสถาบันของเราว่า เราสอนคนให้ใช้ปัญญา เราสอนคนให้อยู่เป็น ดำรงชีวิตเป็น สหายทั้งหลายจะไม่เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจเช่นข้าฯ บ้างเขี้ยวหรือ พอพูดถึงท่านอธิการ ว่าได้เป็นท่านเจ้าคุณ ข้าฯ ได้ทราบมาว่า ท่านได้รับเชิญให้เป็นผู้เขียนตำราที่เมืองนอก และท่านเขียนเกี่ยวกับเรื่อง พุทธศาสนากับการศึกษา ทำเอาพวกฝรั่งมั่งคั่งแตกตื่นกันมากมาย ข้าฯ ก็เกิดปัญหาว่า พวกจะมีทางขอเรื่องนั้นจากท่านมาตีพิมพ์ลงในหนังสือการศึกษาของพวกเราได้บ้างไหม อย่างน้อยก็เป็นวิทยาทานแก่คนที่อยู่ไกลป่าคอนกรีตอย่างข้าฯ ผู้ซึ่งยังมีกลิ่นในการไต่หาความรู้อยู่

ได้ทราบข่าวว่า ปีนี้ ทางวิทยาลัยเปิดสาขาอีก ๒ แห่ง ดังนั้นถ้าข้าฯ จำไม่ผิด ขณะนี้ก็มี ๕ แห่งแล้วซี คือ ประสานมิตร ปทุมวัน บางแสน พิษณุโลกและมหาสารคาม เป็นความก้าวหน้าที่น่าภาคภูมิใจอย่างยิ่ง พวกเราก็คงมีมากขึ้น ปรัชญาของสถาบันก็คงเป็นอันเดียวกัน แต่ในขณะเดียวกันมันก็ทำให้ข้าฯ เกิดความเป็นห่วง ในเมื่อสถาบันของเราเจริญแยกแยะกว้างขวางออกไป สมาชิกก็มีเพิ่มมากขึ้น ถ้าเผื่อพวกเราจะไม่ละกิเลส ถือเอาถือเรา มันก็จะรวมกันติดได้ยาก บรรดา สหายทั้ง ๕ สถาบัน ที่ได้อ่านจดหมายของข้าฯ ทั้งหลาย ข้าฯ ขอใช้สับนิ้วพนมคารวะเอาสัจจะจากใจจริงของข้าฯ ต่างเครื่องประกัน ขอจงอย่ามัวเมาในกิเลส อย่าถือเอาถือเรา อย่าแยกพวกแยกหมู่เลย เรามารวมกันเถอะ มาจับมือกัน มาเกาะกันผืนกกำลังกันให้แข็งแรง ช่วยกันจรโลงการศึกษาของประเทศมาตุภูมิที่เรารัก ให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป ข้าฯ คนหนึ่งละที่พร้อมเสมอที่จะเป็นคนหนึ่งในพวกสหาย และขอปวารณาตัวเองเอาไว้ว่า ไม่ว่าจะเป็นอย่างไหน ถ้าหากมาจากสถาบันการศึกษาที่มีชื่อว่า “วิทยาลัยวิชาการศึกษา” แล้วละก็ ข้าฯ พร้อมเสมอที่จะช่วยเหลือ สนับสนุนและอยู่เคียงข้างทุกขณะลมหายใจ ถ้าจะเอากันให้แน่จริง ๆ ลองผ่านมาทาง ร.ร. บ้านกวางร่องดูบ้างก็ได้ว่า คนอย่างข้าฯ ลูกวิทยาลัยวิชาการศึกษาจะจริงแค่ไหน ไม่ใช่ทำทนาย แต่อยากเชิญสหายให้ลองดูด้วยความเต็มใจอย่างยิ่ง มาดูว่าไอ้มนุษย์แก่ ๆ ไอ้ครูประจำบาลกระจอกก่องย่อยอย่างข้าฯ จะมีจิตใจเป็นอย่างไร ถ้าสำหรับสถาบันอันเป็นที่รักยิ่งของเราแล้ว ข้าฯ ทำได้เสมอและทำอย่างไรเสมอ และอยู่ในศีลสัตย์เสียด้วย

ข้าฯ อยากจะเล่าเรื่องจริง ไม่อิงประวัติศาสตร์ให้สหายฟังสักเรื่องหนึ่ง คือ เมื่อประมาณ สัก ๒ เดือนมานี้ มีศึกษานิเทศก์คณะหนึ่งมาดูโรงเรียนของข้าฯ ข้าฯ ก็ให้การต้อนรับขับสู้เป็นอย่างดี สหายเอ๋ย อันว่าคนเราที่ไม่เคยใหญ่แล้วมาใหญ่ใหม่นั้นพิลึกละ ท่านศึกษานิเทศก์ คนนั้นมาถึงกว่า โนน ดินนี้ อะไรต่อมิอะไรจีปาะ ถ้าข้าฯ ไม่กลัวบาปกลัวกรรมไม่เกรงกฎหมายบ้านเมือง บับผ้า ข้าฯ หมกดินเสียแล้ว แต่เจ้าศึกษานิเทศก์ในคณะอีกคนหนึ่งยังเด็ก ๆ อยู่ค่อยดีหน่อย คือไม่ตี มีแต่ ชมและเสนอแนะ ข้าฯ ทราบดีว่า นั้นมันก็เป็นการดีและสั่งสอนนั่นเอง แต่มีมโนและมโนหลักจิต วิทยาหน่อย คินนั้นข้าฯ ก็จัดให้เขาพักและเลี้ยงดูตามธรรมเนียมไทยแท้แต่โบราณ และสหายเอ๋ย คินนั้นข้าฯ ได้ทราบว่า เจ้าหนุ่มน้อยนักนิเทศก์คนนั้น คือ กศ.บ. คนหนึ่ง ข้าฯ ก็เลยแนะนำ ตัวข้าฯ เองว่า ข้าฯ ก็ช่วยยอศิษย์เก่าการศึกษาเหมือนกัน รู้สึกเราดีใจ เราก็กินดื่มกันเป็นพิเศษ และมารู้ตัวเอาตอนเช้าก็ได้ความว่า คินนั้นแม่ไธแดงต้องลากรุ่นพี่รุ่นน้องเข้ามามุงທုံ ນີ່ແທລະເຫັນໂມ ຄົນມັນຕີໄປໂທນໃຫຍ່ໂສກສຽງ ໂສກສຽງ ເຫັນໂມວ່າບຸນຄຸນຂອງສູດບັນທັບໂມ ເມື່ອພົບກັນ ເຂົາກໍດີໃຈມີຄວາມຮັກໂສກສຽງ ແລະ ຫໍາ ກໍໄດ້ທຽບຈາກເຂົາວ່າ ຈະມີການຈັດການລອງເນື່ອງໃນວັນ ຄຳຍວນສູດປາວິທຳລັຍວິທຳການສຶກສາໃນວັນທີ່ ໑໒ ກັນຍານ ນັ້ນ ໃຈຫໍາ ເອງຂະນີກໍຕົກລຽງວ່າ ຈະມາຮ່ວມດ້ວຍ ເພາະອາດພົບພຽກພວກເກ່າ າ ໃໝ່ າ ເຕີມທີ່ ແຕ່ທັງສິ່ງກໍແນ່ເພາະອາດວ່າແທລະຮັບ ໂຕ າ ມັນລ້ວນອນິຈຈິ ມັນອາດຈະເກີດບຸນຫອະໂຮບຸ້ຈຸບັນທັນດວນກໍໄດ້ ແຕ່ກໍຈະພະຍາຍາມທີ່ສຸດ ໃນ ຈານນີ້ ຫໍາ ໄດ້ປຶກສາກັບພ່ອນນິເທສ໌ກໍຮຸ່ນນ້ອຍຂອງເຮົາຄົນນີ້ດູແລະກໍເຫັນພ້ອມຕ້ອງກັນວ່າ ໂທນ າ ເຮົາ ກໍຈະມາຮ່ວມພ້ອມກັນໃນວັນຄຳຍວນສູດປາວິທຳລັຍທັງທີ່ ເຮົາຄວນຈະມີອະໂສກສຽງຢ່າງໜຶ່ງເພື່ອເປັນທີ່ຮຽກ ທັງແກ່ສູດບັນແລະພວກເຮົາສັກຢ່າງໜຶ່ງ ໃຫ້ເປັນອນຸສຽດສືບຕໍ່ າ ໄປ ມີໃຜແຕ່ຈະມານັ່ງກິນກັນແລ້ວກໍຮຸ ກັນເທົ່ານັ້ນ ເອາຢ່າງນີ້ເປັນໂ ທາງບ້ານຫໍາ ເຮົາມີການລຽນກັນ ເຮົາອາດຈະມີການລຽນກັນບ້າງ ອາ ຈະໄດ້ບັ້ງຈັຍມາບັ້ງເລັກ າ ນ້ອຍ າ ແລ້ວເຮົາກໍຫາອະໂສກສຽງໃຫ້ແກ່ວິທຳລັຍເພື່ອເປັນອນຸສຽດ ອາດຈະເປັນນາຟິກ ສັກເຮືອນໜຶ່ງທີ່ຈະແຂວນໄວ້ທີ່ຕົກໂຕກໍໄດ້ ຫຼືອນັ້ນສູດພະໂຕຣີບຶກສັກສູດໜຶ່ງໃຫ້ແກ່ທັງສູດກໍດີເພື່ອນ ກັນ ຈະເຫັນເປັນອາດຢ່າງໂບ້າງ ເອ! ພອພູດິງຈານເລັ່ງກັນໃນວັນນັ້ນ ທະແກກຫໍາ ດັ່ງໃຈຈະຮຸນສາໂ ທ ມາຝາກພຽກພວກສັກ ໒—໓ ໂ ແຕ່ພອນິກໄດ້ວ່າ ສູດບັນຂອງເຮົາມັນອຸ່ນໃນສິລໂນຮຽນ ເຮືອກິເລ ອາດຢ່າງນີ້ກໍຈະເຮົາຂ້ອງ ກໍເລັຍເລັຍ, ຄວາມຈິງຫໍາ ເອງກໍທຽບກໍທຽບດ້ວຍມັນເປັນສິ່ງທີ່ ເປັນອາຍ ມຸ ແຕ່ຫໍາ ມັນກໍຕົກເລັຍໂມ່ຂາດ ແລະກໍແກ່ເກີດຕັດເສັຍແລ້ວ ກໍເຫັນວ່າຈະຕ້ອງປ່ອຍໄວ້ເລັຍຕາມເລັຍ ແຕ່

บับผ้าเดอะไอ้เรื่องสูบบุหรี่แลพับแขนเสื้อน้ำมันปอดลอยเล็กเกือบได้จริง ๆ เมื่อวันก่อนข้าฯ ไปอำเภอรัน ๗ ก็พับแขนเสื้อ นั่งสูบบุหรี่อยู่ที่ระเบียงอำเภอ มีคนโผล่บันไดขึ้นมาคนหนึ่ง แหมรูปร่างคล้ายท่านอธิการเปียบเลย ข้าฯ ขว้างบุหรี่ และรีบปลดแขนเสื้อลงโดยอัตโนมัติ ใจคอยหายหมด กว่าจะรู้ว่าไม่ใช่ก็เล่นเอาใจหาย เออ! ได้ข่าวว่า หอบประชุมสร้างเสร็จแล้ว สวยหนักหนา ว่าง ๆ เอรูปมาลงหนังสือการศึกษาสักทีเดอะน่า อยากรู้อยากดูเป็นขวัญตาบ้าง

ยังมีเรื่องอยากจะทำอีก ไม่รู้ว่าสหายจะยังอดทนอ่านอยู่หรือเปล่า อย่างเช่นเรื่องความก้าวหน้าในการสอบเข้า ข้าฯ ว่าเรามีการสอบวัดความถนัด ข้าฯ อยากจะลองสอบกับเขาบ้าง เพราะเกิดมาไม่เคยเห็นสักทีว่า ข้อสอบเป็นอย่างไร แต่ใจหนึ่งก็กลัว ๆ ว่า ข้อสอบจะซ้อออกมาว่า ข้าฯ ยังไม่สมควรจะได้ปริญญาตรี จะพาข้าฯ ไม่สบายใจ อ้อ! พอพูดถึงเรื่องการสอบคัดเลือกก็นึกถึงการกวดวิชา เดี่ยวมหาวิทยาลัยเขายังไม่อนุญาตให้อาจารย์ไปทำการกวดวิชาอยู่เหมือนแต่เดิมหรือเปล่า อันนี้ข้าฯ ชอบ เพราะข้าฯ ไม่สนับสนุนการกวดวิชาไม่ว่าด้วยประการใดก็ตาม แต่ข้าฯ ก็ยังได้ข่าวได้เห็นอาจารย์บางท่านไปทำการกวดวิชา บ้างแต่งตำรากวดวิชาบ้าง ทำไม่ถึงเป็นอย่างนั้นหนอ อ้อ! ได้ข่าวว่ามัธยมสาธิตประสานมิตรเปิดเป็นโรงเรียนมัธยมแบบประสม มีหลายสาขานะเป็นอย่างไร ซัก ๆ จะสนใจ ได้ข่าวว่ามีสาขาโรงแรมด้วย น่าสนใจมาก เพราะในระยะนี้ได้ข่าวว่า ธุรกิจโรงแรมเป็นอาชีพที่หน้าขึ้นตาและมีรายได้มากมาย อยากจะลองส่งเจ้าจิมมาเรียนบ้าง ช่วยส่งระเบียบการมาให้ข้าฯ สักหน่อยจะขอบคุณมาก ถ้าได้รายชื่อครูบาอาจารย์ด้วยยิ่งดี เพราะมันเกี่ยวกับสวัสดิภาพของข้าฯ และลูกข้าฯ ด้วย แถมตอนนี้ได้ข่าวว่าสวัสดิการสนนหนักหนา ช่วยเล่าให้ฟังบ้างก็ดี แต่อย่าให้สนุกมากเกินไปการก็แล้วกัน เดี่ยวเด็กมันจะเอากันบุหรี่โยนขึ้นไปบนหลังคาจะเกิดอัคคีภัย เพราะหลังคาจากมันไหม้ง่าย

ยังเขียนก็ชักจะยิ่งมันเขี้ยว ทั้ง ๆ ที่มันหาสาระอะไรไม่ได้ แต่อย่างว่าแหละเกลอเอ๋ย คนเราลองมันมีช่องได้ระบายมันก็จะระบายใหญ่ เพราะข้าฯ อยู่ที่นี่นอกจากบ๊านและเขาแล้ว ก็ไม่มีอะไรนาน ๆ ได้เขียนสักครั้งก็ชักมัน อ้อ! อยากจะถามเรื่องกีฬาสักนิดว่า ตอนนี้นั้นมันเป็นอย่างไร คือเห็นลูกทิดมีเขามาบ่นให้ฟัง ไปเล่นที่ไรก็แพ้ คนเชียร์ก็ไม่มี ไอ้แพ้นะไม่เป็นไร เพราะกีฬามันดีมีแพ้มีชนะ แต่ เอ! อาจารย์พละเก่ง ๆ เราก็มึนนี่นา อย่างอาจารย์รุ่นผมท่านก็แชมป์จนเสื้อเต็มบ้านเหรียญเต็มอก เห็นว่าเป็นกรรมการกีฬา กีฬา อะไร ท่านจะไม่สอนให้บ้างเขี้ยวหรือในเชิงกีฬาตามลูกทิดมีตูดก็เห็นบอกว่าไม่รู้จัก เลยไม่รู้ว่าจะท่านยังอยู่หรือย้ายไปไหนแล้ว มีแต่อาจารย์ใหม่ ๆ ซึ่ง

ข้าฯ เองก็ไม่รู้จัก และไอ้ที่ไม่มีคนไปเชียร์นี่สิ มันแยء เพราะมันเกี่ยวกับสปิริตของเรา เรื่องกีฬา
นี่นะความจริง มันจะต้องร่วมมือด้วยกันทุกฝ่าย ใครจะมาเป็นดาราคนเดียววันนั้นไม่ได้ อาจารย์ก็ต้อง
ช่วยกันหลายคน ผู้เล่นก็ต้องพร้อมใจกัน คนเชียร์ก็ต้องช่วยกันเป็นกำลังใจ นี่ไม่ใช่สอนนะ เดี่ยว
จะหาว่า ข้าฯ นะปากตะไกรมาสอนสังฆราช

เห็นจะต้องยุติเสียที เพราะเดี๋ยวจ้าวพ่อศึกษาราชการอำเภอเขาจะมาว่า จะไปบ้านที่ปลูก
หาไก่หาเหล่าให้เขากินซักจอก ขอจบอย่างห้วน ๆ ว่า สวัสดิ์สหายทุกคนจนกว่าเราจะพบกัน

ด้วยรักอย่างจริงใจจากข้าฯ

เด่น สุขสกุล

จดหมายจากบรรณาธิการตอบ คุณตาเด่น สุขสกุล

ผมขอจดหมายของคุณตาอย่างใจหายใจคว่า เพราะกลัวจะลงพิมพ์ไม่ทัน ดีที่ผมได้รับจด
หมายก่อนลงแท่นเพียงวันเดียว นำชมเชยบริการไปรษณีย์ที่เขาทำงานได้รวดเร็วจริง

อ่านจดหมายฉบับนี้ของตาแล้วรู้สึกสนุกดี แต่ตาชั๊กจะแก่การบ้านการเมืองไปหน่อยแล้วนะ
ผมขอเตือน ๆ ไว้ ตาคงจะจำได้ว่าอิทธิกรของเราท่านไม่ชอบเรื่องการเมืองเลย ตาคงจะลืมไปกระมัง
อย่างเช่นที่ดินทะเลสาบ ๒๐๗ ล้านบาทนั้น ตาก็ช่างรู้ข่าวเร็วจริง อันที่จริงก็แพงไป ดุสมาคมศิษย์
เก่าเราจัดซื้อ ตกไร่ละ ๙ หมื่นกว่าเท่านั้นเอง และไอ้คำว่า สหาย ของตานั้น คราวหลังผมขอเสียที่
ได้ไหม ดู ๆ มันเป็นคำหลังมานเหล็กอย่างไรชอบกลอยู่

เอาละ ผมจะตอบจดหมายที่ไม่มีข้อความถามของตาให้หายข้องใจ

๑) ที่ดินของสมาคมนั้นผมเรียนถามท่านเลขาฯ ดูแล้ว คงจะพอมีหวังถ้าหากมีคนยอมโอน
ให้ ตอนนี้ที่ดินจัดสรรของเรากำลังราคาดีเหลือเกิน คงจะเป็นเพราะกำลังจะลงมือตัดถนน เลยมมีการ
ไหวตัวโอนกันแพ่ง ๆ อย่งไร ๆ ผมก็เรียนท่านเลขาธิการให้ช่วยหาให้

๒) อิทธิกรได้เป็นเจ้าของตามที่ดินหนังสือพิมพ์นั้นถูกต้องแล้ว วันนั้นขึ้นไปหาท่าน ถาม
ท่านว่า จะเรียกท่านเป็นเจ้าของได้ไหม ท่านได้แต่หัวเราะ โลเลยไม่กล้าเรียนถามต่อ ส่วนเรื่องเขียน
ตำรา “พุทธศาสนากับการศึกษา” นั้น รอให้ท่านว่างเสียก่อนผมจะลองเรียนขอท่านดู

3) เรื่องการรวมกันที่ปรารถมานั้น ผมไม่อยากจะพูดอะไร เพราะสมาคมกำลังทำอยู่ แต่จะได้แค่นั้นนั้น อยู่ที่พวกเรา ผมยังขังใจไม่หายที่จะมีการตั้งสมาคมศิษย์เก่าขึ้นมาอีกแห่ง คราวนี้คงสนุกดีนะตา

๔) หอประชุมเสร็จตั้งนานแล้ว สวยพอเหมาะสมควรกับราคา ๕ ล้านบาท ตายอยากได้รูปจดหมายมาขอที่ อ.จ. นิคม หิรัญบุศย์ แห่ง A.V. ก็ได้ ท่านคงถ่ายรูปไว้แยะ

๕) โรงเรียนสาธิตตอนนี้เป็นมัธยมแบบประสมอย่างตาเข้าใจ ส่วนเรื่องสนุก สนุก ในสาธิตนั้น ผมไม่ค่อยจะรู้เรื่องหรอก เล่าไปเดี๋ยวจิต ๆ ถูก ๆ ท่านอาจารย์ใหญ่จะเขม่นผมเอา อ้อ! ลืมบอกไป สาธิตเดี๋ยวนี้น่าจะไม่ใช้หลังคาจากแล้ว เป็นตึกหมดแล้ว

ฉบับหน้าตาอย่าลืมเขียนมาใหม่อีกนะ แล้วถ้าหากตาว่าง ๆ ลงไปกรุงเทพฯ ผมจะพาตาเที่ยวกรุงเทพฯ ให้ปรุเลย

รักและคิดถึงเสมอ

ชัยสิทธิ์

จำหน่ายและรับทำ ศาลพระภูมิ ม้าหินขัด รับเหมาก่อสร้าง ตก
แต่งสถานที่และอาคารต่างๆ จัดสวนญี่ปุ่น และรับทำสนามหญ้า

ติดต่อได้ที่

รวมศิลป์

เลขที่ 1645 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ และ รวมศิลป์ ใกล้สี่แยกราชเทวี
ตรงข้ามโรงภาพยนตร์ฮอลลีวู้ด

หรีตรัก

“พรหมภิญโญ”

เธอเป็นหญิงคนแรกที่ฉันรัก จึงไม่แปลกอะไรที่ฉันจะทุ่มเทความรัก
ให้แก่เธอจนหมดหัวใจ

ความรักที่ฉันมีต่อเธอนั้น ฉันไม่อาจจะประมาณปริมาณได้เลย...
ฉันรู้ว่าทุกนาทีนั้น ฉันเฝ้าคิดถึงและเป็นห่วงเป็นใยเธออยู่ตลอดเวลา

แม้ยามหลับ ฉันยังฝันถึงเธอ ฝันเห็นเธอมีความสุข ฉันรู้สึกชื่น
ชมมาก แต่ถ้าเธอตกอยู่ในความยากลำบาก ฉันจะยอมเอาชีวิตเข้าแลกทันที
เพราะเมื่อแรกที่เรารู้อีกกันนั้น ฉันรู้สึกว่าเธอเป็นเพื่อนที่ถูกต้องชะตา
ฉันมากที่สุด

ในยามยามที่ฉันมีทุกข์ เธอจะเป็นผู้ปลุกปลอบใจ ให้กำลังใจ จน
ฉันมีมานะพร้อมที่จะยืนหยัดต่อสู้ต่อไปอย่างไม่ย่อท้อ ฉันมีความรู้สึกที่ เรา
มีความทุกข์และสุขร่วมกัน

เมื่อก่อนนั้น เราเข้าใจกัน เพียงแต่สบนัยน์ตา เราก็อทรบความ
ในใจของกันและกัน

แต่บัดนี้ สิ่งเหล่านั้นมันเป็นที่รากลของความทรงจำของฉันไปเสียแล้ว
เพราะแม้ว่าเธอยังอยู่ แต่หัวใจของเธอมิใช่คนเก่าเสียแล้ว เธอเปลี่ยนแปลง
ผิดไปจากคนเดิม

แม้แต่ที่ท่าของเธอ กลายเป็นความเฉยเมย ไม่มีความเยื่อใย จน
ทำให้ฉันน้อยใจ ซึ่งฉันเองก็ไม่ทราบเหตุผล

ฉันจึงอนุমানเอาเองว่า ฉันเป็นคนยากจนกระมัง ที่ทำให้เป็น
อุปสรรคความรักของเรา

จะทำอย่างไรได้ ในเมื่อฉันเลือกที่เกิดไม่ได้ แต่ถึงอย่างไรฉันก็
ได้พยายามทำทุกสิ่งทุกอย่างให้ดีที่สุดอยู่แล้ว ฉันจึงภูมิใจในความเป็นตัวของ
ฉันเอง และตั้งใจที่เธอเป็นเช่นนั้นก่อนที่จะทำให้ฉันระทมใจอยู่กับเธอไปตลอด
ชีวิต ขอให้เธอได้พบคนที่รักเธอเหมือนกับที่ฉันรักเธอเถิดนะ

หรีตที่เราวางการเวลานั้น อาจจะถูกซ่อนจนสลายตามสภาพของวัตถุใน
ไม่ช้า แต่หรีตรัก ที่ฉันบรรจุร้อยจากหยาดเลือดที่หลังจากน้ำใจนั้น มันเดือด
พล่าน และเป็นแผลจารึกที่หัวใจไปตราบชั่วนิรันดร์ อย่างน้อยก็ชั่วชีวิตฉันก็
แสนจะทรมานอยู่แล้ว จะเป็นประจักษ์พยานที่บอกกับตัวเองอยู่เดี๋ยวนี้ และอีก
นานเท่านาน.

ความคิดเห็นเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมแบบประสม

อุดม คชินทร

กลับมาแล้วข้าพเจ้าจำไม่ได้ จำได้แต่ว่านานมาแล้ว เมื่อสมัยเป็นนักเรียนผกหัตถ์ต้อง
วิ่งบนลงบันไดหอนอนวันละหลายเที่ยว วันหนึ่งความคิดเกี่ยวกับบันไดเกิดขึ้น ข้าพเจ้า
คิดว่าถ้าเราทำให้บันไดมันเลื่อนขึ้นไป เราก็ไม่ต้องออกแรงก้าวเดินขึ้นหรือวิ่ง
ขึ้นให้มันเมื่อย ข้าพเจ้าคิดได้นานไม่กับ บันไดเลื่อนก็ปรากฏขึ้นในกรุงเทพฯ ข้าพ-
เจ้าดีใจที่อย่างน้อยความคิดของนักเรียนที่ผลการเรียนชั้นต่ำๆ อย่างข้าพเจ้าก็ยังไป
ตรงกับความคิดของวิศวกรเข้าได้ เพื่อไม่ให้ท่านผู้อ่านขี้คอก จะอย่างล้อกันเล่น ๆ
หรือจริงๆ ได้ว่า ของที่เลื่อนได้คิดค้นมาแล้วมากมาย เช่น เรือบิน จรวด หรืออื่นๆ
อีกป่าละ จะคุยไม่ว่าเราคงคิดได้เองก็ได้ แต่ยังไม่มียุติญาจะทำเอง ก็เลยมีผู้คิด
ทำเสียก่อน ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงอยากจะเขียนสิ่งที่ข้าพเจ้าคิดเองอีกสักอย่าง เพื่อเป็น
หลักฐานมิให้ผู้อื่นต่อว่าได้ว่าคุยโม้

ข้าพเจ้ามิได้หวังว่าแนวความคิดของข้าพเจ้าจะมีใครสนใจหรือไม่ แต่ข้าพเจ้าหวังแต่เพียง
ว่าจะมีใครคิดอย่างข้าพเจ้าบ้าง หรือข้าพเจ้าคิดเหมือนคนอื่นคิดไว้แล้วบ้างหรืออย่างไร

แนวความคิดอันหนึ่งที่ข้าพเจ้าคิดไว้ คือความคิดเรื่องโรงเรียนมัธยมแบบประสมสำหรับเมือง
ไทยเรา ขณะนี้การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาของเรา กำลังมีแนวโน้มไปทางแบบประสม
กรมวิสามัญศึกษาได้เริ่มโครงการมัธยมแบบประสมอย่างใหญ่โต เท่าที่ทราบอย่างไม่เป็นทางการ
มีว่า ส่งบุคคลไปรับการศึกษาในต่างประเทศมากมาย กู้เงินจากรัฐบาลแคนาดาหลายร้อยล้านบาท
และขณะนี้กำลังก่อสร้างตัวอาคารของโรงเรียนแบบประสมจำนวนหลายโรง วางหลักสูตรแบบประสม
ๆ ละ ๓ ข้าพเจ้าสนับสนุนโครงการโรงเรียนมัธยมแบบประสมอย่างยิ่ง

ประชาชนคนไทยเรายังไม่รู้จักโรงเรียนแบบนี้ ผู้ปกครองเป็นจำนวนมากคิดว่าคำว่า “ประสม” ก็คือการมีนักเรียนชายหญิงเรียนรวมกันในโรงเรียนเดียวกัน คำว่าโรงเรียนมัธยมแบบประสมจะอธิบายกันอย่างง่าย ๆ พอเข้าใจกันได้ก็คือ โรงเรียนที่จัดสอนวิชาสามัญและวิชาชีพพร้อม ๆ กันไป เมื่อนักเรียนจบจากโรงเรียนไป ไม่ว่าจะจบชั้น ม.ศ. ๓ หรือ ม.ศ. ๕ ออกไปก็จะมีวิชาชีพติดตัว และสามารถจะประกอบอาชีพได้ หลักสูตรของมัธยมศึกษาอย่างเก่านั้น เมื่อจบชั้น ม.ศ. ๓ หรือ ม.ศ. ๕ แล้ว ถ้าไม่มีโอกาสจะเรียนต่อแล้ว ก็ดูไม่เห็นท่าทางว่าจะไปทำงานอะไรได้ ที่ข้าพเจ้าสนับสนุนมัธยมแบบประสมก็เพราะอย่างนี้ ก็มันดีจริง ๆ

ก่อนที่จะให้ท่านผู้อ่านฟังความคิดใหม่ของข้าพเจ้า จะขอพูดถึงโรงเรียนมัธยมสาธิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร สักเล็กน้อย เพื่อเป็นแนวทางให้เกิดความเข้าใจ แนวความคิดใหม่ของข้าพเจ้าดีขึ้น ข้าพเจ้าเป็นครูสอนอยู่ในโรงเรียนมัธยมสาธิตฯ ประสานมิตรโรงเรียนนี้สังกัดกรมการฝึกหัดครู ได้เริ่มทดลองจัดโรงเรียนมัธยมแบบประสม โดยเริ่มโครงการมาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๐๙ ปีนี้เป็นปีที่ ๓ ของโครงการ หลักสูตรของโรงเรียนมีให้นักเรียนเลือกเรียน ๗ สายด้วยกัน คือ

๑. สายวิทยาศาสตร์
๒. สายศิลปะ
๓. สายวิชาเขียนแบบ
๔. สายวิชาบริการโรงแรม
๕. สายวิชาเดินตลาด (วิชาการขาย)
๖. สายวิชาเลขานุการบัญชี
๗. สายวิชาพยาบาล

ขออธิบายเพิ่มเติมดังนี้ สายที่ ๑ และ ๒ นั้น เป็นหลักสูตรที่มีเนื้อหาเหมือนมัธยมวิสามัญที่อยู่ในชั้นมัธยมปัจจุบัน ผู้เลือกเรียนควรจะเป็นผู้ที่ผลการเรียนดี และมุ่งจะศึกษาต่อในชั้นมหาวิทยาลัย ส่วนสายที่ ๓ ถึง ๗ นั้น เป็นสายวิชาชีพ นักเรียนที่คิดว่าตนเองไม่สามารถจะเรียนต่อในชั้นมหาวิทยาลัยได้ ก็ควรจะเลือกเรียนสายอาชีพนี้สายใดสายหนึ่งตามความสนใจ ตามความถนัด

เมื่อนักเรียนเข้ามาเรียนในโรงเรียนคือ ม.ศ. ๑ โรงเรียนจะสำรวจความถนัดและความสนใจให้เรียนรู้อาชีพต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดสอน เมื่อขึ้นชั้น ม.ศ. ๒ ให้ทุกคนเลือกสายใดสายหนึ่งที่ตน

ชอบ, สนใจหรือมีความถนัด จนจบชั้น ม.ศ. ๓ หรือม.ศ. ๕ ผู้ที่เลือกสายอาชีพนั้นหากมีสติปัญญาพอจะต่อในชั้นอุดมศึกษาก็จะเรียนต่อได้ เพราะวิชาชีพเหล่านั้นเปิดสอนในชั้นอุดมศึกษาเกือบทุกวิชาแล้ว

อนึ่ง ขอเรียนให้ท่านผู้อ่านทราบว่าโรงเรียนมีนโยบายอยู่อย่างหนึ่งว่า สายวิชาชีพที่เปิดสอนชั้นนี้จะต้องเป็นอาชีพที่นักเรียนจะออกไปหางานทำได้โดยไม่ยาก คือวิชาที่ตลาดอาชีพกำลังต้องการ

ท่านผู้อ่านที่รัก เราจะได้พยายามชี้แจง ชักชวน แนะนำ ให้นักเรียนได้เข้าใจว่านักเรียนทุกคนมีระดับสติปัญญาไม่เหมือนกัน มิได้หมายความว่าทุกคนจะผ่านมหาวิทยาลัยได้ หากรู้ตัวว่าจะไปไม่รอดแล้วควรที่จะเลือกสายอาชีพดีกว่า ระยะแรกคงจะเข้าใจและเชื่อฟังดี แต่พอชั้นชั้นม.ศ. ๒ ถึงเวลาเลือกสายวิชาเข้าจริงแล้ว จะมีนักเรียนเลือกสายวิชาชีพน้อยมาก วิชาชีพบางวิชาเลือกไม่ถึง ๑๐ คน ทุกคนพยายามจะเลือกสายวิทยาศาสตร์ ศิลปะ ทั้ง ๆ ที่ผลการสอบวิชาสามัญต่ำเหลือเกิน ดูเหมือนว่าร้อยละ ๙๐ จะเรียนมหาวิทยาลัยกันทั้งนั้น

ทำไมนักเรียนจึงไม่เลือกสายอาชีพ ทั้ง ๆ ที่ปัญญาไม่ดีพอที่จะเรียนได้ คำถามนี้จะตอบได้ไม่ยากนัก กล่าวคือ ทั้งผู้ปกครองและนักเรียนมีความนิยมที่จะเรียน ๆ ให้สูงขึ้นไปเรื่อยจนจบมหาวิทยาลัย จะจบวิชาอะไรก็ได้ ขอให้จบมหาวิทยาลัยก็แล้วกัน เป็นของน่าละอาย ถ้าเรียนไม่จบม.ศ. ๕ หรือไม่ได้เรียนมหาวิทยาลัย จนกลายเป็นแพ้น้อย่างใหม่ที่จะต้องส่งลูกไปเรียนเมืองนอก ถ้าเข้ามหาวิทยาลัยในเมืองไทยไม่ได้ จนเกิดคำพูดทำนองเยาะเย้ยว่า "ส่งลูกหลานไปชุบตัวที่เมืองนอก" นักเรียนในชั้นมัธยมมักเหมือนกัน การจะเลือกเรียนวิชาชีพดูเป็นของน่าอาย ไม่ทัดเทียมเพื่อน ๆ

ในปีแรกที่มีการเลือกสายวิชาเรียนกันนั้นเอง มีนักเรียนหลายคนได้มาปรึกษาข้าพเจ้าว่าจะขอเลือกเรียนสายวิชาวิทยาศาสตร์ หรือศิลปะ และจะเลือกวิชาชีพสักวิชาหนึ่งได้หรือไม่ เพราะว่าสนใจมาก หากมีเวลาว่างหรือโชคร้ายไม่ได้เรียนต่อในชั้นมหาวิทยาลัย จะได้นำวิชาชีพออกไปประกอบอาชีพได้ นี่คือการมาแห่งความคิดเกี่ยวกับโรงเรียนมัธยมแบบประสมของข้าพเจ้า

แนวความคิดของข้าพเจ้าเป็นดังนี้คือ ในระยะเริ่มต้นของโรงเรียนมัธยมแบบประสมของเมืองไทยเรา ประชาชนยังไม่รู้จักดี ยังขึ้นอยู่กับของเก่าคือมัธยมวิสามัญ และยังคงการจะเรียนต่อในมหาวิทยาลัยให้จงได้ และยังหวังที่จะให้ลูกได้เรียนวิชาที่พอจะเข้ารับราชการได้ ส่วนวิชาชีพถึงแม้จะมีโอกาสเรียนก็ยังไม่หวังจะรับราชการอยู่ เราควรจะทำอย่างไร ทำ คือแทรกแบบประสมเข้าไปทีละน้อยๆ โดยไม่ให้กระทบกระเทือนมากนัก วิธีการก็คือเรายังคงจัดหลักสูตรแบบเดิม คือ ม.ศ. ๑-๒-๓ เมื่อถึง ม.ศ. ๔-๕ เราแยกออกเป็นสองแผนกวิทยาศาสตร์ และศิลป์ แต่ที่เราจัดวิชาชีพไว้ให้นักเรียนเลือกเรียนอีกคนละหนึ่งวิชา เป็นทำนองว่าเลือกเรียนวิทยาศาสตร์หรือศิลป์ เป็นวิชาเอกและเลือกวิชาชีพอีกหนึ่งวิชาเป็นวิชาโท

ข้าพเจ้าคิดว่าวิธีการเช่นนี้จะน่าจะได้ผล เพราะว่า

๑. นักเรียนยังคงมีความพอใจที่มีโอกาสได้เรียนชั้นม.ศ. ๔-๕ สายวิทยาศาสตร์หรือศิลปะ ซึ่งตนคิดว่าจะได้เรียนมหาวิทยาลัย ผู้ปกครองเองก็พอใจ
๒. นักเรียนไม่เกิดความรู้สึกละอายเพื่อน ๆ ที่จะต้องไปเลือกเรียนสายวิชาชีพอันเป็นเครื่องหมายหรือตราของคนสติปัญญาต่ำกว่า
๓. ในเมื่อจบชั้นม.ศ. ๓ หรือ ม.ศ. ๕ นักเรียนเรียนต่อไม่ไหว จะทำงานก็มีวิชาชีพที่จะทำได้
๔. เมื่อผู้ปกครองและนักเรียนเห็นคุณค่าของวิชาชีพมากขึ้น ๆ ก็เกิดศรัทธามัธยมแบบประสม ขึ้นได้ในไม่ช้า

เมื่อถึงเวลานั้นแล้ว เราจะเริ่มมัธยมแบบประสมกันจริงๆ ได้อย่างภาคภูมิใจ ความคิดของข้าพเจ้าเป็นเรื่องน้อยๆ อย่างนี้ แต่ถ้าได้ทดลองทำดูอาจจะเป็นเรื่องที่ถูกต้องและมีประโยชน์อย่างยิ่งก็ได้ ใครจะรู้

เมื่อพ่อขุนรามคำแหงมหาราชต้องเผชิญคดีขู่สาว

จากปลายปากกาของ “จำปาตะ”

ศุภมัสดุ พระพุทธศักราชหนึ่งพันแปดร้อยยี่สิบ พ่อขุนบาลเมืองถึงแก่พิราลัย พวกอาณาประชาราษฎร์ต่างพร้อมใจกันยกพระอนุชา มีนามขุนรามคำแหงขึ้นเป็นพ่อเมืองแทน ท้าวกรุงสุโขทัยได้มีงานฉลองการอภิเษกอย่างครึกครื้นสนุกสนานกันทั่วไป ขุนเม็ງรายผู้ครองอาณาจักรลานนา และพญาเจ้าเมือง ณ เมืองพระยา ต่างก็แต่งเครื่องบรรณาการมาถวาย ในฐานะพระสหายสนิทร่วมพระอาจารย์เดียวกัน นอกจากนั้น ยังได้ส่งคำเชื้อเชิญให้ไปเชิญบ้านเมืองของตนบ้าง

พ่อขุนรามคำแหงขึ้นครองสุโขทัยได้มีขำมินาน ก็โปรดให้นำคำเชื้อเชิญของพระสหายขึ้นพิจารณา ในอันดับแรกทรงพระดำริว่าจะเสด็จไปเยี่ยม พญาเจ้าเมืองก่อน เมื่อรับสั่งตามความเห็นในที่ประชุมขุนนางใหญ่น้อยว่าการที่พระองค์จะแต่งสิ่งของส่งขึ้นไปก่อน แล้วจะทรงตามขึ้นไปทีหลังด้วยพระองค์เอง ขุนนางจะคิดเห็นอย่างไร ขุนวังผู้ใหญ่ก็กราบทูลว่า การที่พ่อเจ้าคิดก็ควรอยู่แต่ทางที่จะไปนั้นลำบากกันดารมิใช่น้อย พ่อขุนรามคำแหงมีพระดำรัสว่า พระองค์ได้ทรงสอบถามพวกตระเวณด่านแล้ว ถ้าไปทางลำน้ำยมคงไม่ลำบากมากนัก เมื่อถึงเมืองสรองแล้วก็จะเดินบกไปจนถึงพะเยา ทรงไปคราวนี้ด้วยความหวังตั้งพระทัยว่าจะไป เชื่อมสายสัมพันธ์อันองพิเฝ้าไทยทุก พวกหมู่ใน ฝ่ายเหนือ เมื่อปลงใจทางฝ่ายเหนือได้แล้วจะได้ขยายพระราชอาณาเขตลงทางใต้ ถ้าได้เมืองได้หมคนั้นแหละ เมืองไทยจะมั่นคง ซึ่งเป็นความจริงอย่างยิ่ง อันเมืองได้นั้นข้าวเต็มนา ปลาเต็มหนอง อุดมสมบูรณ์ พูนสุขทุกอย่าง เมืองไทยได้เป็นปึกแผ่นแน่นหนามาจนปัจจุบันก็เพราะบารมีปรีชาญาณเห็นการณ์ไกลของพระองค์โดยแท้

เมื่อทางฝ่ายขุนนางไม่มีอะไรขัดข้อง ก็ทรงหันไปถามดวงพระชะตาที่จากฝ่ายโหร ท่านโหรหลวงคำนวณเลข คุณหาร บวก ลบ อยู่ครู่ใหญ่นานผิดปกติ แล้วกราบทูลด้วยเสียงสั่นเครืออ้อมแอ้มว่า การที่พ่อขุนจะเสด็จไปในคราวนี้ ทุกอย่างคงจะสำเร็จลงได้ตั้งใจพ่อขุน แต่พ่อขุนจะพบกับความรัก และจะเกิดเรื่องขึ้น แต่ไม่สู้ร้ายแรงนัก พ่อขุนรามคำแหงทรงพระสรวลลั่นดำรัสว่า เราเองเวลานี้ลูกเมียก็มีแล้วเป็นอันมาก จะมีรักที่ไหนอีกหรือถ้าหนีไม่พ้นก็จะลองดู แล้วโปรดให้โหรคำนวณฤกษ์การเดินทาง ครั้นฤกษ์งามยามเหมาะ พ่อขุนรามคำแหงก็ให้เคลื่อนไพร่พลพร้อมด้วยข้าของต่าง ๆ ยกกองทัพไปตามลำแม่น้ำยม จนถึงเมืองสรองแล้วยกขึ้นบก ระหว่างทางมีคนไทย มาต้อนรับ ชมบารมี อย่างเนืองแน่น กระทั่งถึงธานีเมืองพะเยา

ส่วน พญาเจ้าเมืองผู้เป็น พระสหายเมื่อได้ทราบข่าวมาเยี่ยมของพ่อขุนรามคำแหง ก็ให้จัดการ ตกแต่งบ้าน เมืองอย่าง สะอาด สะอาด งาม เรียบร้อยไว้ต้อนรับ ตลอดทางตั้งแต่ธานีเมืองจนถึงวังให้ตั้งซุ้ม บักรงทิวเป็นรั้วขบวนงามตา ผู้คน ต่างมา เรียงราย สอง ฟาก ทาง พร้อม หน้าตัว พญาเจ้าเมือง ขึ้นม้ามากับบรรดาขบวนแห่แหนแน่นหนา ฝ่ายในมีนางอ้วเชียงแสนชายนางวอดติดตามพร้อมพรั่งด้วยนางกำนัลสลอนหน้าครบครัน

ครั้นพ่อขุนรามคำแหงเสด็จถึงปะรำพิธีต้อนรับ พญาเจ้าเมืองก็ลงจากหลังม้า สองพ่อขุนต่างตรงเข้ากอดรัดกั้นด้วยความยินดี ชาวเมืองก็ให้ร้องสนั่นหวั่นไหว พิณพาทย์ตะโพนฆ้องซึงก็ประโคมคึกครื้นขึ้นพร้อมกัน ในทันทีทันใดนั่นเอง พ่อขุนรามคำแหงทอดพระเนตรไปทางวอดทรงเหลือบเห็นหญิง งามหยดย้อยนาง หนึ่งก้าวลงมา นางเงยขึ้นแล้วเพ่งมองมาพอดี บัดนั้นดวงตาทั้งสองคู่สบกันอยู่นาน ทรงรู้สึกในพระทัยว่า แม่นางผู้นี้มีความงามจับตาจับใจยิ่งนัก สักครู่หนึ่งเมื่อพญาเจ้าเมืองพานางมาให้รู้จักว่านางคืออ้วเชียงแสนชายนางเป็นที่รักดุจดวงใจ พ่อขุนก็ยังบังเกิดความตื่นตันทึ่งมหันตอยู่แต่ในหัวอก

พ่อขุนราม คำแหงเสด็จ ขึ้นไปเยี่ยมพญาเจ้าเมืองครั้งนั้น ได้มีการต้อนรับอย่างครึกครื้น ภายในวังประดับประดาด้วยประทีปโคมไฟ ใหญ่น้อยสว่างไสวดุจกลางวัน มีการเล่นสนุกต่าง ๆ ให้ชาวเมืองได้เข้ามาชมเล่นเป็นขวัญตา ตอนหนึ่งจัดเป็นที่สนุกรื่นเริงของทหารทั้งสองเมือง ส่วนในวังพญาเจ้าเมืองจัดงานสโมสร ยิ่งใหญ่ครั้งสำคัญ บรรดาเสนาอำมาตย์ใหญ่น้อยต่าง แต่งกายงดงาม โอ้อ่าพากริยาและบุตรีที่ล้วนสะสวย หวังจะมาวอดพ่อเมืองสุขโขทัยผู้มั่งคั่งเสียงเลื่องลือระบือไกล ว่าเฉลียวฉลาดอาจหาญยิ่งนัก และเพื่อจะให้เป็นที่เกียรติยศยิ่งใหญ่แก่พ่อขุนรามคำแหง พญาเจ้า-

เมืองได้ให้นางอ้วเชียงแสน ชายาผู้สามารถในการผ่อนอย่างหาใครเสมอเหมือนมิได้ ออกนำขบวนสาวชาววังเมืองพะเยา มาผ่อนให้พ่อขุนรามคำแหงชมเป็นพิเศษอีกด้วย พ่อขุนรามคำแหงทรงเพลินพิศ ร่าเริงระหวยสวयระหง ของนางตลอดจนการลีลาก้าวย่าง ทั้งงามหยด ย้อยราว กับจะลอยไปตามลม ตะลิ่งหลงในสายตาที่นางชายมาให้ จนลืมองค์รำพึงออกมาว่า งามแท้ งามหนัก งามหนัก งามหนา งามดุดเทพิศดาลงมาจากสวรรค์ แน่แล้วนางคือนางฟ้าที่ลงมาผ่อนให้มนุษย์ชมเป็นขวัญตา

สองยามเศษงานจึงเลิก ความครึกครื้น สนุกสนานกำลังจะจางหายรอบ ๆ บริเวณเงียบลงทุกที พ่อขุนรามคำแหงจำพระทัยเสด็จกลับพระตำหนัก เมื่อเข้าที่ประทับก็มีอาจชมพระเนตรระยับใจให้จับหลักลงได้ รอยยิ้มที่หวานชื่นของนางอ้วเชียงแสน ช่างประทับใจไม่รู้เลือนลิม กระแส เสียงของเธอ นั้นหรือก็อ่อน หวาน ไพเราะ สนิทหูยั้งนัก ยิ่งทำรำของนางช่างอ่อนช้อยทั้ง วาดวงดงามตรึงตาอยากจะทำใจเปรียบปาน หลับพระเนตรลงคราวใด ความแจ่มใสของดวงหน้าแห่งแม่นางอ้วเชียงแสนจะปรากฏอย่าง เด่นชัด ขึ้นทุกที สุดที่พ่อขุนรามคำแหงจะทรงอดทนต่อไปได้ จำพระทัยเสด็จออกมาประทับที่ระเบียงนอก

ทรงทอดสายพระเนตรออกไปทางพระแกล และเห็นพระจันทร์ลอยโดดเด่นอยู่บนท้องฟ้า สวนของพญาเจ้าเมืองหลังพระตำหนักส่งกลิ่นดอกไม้ที่มีความหอมเป็นเลิศโชยมาตามสายลม ความงามของ สวนดุ ลิบลิ้วสุด สายตา ไปจนจกคว้าน พะเยาที่อยู่ไกลโน้น ต้นไม้ใหญ่น้อยขึ้นเรียงลดหลั่นกันอยู่อย่างรื่นรมย์มีระเบียบเรียบร้อยน่ารัก มีทางเดินเล็ก ๆ คดเคี้ยวไปตามเนินจนถึงเขามอ ที่แลเห็นอยู่ลิบ ๆ ทรงตั้งพระทัยว่าถ้าได้เสด็จออกไปเดินเล่นในสวนสวรรค์นั้นสักพัก คงจกระบายความ ฟุ้งซ่านในพระทัยได้บ้าง

พ่อขุนรามคำแหงทรงแต่งพระองค์ให้รัดกุม แล้วลงจากตำหนักดำเนินเข้าสวนขวัญ ทรงรู้สึกว่ากลิ่น หอม หวานชวน ใจนั้น กระทบ จมูกแรงขึ้น เสด็จพระราชดำเนินตามกลิ่นนั้น ไปจนใกล้ริมสระน้ำ ทำเป็นเขามอจำลองไว้ มีที่นั่งพอเหมาะจะเหม่อมองไปชมคว้านอันแสนสวย นั้นได้โดยสะดวก พ่อขุนรามคำแหงทรงรู้สึกว่าได้กลิ่นแรงขึ้นทุกที ไม่ใช่กลิ่นดอกไม้เสียแล้ว พอทรงหันเหลียวหนักก็เห็นนางผู้เป็นเจ้าของกลิ่นนั้นกำลังนั่งเหม่อมองไปทางคว้าน แสงจันทร์จับฉิวขาว ผ่องเข้ากับผมดำขลับที่ห้อยลงมาประบ่าทั้งสอง พ่อขุนรามคำแหงทรงรำพึงว่า เออ นางฟ้าใดหนอมานั่งอยู่ที่นี้ ทรงขยับองค์เข้าไปจนใกล้ นางนั้น

สะตุงลุกขึ้นเอามือกุมอก พ่อขุนรามคำแหงทรง
ประหลาดพระทัยและทรงตื่นเต้นเป็นที่สุดเมื่อทรง
เห็นชัดว่า นางคืออ้วเชียงแสนนั่นเอง ส่วนนาง
ก็คงยืนยืนอยู่อย่างตั้นระทก แต่เท่าที่แลเห็นสายตา
จากแสงจันทร์นั้นรู้สึกว้าวแสน ยินดีที่ได้มาพบกับ
พ่อขุนผู้สือชากล้าแกร่ง พ่อขุนรามคำแหงทรง
ทอดเท้าเสด็จเข้าประชิด นางพลางโอบ อ้อมไว้แน่น
สนิท

เรื่องลับในสวนหลวงนี้ รู้ไปถึงพญาจำ-
เมืองอย่างงววดเร็ว เพราะท่านขุนวังแห่งเมือง
พะเยาเอาการเอางานยิ่งนัก แม้เป็นสิ่งที่เหลือเชื่อ
ว่าเพื่อนเก่าเมียรักจะเป็นไปได้ถึงเพียงนั้น แต่
ขุนวังก็เป็นผู้จงรักภักดีอย่างที่สุดมาตั้งแต่ต้น ถ้า
ไม่ใช่เรื่องคอขาดบาดตายจริง ๆ คงไม่กล้ามาทูล
พญาจำเมืองต้องใช้ความคิดอย่างหนัก จะฆ่า
เพื่อนเสียรี เพราะเวลานี้เพื่อนก็เหมือนลูกไก่อยู่ใน
ในกำมือ ถ้าทำเช่นนั้นเรื่องยิ่งลุกลามไปกันใหญ่
ชาวสุโขทัยคงไม่ยอม คงไม่รับรู้เรื่องลับใด ๆ
มหันตภัยจากการรบราฆ่าฟันระหว่างคนไทย ด้วย
กันคงเป็นไปอย่างนองเลือดแน่ ๆ พญาจำเมือง
ต้องยับยั้งชั่งใจด้วยขันติ ธรรมอันสูงส่งยังคง ว่าฟัง
อย่างเคลือบแคลงว่า ความพิศวาสระหว่างเพื่อน
รักเมียงามนั้นดำเนินไปถึงไหน เพียงแค่กอดรัด
อย่างขุนวังทูลไว้ หรือไกลไปกว่านั้น ในยาม

ดึกสงัด มืดสงบ จะเพียงกอดรัดเท่านั้นหรือน่า
สงสัยนัก

เหตุการณ์กำลังเข้าขั้นวิกฤติ พลันพญา-
จำเมืองก็นึกถึงพญาเมงราย สหายร่วมสาบานชั้น
ได้ อย่างไรเสียคงช่วยแก้ไขเรื่องร้ายอันเป็นหนาม
ยอกอกอยู่ให้กลายเป็นดีได้ จึงส่งม้าเร็วให้ไป
เชิญพญาเมงรายมาพะเยาโดยเร็ว ตัวพญาจำเมือง
ก็ทำอุบายหน่วงเหนี่ยว พ่อขุนรามคำแหงไว้ยังไม่
ยอมให้กลับสุโขทัย

ฝ่ายพญาเมงรายก็เดินทางมาถึงพะเยาอย่าง
รีบด่วน ได้ฟังเรื่องราวจากปากคำของพญาจำเมือง
อย่างสงบ เรื่องนี้ใหญ่โตมากเพราะเกี่ยวไปถึง
ความอยู่ความรอดของชาติไทยด้วย ถ้าเกิดเหตุ
บาดหมางจะต้องรบราฆ่าฟันกันขึ้นจริง ก็น่าเสียใจ
ในความเป็นไทยที่ได้ต่อสู้ทำก่อร่าง สร้างสมขึ้นมา
เป็นเวลาแรมปีจะต้องอ่อนแอจนอาจสลายตัว กลายเป็น
มหาสของขอมเหมือนอย่างเคย แล้วก็เมื่อไร
เลยจะเป็นอิสระได้อีก ดังนั้นคืนหนึ่งเวลาสงัด
คน พญาเมงรายก็ให้เชิญพ่อขุนรามคำแหงเข้า
ไปในพระอุโบสถวัดสำคัญแห่งหนึ่ง ให้ทหาร
ล้อมไว้โดยรอบ แล้วก็ถามเรื่องลับที่เป็นความ
ทุกขร้อนของพญาจำเมืองอย่างตรงไปตรงมา พ่อ
ขุนรามคำแหง ทรงสารภาพว่าได้พบและกอดรัด
นางจริงแต่ว่ามีได้ทำอะไรล่วงเกินไปกว่านั้นเพราะ

ยังนึกถึงคำสาบานเมื่อครั้งกระโน้น ตอนเป็นศิษย์
พระฤๅษีร่วมกัน คล้าย ๆ ท่านมาคอยกระซิบบ
ที่ช่องหู พญาเมงรายก็ให้พ่อขุนรามคำแหงสาบาน
ว่าที่ทรงกล่าวออกไปนั้นเป็นความจริงทุกประการ
พ่อขุนรามคำแหงก็ทรงทำตาม

เมื่อทุกอย่างเรียบร้อยลงด้วยดี พญา-
เมงรายทรงสังเกตเห็นว่า แม้พญาเจ้าเมืองจะโล่ง
ใจเพียงใด ก็อาจมีความกินแหนงแคลงอยู่
ต่อไป จึงขอให้ทั้งสามมาทำสัตย์สาบานเป็นน้ำ
มิตรให้มั่นคงอีกครั้งหนึ่ง เมื่อตกลงกันแล้วก็
สร้างมณฑลพิธี ที่กระทำสัตย์กัน ณ ริมฝั่งลำน้ำ
อิงแห่งขุนภู เมื่อได้เวลาสามพ่อขุน อันมีพ่อขุน-

รามคำแหง พ่อขุนเมงราย และพ่อขุนเจ้าเมือง
ก็มานั่งเคียงกัน ทำพิธีต่อหน้าพระสงฆ์ ชี พ่อ
พราหมณ์พร้อมพรั่ง หลังน้ำเป็นสักขีพยานว่าต่อ
ไปข้างหน้าแล้วข้างหน้าทั้งสามพญาพ่อขุนจะ ร่วมรักรับ
สาบานเป็นน้ำมิตร มั่นคงต่อกันชั่วกัลปาวสาน
เสร็จการพิธีแล้วสองสามวัน พญาเมงรายก็ยก
กลับไป จากนั้นพ่อขุนแห่งสุโขทัยก็ลาพระสหาย
พญาเจ้าเมืองกับนางอ้วเชียงแสน ออกมาส่งนอก
เมืองจนถึงประตูป่า พ่อขุนรามคำแหงทรงช้างไป
ช้า ๆ ทอดพระเนตรฟากฟ้าเมืองพะเยาซึ่งค่อย ๆ
เลื่อนออกไปทุกทีจนสุดสายตา

ด้วยอินันทนาการ

จาก

จินง่วนฮวก ห.ส.น.

ขอให้ก้าวไปสู่ความเป็นมหาวิทยาลัย..... ศิษย์เก่ารุ่นหก

ท่านครับ ท่านเคยนึกบ้างไหมว่า เมืองไทยเราในช่วงยี่สิบปีที่ผ่านมา “ชื่อ” เป็นสิ่งสำคัญเสียหนักหนา ถึงเสียว่ามันสำคัญมากจนลืมความสำคัญอย่างอื่นไปเสียหมดสิ้น แม้ว่าวิทยาลัยวิชาการศึกษาจะมีความสามารถประศาสตร์ปริญญาดังระดับสูงแล้วก็ตาม แต่ในเรื่องชื่อเสียง วิทยาลัยวิชาการศึกษาได้ผิดอะไรไปจาก “วิทยาลัย” ทั้งหลาย ที่ยังไม่ให้ปริญญา หรือวิทยาลัยเอกชนนั้นเลย จนบางปีเราไม่สามารถส่งทีมกีฬาของเราไปร่วมแข่งขันกับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ได้ เพราะเขาบอกว่า “ยังไม่ใช่มหาวิทยาลัยนี้จะแข่งกับเขาอย่างไร” เราก็กึ่งอะไรเขาไม่ได้ เพราะชื่อของเราฟ้องตัวเองอยู่ชัดๆ แล้วว่า ไม่ใช่มหาวิทยาลัย ยังเป็น “แค่วิทยาลัย” เท่านั้น ผู้ใหญ่ท่านหนึ่งเคยพูดว่า “เมื่อเขาไม่ให้แข่ง ก็อย่าไปแข่งกับเขา” ฟังแล้วน่าคิด ท่านจัดการศึกษาของประเทศเพื่ออะไร เศร้าเหลือเกิน..... เมื่อเป็นอย่างนี้ เราจำเป็นแล้วกระมังที่จะเปลี่ยนชื่อ “วิทยาลัย” เป็น “มหาวิทยาลัย” เสียที เปลี่ยนแปลงพระราชบัญญัติฯ เสียใหม่

เดี๋ยวนี้วิทยาลัยแห่งนี้มีความสามารถและพร้อมที่จะ เป็นมหาวิทยาลัยได้อย่างเต็มภาคภูมิ เพราะเรามีอาจารย์ที่มีคุณวุฒิสุงๆ มากพอ มีหลักสูตรสูงพอ มีห้องสมุดที่ดีพอ ที่จะก้าวไปเป็นมหาวิทยาลัยได้อย่างดี และตามความเป็นจริงแล้ว เราก็เป็นมหาวิทยาลัยอยู่แล้ว เราสอนวิชาอาชีพชั้นสูงอาชีพที่เป็น Professional สอนถึงปริญญาโท ผลิตบัณฑิตออกไปรับใช้ประเทศชาติปีหนึ่งเป็นจำนวนพัน มีผลการวิจัยต่างๆ ที่แพร่หลายหลายอย่าง เราสามารถทำงานบางอย่างที่มหาวิทยาลัยยังไม่สามารถจะทำได้แล้วก็มี ดังนั้น

แล้วเหตุใดเล่าเราจึงจะเพียงแต่เปลี่ยนชื่อเป็นมหาวิทยาลัย เท่านั้น ไม่ได้การเปลี่ยนแปลงพระราชบัญญัติ นั้นคงไม่ยากอะไรนัก ถ้าเราจะทำกันจริงๆ และการที่เราจะเปลี่ยนชื่อมหาวิทยาลัยนั้น เราเป็นของเราเอง เรายืนอยู่บนขาของเราเองได้แล้วอย่างเต็มภาคภูมิ ไม่จำเป็นเลยที่จะต้องไปรวมกับที่อื่นเขาหรือมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งจะขึ้นตรงต่อสภาการศึกษาแห่งชาติ หรือขึ้นกับกระทรวงศึกษาธิการนั้น ไม่น่าจะแปลกอะไร เพราะสถาบันแห่งนี้ทำงานเพื่อชาติไทยอันเป็นที่รักของเรา ไม่ใช่ทำงานเพื่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดโดยเฉพาะ ถ้าประสงค์จะเห็นการศึกษาของชาติเจริญก้าวหน้าต่อไป โปรดนึกถึงในเรื่องนี้บ้าง

พูดถึงด้านครูบาอาจารย์ของวิทยาลัยวิชาการศึกษาจะเห็นได้ว่า ขณะนี้มีอาจารย์ชั้นเอกมากขึ้น บางท่านยังหนุ่มยังแน่น ก็ย่อมจะมีความใฝ่ฝันเป็นชั้นพิเศษต่อไปในอนาคต ขณะนี้จะเห็นได้ว่าหลายท่านโอนไปอยู่มหาวิทยาลัยต่างๆ แล้ว เช่น ไปอยู่วิทยาลัยทับแก้ว มหาวิทยาลัยศิลปากรบ้าง ลาออกไปอยู่มหาวิทยาลัยอื่น ๆ บ้าง และมีอีกหลายคนกำลังหาทางขยับขยายไป ถ้าปล่อยให้สถานการณืปรากฏเช่นนี้อีกหน่อย ณ วิทยาลัยแห่งนี้จะมีแต่คนที่ไม่ไหนไม่ไหวแล้ว หรือไม่กระตือรือร้นแล้วเท่านั้น เมื่อถึงตอนนั้นโปรดคิดดูด้วยใจเป็นธรรมดาเถอะว่า สภาพของที่นี่จะเปรียบประดุจอะไร! ขอประทานโทษเถอะครับ ผู้เขียนจะต้องคิดเช่นนั้นเพราะมีเหตุที่จะต้องทำให้คิด ถ้าเราไม่ทำอะไรลงไปสักอย่างคงจะเข้ารูปตามคำพังเพยที่ว่า “กว่าด้ว่าจะสุกงอก็ไหม้” แล้วมันจะมีประโยชน์อะไร

ในฐานะที่ผู้เขียนเป็นศิษย์เก่าของวิทยาลัยแห่งนี้ และมีความรักวิทยาลัยนี้มาก มีความเคารพต่ออาจารย์ของวิทยาลัยแห่งนี้ทุกท่านด้วยความจริงใจ จึงมีความประสงค์อยากจะเห็นอาจารย์ของเราที่ร่วมกันสร้างวิทยาลัยนี้มาจนก้าวมาถึงขั้นนี้แล้วนั้น ควรอยู่กับที่นี่ตลอดไป และมีความเจริญก้าวหน้ายิ่งๆ ขึ้นไป จึงอยากจะเรียกร้องให้ช่วยกัน สร้างสรรความเจริญให้แก่วิทยาลัยในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านวิชาการ ตลอดจน “ชื่อ” ของวิทยาลัยด้วย จะช่วยกันทำให้ชื่อของ “วิทยาลัย.....” กลายเป็น “มหาวิทยาลัย.....” เสียที จะตั้งชื่อมหาวิทยาลัยว่าอะไรนั้น ผู้เขียนไม่สนใจหรอก

ถ้าเราคิดด้วยใจเป็นธรรม และถ้าเราทำงานด้วยใจบริสุทธิ์ แม้จะผิดพลาดบ้าง ก็ยังดีกว่าที่เราไม่ยอมคิดหรือทำอะไรเลย

○ สังคมของเรา ○

วันจันทร์ที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๑๑ คณะกรรมการสมาคม และกรรมการ
จัดงานฉลองปริญญาการศึกษา มี ๒๕๐๙ รวม ๒๔ คน ภายใต้การ
นำของ ท่านรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการ นายจรัส มหาวัจน์ เข้าเฝ้า
ทูลเกล้าฯ ถวายเงินที่เหลือจากการจัดงานเป็นเงิน ๑๓,๒๑๔.๐๐ บาท
การเข้าเฝ้าในวันนั้นในหลวงทรงรับสั่งถึงชั่วโมงเศษ ถึงเรื่องการศึกษา
ของชาติ การครองชีวิตในสังคมที่ผันผวนของครู และ ฯลฯ ยังความ
ปลื้มปิติให้กับคณะผู้เข้าเฝ้าเป็นอย่างยิ่ง..... วันจันทร์ที่ ๑๒
สิงหาคม ๒๕๑๑ คณะกรรมการสมาคม อันมี อ.จ. ช่ม ภูมิภาค,
อ.จ. วิชิต ไบติกธิรกุล อ.จ. ทรงศักดิ์ ศรีกาฬสินธุ์ อ.จ. อโณทัย
पालกวงศ์ ณ อยุธยา อ.จ. บัณฑิต ภูวภิรมย์บัวบุญ และคณะ
กรรมการองค์การนิสิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา อันมี สมบัติ นพรัก และ นวรัตน์ พยัคฆ์มนตรี เข้า
เฝ้าถวายพระพรสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เนื่องในวาระเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๓ รอบ ณ พระที่นั่ง
.....ขอแสดงความยินดีต่อ อ.จ. วัชร รอยวิวัฒน์ อ.จ. ประหยัด เปตายนท์
แห่ง จ.ว. อุตรดิตถ์ ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นชั้นเอก เมื่อโรเลียยังอย่าลืมบอกกล่าวด้วยนะ.....
.....มีคนวานให้กระซิบเสียงดังๆ ว่า ท่านรองเลขาธิการสถิติแห่งชาติ อ.จ. เตโช สนวนานนท์
หายไปไหน หมุ่นไม่ค่อยได้ข่าวคราวเลย..... เพื่อนฝูง กศ.บ. รุ่น ๑ ทราบไว้ด้วยว่า
อ.จ. จรูญ มิรินทร์ ได้ขึ้นพิเศษแล้ว ตอนนั้นไปกินตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จ
เจ้าพระยา.....คนดีฝีมือ ท่านหัวหน้ากองโรงเรียนฝึกหัดครู อ.จ. สมพงษ์ ศิริเจริญ
รอดเกิดอุบัติเหตุ แต่ไม่เป็นอะไรมาก เดียวนี้ไปทำงานได้แล้ว..... ไปส่ง อ.จ. เพ็ญแข วงศ์สง่า
ไปเรียนอเมริกาวันนั้น แทบเป็นลมเพราะคนไปส่งมากมายเหลือเกิน..... และแล้ว

อ.จ. น.ต. ประดิษฐ์ ฉายะพงษ์ ก็เรียนเสนาธิการทหารอากาศจบจนได้ ว่าง ๆ คงจะมีการเลี้ยงฉลองกันใหญ่..... ชาวแจ่งมาว่า อ.จ. พินิจ รื่นเรือง แห่ง วศ. ปทุมวัน กำลังเป็นหัวเรือใหญ่วังเต็นจะตั้งสมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา (ปทุมวันโดยเฉพาะ) โดยจะเชิญ อ.จ. เกียรติ ลีมหอง มาเป็นนายกสมาคม..... คิดให้ดี คิดให้ดี วิทยาลัยวิชาการศึกษามีแห่งเดียว แต่โงะจะมีสมาคมศิษย์เก่าถึง ๒-๓ สมาคม..... วันนั้นนั่งทานเหล้ายาปลาบั้งที่ร้านตาโกชน์ พบ อ.จ. กระแส มลยาภรณ์ อ.จ. บุญเอิญ มลิทรสุต ช่วยกันคิดหาเหตุผลว่าทำอย่างไรดีที่กินเหล้าจนตึก ไร่ไปแก้ตัวกับมาตามทีบางแสน..... ไม่เป็นไร นายกอ ศูนย์แปดจะช่วยแก้ข่าวให้..... ลูกศิษย์โปรดทราบ อ.จ. วิพุธ โสภวงศ์ กลับจากนอกแล้ว ใครใคร่พบพบได้ที่วิทยาลัย..... ฝ่าย อ.จ. ชำนาญ ปทุมสินธุ์ กำลังจะจรไปทำปริญญาเอกที่อเมริกา ในราวต้นเดือนกันยายนนี้ ขอให้ไปได้..... ขอแสดงความยินดีต่อ อ.จ. สำราญ ดาวรายุศม์ แห่ง ก.พ. ที่ได้ชั้นพิเศษแล้ว..... กองที่ตั้งที่สุดใน ก.พ. เห็นจะเป็นกองสอบไล่และวัดผล ของ อ.จ. วิลาศ สิงหวิสัย..... ขอภัยด้วยที่พรรคพวกหลายคนแต่งงานแล้ว นายกอศูนย์แปดไปด้วยไม่ได้ เพราะติงงานทางบักซ์ได้..... อ.จ. จันท์ ชุ่มเมืองบักซ์ ตั้งแต่จากโคราชไปอยู่แถว ๆ ตะวันออก ไม่เห็นโผล่ไปโคราชบ้างเลย พรรคพวกบ่นคิดถึง..... ไปเยี่ยมท่านรองอธิการ ดร. สุกใจ เหล่าสุนทร ที่โรงพยาบาลศิริราช หลังการผ่าตัดนิ้วในอุ้งน้ำดีแล้ว เห็นท่านยังยิ้มแย้ม และมีกำลังใจดีมาก นายกอศูนย์แปดของอำนาจคุณพระจงดลบันดาลให้ท่านหายวันหายคืน.....

อ.จ. ประพันธ์ วิทย์โรจน์ แห่ง วศ. เชียงใหม่ รับประทานไว้ด้วยว่า พรรคพวกคิดถึงอย่างมาก สงสัยคงจะฮู้สาวเหนื่อมนไปแล้ว..... วันก็พาฝึกหัดครูพบ อ.จ. ธีรธรรม บัวเจริญ รูปร่างสเลนเดอร์ชั้นเป็นกอง..... นายกอศูนย์แปดกรายไปบ้าน อ.จ.น.ท. พิมล จักรทอง เห็นพระดี ๆ มีอยู่มากหลาย ว่าง ๆ ขอใช้สักองค์ซึ่ครับ..... ขอขอบคุณ อ.จ. บุญเกิด ศรีปริวัณ แห่ง ว.ค. พิบูลสงคราม พิษณุโลกที่ช่วยหาสมาชิกให้ อย่างนี้ถึงจะรักกันจริง.....

อ.จ. ประยูร สิทธิชัย แห่ง หน่วยศึกษานิเทศก์ จังหวัดตรัง มาอบรมที่กรุงเทพฯ และแวะมาเยี่ยมวิทยาลัย ดุหนุ่มชั้นจมน..... พี่เหมอ (เสมอ นาคพงศ์) ครับ ว่าง ๆ แวะไปเที่ยวสมาคมและวิทยาลัยบ้าง

น้อง ๆ ฝากขอบคุณ อ.จ. พยอม พงษ์ศักดิ์ศรี อาจารย์ใหญ่โรงเรียนนครไทย พิษณุโลกที่ให้ความช่วยเหลือเมื่อคราวไปพัฒนาชนบทแถว ๆ นั้น..... พบ อ.จ. บำรุง กลัดเจริญ แห่ง วศ. พิษณุโลก ยิ่งร่าเริงและเสียงดังฟังชัดเหมือนเดิม..... เพื่อนร่วมรุ่นให้ช่วยถาม อ.จ. ปอง ดวงอุดม แห่ง วศ. ยะลา ยังสบายดีอยู่ๆ..... ไปงานเลี้ยงฉลอง คุณหญิงอุบล หุระนันท์ ที่ลูกศิษย์ลูกหาจัดขึ้น พบคนมากหน้าหลายตา อาทิ อ.จ. เกตุร ลิมทอง อ.จ. วิจิต โนติกธีรกุล อ.จ. ชาญ จันท์เจียวไว้ และ ฯลฯ เห็น อ.จ. ประभุม มุขดี แห่ง วศ. อุดรดิตต์ มาอบรมที่ A.U.A. เพื่อเตรียมตัวไปต่างประเทศ คนเก่งอย่างนี้ต้องเชียร์..... อ.จ. สมัย สิริธลา ครับ ว่าง ๆ นายกอ ศูนย์แปด จะไปตลุยมหาสารคาม อย่าลืมเตรียมน้ำพริกอย่างว่าด้วยนะ..... เห็น อ.จ. พยงค์ศักดิ์ จันท์สุรินทร์ พ่อเลี้ยงเมืองแพร่ เปลี่ยนตุ๊กตาหน้ารถทุกบ่อยทุกบ่อย..... เดียวนี้ อ.จ. ยงยุทธ เหลืองอ่อน แห่ง ผ.ศ. ธนบุรี หันมาเล่นกล้วยไม้แล้ว..... ฟัง อ.จ. ปริญา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา ครวญเพลงขอให้เหมือนเดิม แล้วลุ่มใจแทน..... อ.จ. ทวี หุบระบา อดีตนายกสโมสรปฐมวัน ย้ายมาประจำ Thai Am. กรุงเทพฯ แล้ว ใครใคร่ติดต่อเชิญ..... ขอแสดงความเสียใจต่อการมรณกรรมของคุณพ่อ ของ อ.จ. อำนวย คงมีสุข แห่งโรงแรมสยามคอนติเนนตัล..... อ.จ. พลสิทธิ์ (อ่วม) หนูชูชัย กลับจากสหรัฐหลายเพลมาแล้ว ดูหนุ่มและขาขึ้นเป็นกอง..... มีคนให้ข้อกังขาว่าหนุ่มทำไม

อ.จ. โสิต ทศนวัตคุ แห่ง วศ. ประสานมิตรแทบทุกคน ผมจึงหงอกขาวถึงอย่างนั้น..... เห็น เรืออากาศโทประยุทธ รัตนประสิทธิ์ โว ๆ ที่สนามกีฬาแห่งชาติ ผอมลงไปแยะคงจะพีตหนัก.... อ.จ. โสภณ วีระชัย จากลาวมาไทย ทุกบ่อย ทุกบ่อย คงจะมีอะไรที่กรุงเทพฯ กระมัง....

อ.จ. พจน์ ธรรมนูญ อ.จ. ใหญ่ ผ.ก. สกลนคร ตรัง พรรคพวกที่วิทยาลัยบ่นคิดถึง ว่าง ๆ แวะลงมากรุงเทพฯ บ้าง..... อ.จ. สำรวล รัตนอาจารย์ ยังพีตดีกล่อพ้อยเสมอ มีน้ำ ดิ่งไม่ลงพุงสักที..... ผิดกับ อ.จ. ชาตรี เมืองนาโพธิ์ ตีมัน หยุตมัน พุงชกจะออกใหญ่แล้ว.....

ไม่ทราบว่ อ.จ. สุนทร ขนอนเวร แห่ง ร.ร. อำนวยวิทยี พระประแดง เป็นตายร้ายดีอย่างไร ข่าวดังกล่าวจึงเงียบหายไป..... เช่นเดียวกับ อ.จ. ดารา เจริญพงษ์ เงียบหายจนพรรคพวกเอะใจ หรือว่าจะมีงานไม่เห็นบอกกล่าวกันบ้าง..... นายกอ ศูนย์แปด ไปเที่ยวได้ ๗-๘ วัน

พบพรรคพวกที่ให้ความช่วยเหลือ อาทิ อ.จ. มาโนชญ์ บุญญานวัตร อ.จ. นำชัย บุญมา อ.จ. วิจารณ์ รักมาก อ.จ. ประวิทย์ พงษ์จันทร์เสถียร และ ฯลฯ ขอขอบคุณ ขอขอบคุณ.... เห็น อ.จ. สุมาลี นิมานภาพ ขับรถเฟียต ๑๒๔ แต่เพียงคนเดียว เมื่อไรจะมีหนุ่มหน้ารดเสียทีครับ... แว่วข่าว จาก ร.ร. สาธิต พูบบ่าเพ็ญบางแสนว่า อ.จ. อนนต์ อนันตรังสี จะไปศึกษาต่อ ผู้จะมารั้งตำแหน่ง คงเป็น อ.จ. ประเทิน มหาบัณฑิต..... อ.จ. สมศักดิ์ แสนสุข ตั้งแต่ไปอยู่ ว.ศ. มหาสารคาม หายเงิบไปเลย คงจะมีงานยุ่ง..... อ.จ. จรัญ บัณฑิตกล ร่อนสาร จากโคราชมาว่าทางภาค อีสานจะจัดงาน ชมรมศิษย์เก่า ขึ้น ณ เขาใหญ่ ในวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๑๑ นี้ งานเริ่มตั้งแต่ ห่มตรง เลิกเท่าไรไม่แจ้ง บางที่ดำไม่ติดธุระทางนี้ ท่านเลขาธิการ สมาคมศิษย์เก่า และ นาย กอ ศุภย์แปด จะไปร่วมด้วย หนึ่งปีมีครั้งเดียว ๑๖ กันยายน ๒๕๑๑ นี้ ณ วิทยาลัย วิชาการศึกษาประสานมิตร จะมีงาน "วันคืนสู่เหย้า" รายการเริ่มแต่ภาคเช้า ทำบุญเลี้ยงพระ ภาคบ่ายนิทรรศการ และ พัฒนาวิทยาลัย ภาคค่ำ ฟังดนตรี ดูการแสดง ลีลาศ รำวง กินโต๊ะจีน บัตรราคา ๕๐ บาทเท่านั้น สนใจติดต่อได้ที่สมาคมศิษย์เก่าฯ ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

○ นายกอ ศุภย์แปด รายงาน ○

เบียร์ไทย
ตราสิงห์

ให้ความสุข สดชื่น
อย่างแท้จริง
ทุกวงสังคม

บริษัทเบียร์อดบริวเออรี่จำกัด
บางกะปิ อ.พระนคร
โทร. 47008-9

สื่อมวลชนกับการพัฒนาประเทศ

บ ม ญ มิ ภา ค

คำว่า “สื่อมวลชน” เป็นที่เข้าใจกันกว้างขวางแล้วในขณะนี้ เราหมายถึงสิ่งตีพิมพ์ต่างๆ เช่นนิตยสารหนังสือพิมพ์ หนังสือและอื่น ๆ รวมทั้งภาพยนตร์ วิทยุ และโทรทัศน์ และความรู้สึกของคนที่มีต่อสิ่งนี้มักอยู่เป็นสองพวก คือพวกหนึ่งเห็นสื่อมวลชนเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดปัญหาในทางสังคม ส่วนบางพวกเห็นว่าสื่อมวลชนเป็นประโยชน์ต่อสังคม ทำให้สังคมดีขึ้น ซึ่งความคิดทั้งสองพวกนี้ ตามความคิดเห็นของผู้เขียนเห็นว่ายังเป็นความคิดที่ไม่ชัดเจน สื่อมวลชนจะเป็นผลดีต่อสังคมหรือเป็นผลร้ายต่อสังคมนั้น ก็ย่อมแล้วแต่ลักษณะของสื่อมวลชนเองประกอบกับลักษณะของสังคมนั้น ในบทความนี้จึงจำเป็นต้องพูดกันเสียก่อนว่า สื่อมวลชนที่ดีในสังคมประชาธิปไตยนั้นเป็นอย่างไร และเมื่อสื่อมวลชนมีลักษณะดังกล่าวแล้ว จึงจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมประชาธิปไตย ซึ่งสื่อมวลชนจะมีบทบาทอยู่หลายด้าน แต่เราจะจำกัดการพูดของเราอยู่เฉพาะในด้านที่ว่า สื่อมวลชนมีบทบาทในการพัฒนาประเทศอย่างไร

ก่อนที่จะพูดถึงว่า สื่อมวลชนในระบอบสังคมประชาธิปไตยที่ดีนั้น ควรมีลักษณะเช่นไร เราควรจะได้มาพูดกันถึงวิวัฒนาการของความคิดเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชนเสียก่อน

การสื่อสารมวลชนสมัยใหม่นั้น เกิดมาในสังคมแบบประชาธิปไตย ดังนั้นความคิดในเรื่องการสื่อสารมวลชน จึงเป็นแบบวัตถุนิยม ซึ่งเรียกว่าทฤษฎีการสื่อสารมวลชนแบบอิตาเลียน ซึ่งกันบัตั้งแต่ครั้งกระโน้นและที่ความคิดเช่นนี้ได้กระจายออกไปอย่างกว้างขวาง แม้กระทั่งในปัจจุบันนี้การสื่อสารมวลชนแบบนี้ก็ยังมีอยู่ในแบบแอบแฝงปลอมแปลง อย่างเช่นปัจจุบันนี้ก็ได้อีก สิทธิการสื่อสารมวลชนแบบคอมมิวนิสต์โซเวียต ลักษณะสำคัญของสังคมแบบอิตาเลียน คือรัฐมีค่าสำคัญกว่าบุคคล การที่บุคคลจะได้รับประโยชน์ได้เป็นผู้ที่เจริญได้นั้น ก็เฉพาะต่อเมื่อเขาเอาตัวเข้าอยู่ภายใต้อาณัติของรัฐ ถ้าในฐานะส่วนตัวเป็นรายบุคคลแล้ว เขาจะทำอะไรได้ไม่มากนัก แต่ถ้าในฐานะของสมาชิกของชุมชนเขาจะมีบทบาทสำคัญมาก อันนี้ไม่ได้หมายถึงเพียงแต่ว่ารัฐมีความสำคัญกว่าบุคคลเท่านั้น แต่รัฐมีหน้าที่จะต้องให้การปกป้องรักษาแก่บุคคลและบุคคลจะต้องพึ่งพาอาศัยรัฐ ยิ่งกว่านั้นบุคคลในรัฐอิตาเลียนนั้น ย่อมจะมีสถานะ (Status) แตกต่างกันมาก นักอิตาเลียนเช่น Hegel ได้ขยายความเชื่อของพวกประชาธิปไตยอันหนึ่งอย่างมากที่สุดคือ ความเชื่อที่ว่า “บุคคลทุกคน

ควรจะมีส่วนร่วมในกิจการของรัฐ” ในรัฐอิตาเลียนนั้นมีการแบ่งแยกพวก ผู้นำและผู้ตาม ออกอย่างเด่นชัด บทบาทของความเป็นผู้นำนั้นจะตกอยู่กับคนเพียงจำนวนน้อย บางทีเชื่อว่าการที่บุคคลจะได้อยู่ในตำแหน่งสูง ๆ นั้น ก็เนื่องจากการกำหนดเอาจากสวรรค์หรือพระเจ้า ดังเช่นกษัตริย์ในยุคฟื้นฟู อ้างว่าเขาปกครองด้วยอำนาจที่พระเจ้ามอบให้บางครั้งก็เชื่อว่า การที่เขาเป็นผู้นำนั้นก็เนื่องจากมีสติปัญญาเหนือคนอื่น

สิ่งหนึ่งที่เป็นปัญหาที่น่าคิดก็คือในสังคมอิตาเลียนนี้ แหล่งของความจริงนั้นคืออะไร ซึ่งในด้านนี้ก็มีข้ออ้างต่าง ๆ กัน เช่นเป็นเรื่องพระเจ้าหรือเป็น ความสามารถ ของผู้นำ ที่จะทราบเอง หรือบางทีเมื่อคนไม่พอใจความเชื่อถือที่เคยยอมรับอยู่เก่าก่อนก็มักจะหัน ไปทำตามผู้เผด็จการใหม่ได้ แต่ไม่ว่าจะเป็นแหล่งของความจริงแบบใดก็ตาม แหล่งของความดีความจริงในสังคมอิตาเลียนนี้มีลักษณะสำคัญอยู่ ๒ คือ เป็นของจำกัด ไม่ใช่ทุกคนจะมีโอกาสเข้าถึง และประการที่ ๒ มันจะกลายเป็นแบบฉบับที่ทุกคนจะต้องปฏิบัติ ดังนั้นหน้าที่อันหนึ่งของรัฐอิตาเลียนก็คือให้ทุกคน ในสังคม นั้นมีความ คิดและ การกระทำเช่นเดียวกันกลมกลืนกัน และเพื่อรักษาไว้ซึ่ง

เสถียรภาพของผู้นำ และเพื่อที่จะให้ได้รับผลเช่น
นี้ รัฐอิตาลีจึงต้องใช้การชักจูงและบีบบัง
คับ (persuasion and coercion) เป็นเครื่องมือ

ในสมัยอิตาลียุคใหม่มีสิ่งสำคัญ

๓ สิ่งที่มีอำนาจมากต่อการสื่อสารสมัยใหม่ อัน
แรกก็คือสิทธิของพระเจ้า ซึ่งความคิดอันนี้เอง
กษัตริย์วงศ์ทิวตอร์ และ สจวต ใช้อ้างในการ
ปกครองเมือง โดยแยกพวกขุนนางโดยกำหนด
ออกจากพลเมืองอื่น ประการที่ ๒ ได้แก่ธรรมเนียม
นิยมของพวกอิตาลีแห่งโรมันคาทอลิก
ซึ่งมีบทบาทสำคัญมากในสมัยกลาง โบสถ์อ้างตัว
ว่าเป็นตัวแทนของพระเจ้า ด้วยเหตุนี้หน้าที่ก็คือ
จะต้องคอย บังคับ มิให้สิทธิ ความ เชื่อถือ ที่มีอยู่
แปรเปลี่ยนกับสิ่งอื่น และรักษาไว้มิให้บุคคลไป
รับเอาลัทธิอันไม่บริสุทธิ์เข้า ศาสนาได้มีพิธีการ
ลงโทษบุคคลที่มีความคิดเห็นขัดแย้งกับความเชื่อ-
ถือเดิมหลายวิธีเช่น ขับออกนอกศาสนา ประ
การที่ ๓ ได้แก่ความคิดปรัชญาแบบอิตาลีสมัย
อันมีความเป็นมายาวนาน ย้อนกลับไปถึงสมัย
Plato Plato บอกว่าในรัฐใดก็ตาม หากมีการ
แบ่งแยกอำนาจออกเป็นสัดส่วนแล้ว ความเสื่อมก็
จะก้าวเข้ามา ในหนังสือของเขาว่าด้วย Republic

เขาบอกว่าผู้ปกครองก็คือ กษัตริย์นักปรัชญา เขา
พอใจจะให้มีการวางกฎเกณฑ์สังคมตายตัว และ
ทุกคนต้องปฏิบัติตามอย่างนั้น โดยเคร่งครัดแม้แต่
ศิลปินก็ต้องมีกฎเกณฑ์ตายตัว และ ปฏิบัติอยู่ใน
ข้อจำกัดนั้น

แรก ๆ นั้นกิจการพิมพ์ยังเป็นการดำเนิน
งานขนาดเล็กอยู่ จึงยังไม่มีพิษสงอะไรต่อรัฐบาล
รัฐบาลก็ยังไม่จำเป็นจะต้องทำอะไร แต่ต่อจาก
นั้นมาไม่กี่สิบปี กิจการพิมพ์ก็กลายเป็นสิ่งที่ม
เสี่ยงตั้งขึ้นแล้ว เสี่ยงนี้อาจจะเป็นอันตรายหรือ
อาจจะเป็นอุปการะต่อรัฐบาลก็ได้ รัฐบาลจึงได้
เริ่มใช้อำนาจควบคุมที่รัฐบาลมีอยู่

สิ่งแรกก็คือการกีดกันการที่บุคคลจะเข้าไป
สู่สื่อประเภทนี้ โดยการอ้างให้มีการจดทะเบียน
แก่ผู้พิมพ์ ซึ่งผู้พิมพ์ที่ได้รับอนุญาตจดทะเบียน
นี้ ก็ได้รับสิทธิพิเศษ เป็นการผูกขาดการพิมพ์
ไปเลย จึงทำให้ผู้พิมพ์ต้องเอาใจรัฐบาล ต้อง
พิมพ์สิ่งต่าง ๆ ตามที่รัฐบาลต้องการ

แม้กระนั้นก็ยังไม่เป็นที่พอใจของฝ่ายรัฐบาล
จึงได้มีการเซ็นเซอร์กันอีก คือสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ
นั้นก่อนจะตีพิมพ์จะต้องผ่านการตรวจสอบของเจ้า
หน้าที่ตัวแทนรัฐบาล แต่เนื่องจากงานเซ็นเซอร์
นี้เป็นงานจะต้องอ่าน จะต้องเกี่ยวกับเวลาเสีย

แรงงานมาก จึงค่อยๆ หายไปในปลายศตวรรษ
ที่ ๑๗ ยังมีหนังสือพิมพ์เกิดขึ้นยังจะต้องอ่านมาก
ดังนั้นจึงหันมาใช้วิธีการวางโทษหลังการพิมพ์

สิทธิการสื่อสารมวลชนแบบ อັตดารีปไตย

เริ่มจางหายไป อย่างเห็นได้ชัดในตอนปลาย
ศตวรรษที่ ๑๘ เพราะในระยะเริ่มมีนักคิดเสรี
เริ่มโจมตีความคิดแบบอັตดารีปไตย ประกอบกับ
ประเทศในยุโรปหลายประเทศ ได้มีการปกครอง
เป็นแบบประชาธิปไตย จึงเกิดความคิดใหม่เกี่ยว
กับการสื่อสารมวลชน มีความคิดว่าการสื่อสาร
มวลชนนั้นควรจะมีบริการแก่บุคคล ไม่ใช่รัฐไม่
ใช่เพื่อสร้างเอกภาพ และเพื่อวิวิธภาพ และคิด
ว่าควรจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พอ ๆ กับ
การที่จะรักษาความต่อเนื่องด้วย และว่าควรจะมี
สิทธิในการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลด้วย

แต่อย่างไรก็ตาม อย่าได้คิด ว่าลัทธิสื่อมวล
ชนแบบอັตดารีปไตย สิ้นสุดลงในปี ๑๘๐๐ ว่า
ที่จริงแล้วทุกวันนี้ก็ยังมียุโรปหลายประเทศที่ใช้ลัทธิ
อยู่ แต่อยู่ในรูปแปลงร่าง ในปี ๑๙๙๓ The
International Press Institute ซึ่งมีสำนักงาน
ใหญ่อยู่ที่ Zurich ได้พยายามที่จะประเมินการ
ควบคุมหนังสือพิมพ์ และเสรีภาพของหนังสือ
พิมพ์ทั่วโลก มีบรรณาธิการ ถึง ๒๔๔ คนใน

๔๔ ประเทศ ตอบแบบสอบถามละเอียดของ
สถาบันนี้ และสถาบันนี้ได้ลงสรุปความว่า “เสรี
ภาพของข่าวสารได้ถูกข่มขี่เป็นอย่างมากในปัจจุบัน
นี้”

ลัทธิการสื่อสารมวลชนประเภทที่ ๒ ซึ่ง
เกิดมาตามหลัง ลัทธิอັตดารีปไตย คือสิทธิเสรี
ภาพ (Libertarianism) ลัทธินี้มีรากฐานมา
จากการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๑๗ และ ๑๘
ในระยะนี้บุคคลเริ่มคิด เริ่มพิสูจน์ความเชื่อถือ
ต่างๆ ว่าเป็นจริงหรือไม่เป็นจริง ได้ใช้วิธีการ
ทางวิทยาศาสตร์ พวกที่มีความคิดว่า บุคคลนั้น
ถ้าหากเขามีเสรีภาพในการคิดในการค้น เขาย่อม
จะพบความจริงได้ พวกนี้เรียกว่า Libertarian
Philosopher นักปรัชญาพวกนี้มีความเชื่อว่า
บุคคลเกิดมาพร้อมกันสิทธิตามธรรมชาติ ดังนั้น
ย่อมไม่เป็นการชอบธรรมที่รัฐบาลจะเข้าไปกีดกัน
สิทธิอันนั้น ก่อนที่บุคคลจะมารวมกันเข้ามีรัฐ
บาลปกครองนั้น ทุกคนมีความเท่าเทียมกัน การ
ตั้งรัฐบาลก็ด้วยมุ่งหวังจะรักษาสิทธิอันนั้น รัฐบาล
ที่ดีที่สุดคือรัฐบาลที่ให้บุคคลมีเสรีภาพมากที่สุดเท่า
ที่จะทำได้ และความเชื่อในเรื่องความจริง
(Turth) มีความเชื่อว่า ความจริงได้มาจากสติ
ปัญญา Libertarian มีความเชื่อว่า ความจริง

ได้มาจากสติปัญญาของคนไม่ใช่มาจากอำนาจ มีความเชื่อว่าบุคคลนั้นมีความสามารถ มีเหตุผลมีสติปัญญา และศีลธรรมควบคุมการใช้สติปัญญา และเหตุผล ด้วยเหตุนี้พวกนี้จึงมีความเชื่อว่าหนังสือพิมพ์นั้นต้องมีเสรีภาพมากเพื่อบุคคลจะได้ค้นหาความจริงด้วยเหตุผล คนจะต้องมีโอกาสได้เข้าถึงเรื่องราวข่าวสารต่างๆ ให้มาก พวก Libertarian เห็นว่า การสื่อสารมวลชนนั้น ควรจะทำหน้าที่ทางสังคม

- ๑. ให้ความรู้แก่สังคม
- ๒. ให้บริการแก่การปกครอง
- ๓. รักษาเสรีภาพของพลเมือง
- ๔. ทำกำไรให้แก่ตนเองเพื่อถ่วงดุลตนเอง ไม่ต้องตกอยู่ใต้อำนาจเงินของกลุ่มใด
- ๕. ให้บริการแก่ระบบเศรษฐกิจ
- ๖. ให้ความบันเทิงแก่สังคม

ต่อมาได้มีผู้พากษ์วิจารณ์การสื่อสารมวลชน แบบลัทธิ Libertarianism มากขึ้น อาทิเช่น

- ๑. การสื่อสารมวลชนใช้พลังอันมหาศาลที่มีอยู่เพื่อจุดหมายปลายทางของตนเอง ผู้ที่เป็นเจ้าของมักจะใช้ เพื่อปลุก ฝั่งความ คิดเห็น ของตนเอง

๒. การสื่อสารมวลชน ยอมให้องค์การเศรษฐกิจการค้าหรือผู้โฆษณา มาบีบบทบาทมากเกินไป ซึ่งอันนี้ของเราก็เป็นปัญหามาแล้ว คือสถานีวิทยุ ทหารให้พ่อค้าเหมาเวลาโฆษณา จัดรายการเสียเอง

๓. การสื่อสารมวลชนมุ่งกำไรมากเกินไป มักจะเป็นเรื่องที่สร้างความตื่นเต้น ทางอารมณ์ ไม่ค่อยเสนอเรื่องราวอันเป็นสาระ

๔. การสื่อสารมวลชนเข้าไปยุ่ง เกี่ยวกับเอกชนมากเกินไปโดยไม่มีเหตุอันควร

๕. การสื่อสารมวลชนเป็นศีลธรรมของสังคม

เมื่อเป็นเช่นนี้จึงเกิดทฤษฎีหนึ่งขึ้นเรียกว่า ทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility Theory) ตามทฤษฎีแบบ Libertarian นั้น ถือว่าการค้นหาความจริงนั้นเป็นหน้าที่ของผู้รับจะต้องพิจารณาเอาเอง แต่แบบ Social Responsibility นั้นเห็นว่าเป็นการมอบภาระให้ผู้รับมากเกินไป ควรจะช่วยเหลือความหมายให้ด้วย

ปรัชญาที่อยู่เบื้องหลังของทฤษฎีความรับผิดชอบต่อสังคมก็คือ The ever enjoys freedom has certain obligation of society ทฤษฎี ยอมรับหน้าที่ทางสังคม ๖ ประการที่พวก Liberatorian วางเอาไว้ แต่ไม่เห็นด้วยกับที่ว่าต่างคน

ต่างทำไป ก็ควรมีการวางกฎเกณฑ์ปฏิบัติร่วมกัน เพื่อให้ประโยชน์ต่อส่วนรวมมีการวางกฎเกณฑ์ขึ้นเรียกว่า Codes of Performance เช่นในปี ๑๙๒๓ The American Society of Newspaper Editors วางจรรยาบรรณขึ้นมา เรียกว่า The Canons of Journalism ซึ่งมีหลักใหญ่ ๆ ว่า หนังสือพิมพ์จะต้อง

๑. ปฏิบัติการด้วยความรับผิดชอบต่อสวัสดิภาพส่วนรวม

๒. มีความถูกต้องและความเป็นจริง

๓. มีความจริงใจ

๔. ไม่มีอคติ

๕. มีความ ยุติธรรม และดำเนินงาน ด้วยความสะอาด

๖. เคารพในเรื่องส่วนตัวของเอกชน

ต่อจากนั้นมาในปี ๑๙๓๐ อุตสาหกรรมภาพยนตร์ก็ได้วางจรรยาบรรณเช่นกัน ในปี

๑๙๓๗ วิทยุได้วางจรรยาบรรณในการกระจายเสียง ล่าสุดคือโทรทัศน์วางจรรยาบรรณในปี

๑๙๕๒ ความมุ่งหมายก็เพื่อจะรักษาเสรีภาพของตนเอง วางกฎควบคุมตนเองไม่ต้องการให้อำนาจภายนอกมาวุ่นวาย มีความรับผิดชอบหรือวินัยของตนเอง

เมื่อเราได้ทราบถึงความเป็นมาของลัทธิของการสื่อสารมวลชนเช่นนี้แล้ว ต่อไปเราจะมาพิจารณาว่า ในฐานะสังคมไทยเป็นสังคมประชาธิปไตย การสื่อสารมวลชนควรมีบทบาททางสังคมอย่างไร จึงจะนับได้ว่าการสื่อสารมวลชนจะมีบทบาทในการพัฒนาประเทศ ผู้เขียนใคร่จะเสนอทั้งลักษณะ และบทบาท พร้อม กัน ไปเลยดังนี้

๑. สื่อสารมวลชนจะต้องวางตัวเป็นกลาง ไม่สนับสนุนกลุ่มชนใดเป็นพิเศษ ไม่ตกอยู่ในอาณัติของกลุ่มใด บุคคลใดหรือพรรคการเมืองพรรคใด

๒. สื่อมวลชนจะต้องถือว่า เป็นตัวแทนของปวงชน ในการรักษาไว้ซึ่งเสรีภาพ ผลประโยชน์ของสาธารณะชน

๓. สื่อมวลชนจะต้องถือว่า สื่อมวลชนได้รับเอกสิทธิ์พิเศษ จะต้องถือว่ามีความรับผิดชอบต่อสาธารณะชน

๔. สื่อมวลชนจะต้องถือว่า กิจการสื่อสารมวลชนนั้น เป็นสาธารณูปโภคอย่างหนึ่ง จึงไม่มุ่งหวังแต่กำไรเป็นสิ่งสำคัญเกินไป

๕. สื่อมวลชนจะต้องถือว่า การสื่อสารมวลชนนั้นมุ่งเพื่อยกระดับความคิด และการกระทำของสาธารณะชน

๖. สื่อมวลชนจะต้องถือ ว่าเป็น หน้าที่ จำต้องรักษาวัฒนธรรมอันดีงามของชาติเอาไว้

๗. สื่อมวลชนจะต้องถือว่าการสื่อสารมวลชนนั้นเป็นสายเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลและประชาชน

๘. การเสนอเรื่องราวต่าง ๆ นั้นสื่อมวลชนจะต้องถือความถูกต้อง และความจริงเป็นหัวใจสำคัญ

๙. สื่อมวลชนจะต้องมีสำนึก คือความยึดมั่นในหลักการ และจรรยาบรรณของสื่อมวลชน

๑๐. สื่อมวลชนจะต้องถือว่าการสื่อสารมวลชนนั้นเป็นงานอาชีพชั้นสูง ต้องการบุคคลที่มีความรู้ความชำนาญ ต้องปรับปรุงความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่อยู่เสมอ การสื่อสารมวลชนเป็นงานประเภท Professional ไม่ใช่งานสมัครเล่น

๑๑. สื่อมวลชนควรจะได้สนใจเสนอเรื่องราวต่าง ๆ อันจะมีผลสะท้อนต่อชีวิตความเป็นอยู่ของพลเมือง

๑๒. สื่อมวลชนจะ ถือถือ เป็นหน้าที่ ในการที่จะเสนอความรู้ หรือวิธีการใหม่ ๆ ซึ่งได้ทดลองแล้วว่าเป็นผลดีต่อความเจริญผาสุกของประชาชน

ถ้าหากว่าสื่อมวลชนได้ตระหนักและ ได้ปฏิบัติในสิ่งดังกล่าวมาแล้ว ข้าพเจ้าเชื่อเหลือเกินว่า สื่อมวลชนจะต้องมีบทบาทสำคัญยิ่ง ในการพัฒนาประเทศ

ปัญหาต่อไปก็คือ สื่อมวลชนมีบทบาทในการพัฒนาประเทศอย่างไร

เรื่องราว ข่าวคราวและความรู้ มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ สื่อมวลชนทำหน้าที่เป็นตัวการ ในการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social Change) การเปลี่ยนแปลงในทางสังคมนั้น คือการเปลี่ยนแปลงประเภทที่นำไปสู่แนวปฏิบัติใหม่ แต่การที่จะเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมได้นั้น สิ่งที่อยู่เบื้องหลังการเปลี่ยนแปลงเช่นนั้นจะต้องเปลี่ยน ไปมากพอสมควร เช่นทัศนคติ ความเชื่อถือ ทัศนะ และประเพณีฐานทางสังคม

ปัญหาต่อไปก็มีอยู่ว่า การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้เกิดขึ้นอย่างไร? การเปลี่ยนแปลงอาจจะเกิดขึ้นได้ด้วยลักษณะต่าง ๆ กันเช่น เกิดขึ้นเองช้า ๆ ตามแนวทางของประวัติศาสตร์ ด้วยการคลุกเคล้ากับวัฒนธรรมอื่น ๆ แล้วก็ยืมเอาวัฒนธรรมชนบทรรมนิยมนั้นมาใช้ หรืออาจเกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ด้วยการใช้กำลังบีบบังคับซึ่งทั้งสองแบบนี้ใน ประเทศ ที่กำลังพัฒนาไม่ต้อง

การ ต้องการประเภทกลาง คือประเภททำเร็ว
กว่า ควรปล่อยให้เป็นเรื่องของการเปลี่ยนแปลง
ตามกาลเวลา แต่ก็ไม่ต้องการรุนแรงแบบประเภท
ใช้กำลังบังคับ เป็นการมุ่งให้เกิดการพัฒนาประ
เทศที่ทุกคนเต็มใจและมีคนร่วม ในการ พัฒนาให้
มากที่สุด ผู้ที่มีความรู้ดีทราบเรื่องดี ก็ช่วยผู้ที่
น้อยกว่า การเปลี่ยนแปลงแบบนี้ต้องการใช้วิธี
การชักจูง และการจัดโอกาสให้ ไม่ใช่ใช้วิธีการ
บีบบังคับ

กลไกเบื้องต้นของการเปลี่ยนแปลงเช่นนี้ไม่
ใช้ของยาก คือประการแรกราษฎรจะต้องรู้สึกไม่
พอใจในวิธีการที่ปฏิบัติอยู่ ประการที่ ๒ จะต้อง
หาข้อคิดประดิษฐ์ แนวทางปฏิบัติที่จะสนองความ
ต้องการเช่นนั้น ในประเทศใดก็ตามถ้าหากจะ
เร่งรัดขบวนการเช่นนี้ จะต้องพยายามให้พล
เมืองทุกคนเกิดความ ไม่พอใจในสภาพ ที่เป็น อยู่
และทราบว่ามีหนทางที่จะ สนองความต้องการเช่น
นั้น และจะต้องพยายามเข้ามาให้ความสะดวกแก่
ขบวนการตัดสินใจ ประการที่ ๓ จะต้องช่วยพล
เมืองให้สามารถนำเอาวิธีการใหม่นั้นไปปฏิบัติให้
เกิดผลราบรื่นได้ ดังนั้นเมื่อพิจารณาดูเพียงผิว
เผินจะเห็นว่าเป็นเรื่องง่าย เป็นขบวนการที่ง่าย
แต่จริง ๆ แล้วเป็นเรื่องยุ่งยากอยู่มาก การเปลี่ยน
แปลงไปรับสิ่งใหม่นั้นจะดำเนินไปลำบากมาก ทั้ง
นี้เพราะเหตุผลหลายประการ

๑. ความเชื่อมโยงของวัฒนธรรม (Cultural Linkage) วัฒนธรรมความเชื่อของคน
นั้นแต่ละอย่างย่อมมีความเชื่อมโยงกับ ความ เชื้อ
ถืออื่น ๆ เมื่อเกิดการเปลี่ยนแปลงในส่วนใดส่วน
หนึ่งก็ย่อมจะมีผลไปถึงอีกส่วนหนึ่ง

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม (Group relationships) ผู้เปลี่ยนแปลงคือบุคคล แต่
บุคคลนั้นต้องยึดถือระเบียบแบบแผนของกลุ่ม ดังนั้นจึงเป็นการยากที่บุคคลจะกระทำสิ่ง ซึ่งขัดแย้ง
กับประตฐานของกลุ่ม ดังนั้นถ้าจะให้บุคคลนั้น
เปลี่ยนก็ต้องเปลี่ยนทั้งกลุ่ม หรือไม่ก็ให้เข้าไป
อยู่กลุ่มใหม่ การเปลี่ยนแปลงทางสังคมใดก็ตาม
จะเกิดขึ้นได้ง่าย ถ้าหากการเปลี่ยนแปลงเช่นนั้น
ไม่ขัดกับประตฐาน แต่ส่วนมากของประตฐาน
ในสังคมแบบจารีตนิยมแทบทุกสังคม มักจะขัด
กับการปรับปรุงหรือการทำให้เป็นของทันสมัย อา
ทิเช่นความเชื่อของศาสนา เช่นฆ่าสัตว์เป็นบาป
ดังนั้นแม้สัตว์แมลงต่าง ๆ จะเป็นอันตรายต่อสุข
ภาพและพืชผลมากเพียงใดก็ไม่ฆ่าเพราะกลัวมีบาป
ปัญหาจึงมีว่าเราแก้ปัญหาอย่างไร

Kurt Lewin ได้ทำการทดลองในเรื่อง
นี้ คือในตอนต้นปี ๑๙๔๐ เขาได้ทดลองชักจูง
คนให้กระทำในสิ่ง ที่เมื่อก่อน คนเห็นว่าเป็นสิ่งที่
ไม่น่ากระทำ นั่นคือพยายามให้แม่บ้านใช้เครื่อง

ในปรุงอาหารในยามขาดแคลนเนื้อ เขาได้ใช้วิธีการต่าง ๆ พบว่าการปาฏกถาหรือการใช้อ่านบทความนั้นได้รับผลสำเร็จเพียงเล็กน้อย แต่พอใช้วิธีอภิปรายกลุ่ม ปรากฏว่าทั้งกลุ่มตัดสินใจที่จะลองทดลองดู ทั้งนี้เนื่องจากทุกคนยอมรับความคิดเห็นนั้น จึงทำให้กลายเป็นประตูด่านของกลุ่มไป เป็นการนำไปสู่การปฏิบัติ นอกจากนี้ก็มีหลายคนได้ใช้วิธีการอภิปรายนี้ไปใช้ ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ อีก ผลก็ปรากฏออกมาเช่นเดียวกับของ Lewin ด้วยเหตุนี้การที่ให้ทุกคนหรือคนส่วนมากมีส่วนร่วมในการคิดและตัดสินใจเป็นส่วนรวม ย่อมจะเป็นเครื่องมืออันทรงพลังในการที่จะก่อให้เกิดการกระทำที่ราบรื่นและรวดเร็ว การอภิปรายนั้นจะเป็นเครื่องมือไปนำไปสู่การตัดสินใจด้วยความเข้าใจแจ่มแจ้ง และก่อให้เกิดการมีส่วนร่วม กระทำด้วยความเข้าใจ คือเข้าใจว่าทำเพื่ออะไร ทำอย่างไร จะพบอุปสรรคอะไร จะแก้ไขอย่างไร

๓. การเปลี่ยนแปลง ทางสังคม อย่างใหม่
 ย่อมหมายถึงว่าคนจะต้องเรียนรู้ทักษะใหม่ และควรเรียนทักษะใหม่นั้นจำเป็นจะต้องเรียนในระยะเวลาอันสั้น ๆ จึงยากที่จะทำได้ในระยะเวลาอันสั้น

ด้วยเหตุที่ได้กล่าวมาแล้ว งานของ การสื่อสารมวลชนที่อยู่เบื้องหลังของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในการพัฒนาประเทศชาตินั้น มีอยู่ ๓ ประเภทใหญ่คือ ในขั้นแรกนั้นประชาชนจะต้องทราบเรื่องราว (Information) เกี่ยวกับการพัฒนาประเทศ ให้คนเกิดความรู้สึกอยากจะเรียนรู้ว่ามีโอกาสจะเปลี่ยนแปลงได้ เพิ่งถึงถึงวิธีและทางที่จะไปสู่การเปลี่ยนแปลงนั้น และถ้าเป็นไปได้ควรจะได้มี การยกระดับ การจรรโลงใจให้สูงขึ้น ในขั้นที่สอง บุคคลจะต้องมีโอกาสได้ร่วมอย่างเฉลียวฉลาดในการชวบนการตัดสินใจ (decision process) ทุกคนต้องมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวาง ต้องพูดถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้กระจ่าง ต้องเตรียมทางเลือกทางใหม่ที่ไล่เอาไว้ให้พร้อม ข่าวสารต่าง ๆ ต้องไหลลงอยู่เสมอ ทั้งในระดับข้างล่างไปข้างบน และจากข้างบนลงมาข้างล่าง (เป็นที่น่าสังเกตว่าเมืองไทยเรานั้น ข่าวสารนั้นไหลจากข้างบนลงข้างล่างฝ่ายเดียว) ในขั้นที่สาม ต้องสอนทักษะที่จำเป็นสำหรับการเปลี่ยนแปลง

ด้วยเหตุนี้หน้าที่ของการสื่อสารมวลชนก็มี ๓ ประเภทเช่นกัน บางประเภทสื่อสารมวลชนก็มีหน้าที่เป็นผู้กระทำโดยตรง บางประการก็เป็นเพียงเข้าไปเป็นผู้เข้าไปช่วยเท่านั้น คือ

๑. หน้าที่กลุ่มแรกทำหน้าที่เป็นยาม คอยเหตุ (The watchman) หน้าที่ในการให้ข่าวสาร ซึ่งอันนี้สื่อมวลชนทำได้เอง และทำได้ดี ถ้าหากไม่มีสื่อมวลชนแล้ว งานด้านนี้ก็คงดำเนินไปได้ลำบาก

๒. หน้าที่กลุ่มที่ ๒ คือหน้าที่ในการช่วยในการตัดสินใจ งานในด้านนี้ส่วนใหญ่สื่อมวลชนเพียงเข้าไปช่วยเท่านั้น การติดต่อกันของบุคคลต่อบุคคลมีบทบาทมาก สื่อมวลชนมีหน้าที่บ่อนข่าวสารให้บุคคลอภิปรายกัน

๓. หน้าที่กลุ่มที่สาม คือหน้าที่สอน ซึ่งอันนี้บางส่วนสื่อมวลชนก็ทำเอง บางส่วนต้องทำร่วมกับบุคคล

เพื่อให้ทราบถึงรายละเอียดของสิ่งต่าง ๆ ที่การสื่อมวลชนมีส่วนกระทำในฐานะเป็นบริการแก่สังคม เพื่อความเจริญก้าวหน้าของสังคมนั้น เราควรจะมองให้ลึกซึ้งลงไปอีกดังต่อไปนี้

๑. สื่อมวลชนในฐานะยามคอยเหตุ บุคคลที่อยู่ในสังคมซึ่งการสื่อสารมวลชนเจริญ มักจะไม่ค่อยได้คิดว่าเขาได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากสื่อมวลชนมากทีเดียว นอกเหนือจากการใช้ความรู้ทั่วไป หน้าที่ยามคอยเหตุอีกอันหนึ่งก็คือ การคอยรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม คอยสอดส่องดูการปฏิบัติงานของรัฐบาล และเจ้าหน้าที่

ที่รัฐบาล เช่นคอยติดตามการคอร์รัปชัน ในงานของรัฐบาล หรือเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่รักษาเสรีภาพของเอกชน ไม่ให้เอกชนถูกรังแกข่มเหงจากคนบางกลุ่มบางเหล่า หรือเจ้าหน้าที่รัฐบาลบางคน งานประเภทนี้หนังสือพิมพ์น่าจะทำหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรจะได้สนใจบุคคลในชนบท หนังสือพิมพ์ต่าง ๆ ควรจะวางผู้สื่อข่าวหรือตัวแทนของตนไว้ทั่วประเทศ เพื่อคอยเป็นยามคอยเหตุรักษาผลประโยชน์ให้แก่ประชาชน รักษาเสรีภาพของประชาชน ควรจะเป็นตัวแทนของประชาชน ต่อสู้กับความอยุติธรรมต่าง ๆ เช่น ประชาชนในชนบทถูกบีบบังคับโดยคนบางกลุ่มเพื่อกิจการของพวกตน หรือเจ้าหน้าที่ในชนบทกดขี่ข่มเหงประชาชน หนังสือพิมพ์ควรจะได้ถือเป็นธุระสำคัญในการป้องกันสิ่งเหล่านี้ หากหนังสือพิมพ์ปฏิบัติหน้าที่เช่นนั้น ได้ก็เท่ากับได้ทำหน้าที่ในการพัฒนาประเทศอย่างหนึ่ง คือให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรม ให้ประชาชนเกิดความภาคภูมิใจว่า เขาก็เป็นเจ้าของประเทศคนหนึ่งในปัจจุบันนี้เราต้องยอมรับกันว่า ประชาชนในท้องที่อยู่ห่างไกลนั้น ไม่ได้ได้รับความเป็นธรรม ถูกเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจรีดนาทาเร้น ใช้อำนาจกดขี่ข่มเหงอยู่เป็นอันมากทีเดียว ผู้เขียนได้มีไอ-

กาสเป็นผู้บรรยายในการอบรมเจ้าหน้าที่เผยแพร่-
เอกสารระดับตำบล ซึ่งมาจากตำบลต่างๆ แหบ
ทุกตำบลในจังหวัดน่าน เชียงราย นครพนม
สกลนคร ร้อยเอ็ด อุบล บุรีรัมย์ สุรินทร์
นครราชสีมา โดยเฉพาะในเขตที่มีพวกผู้ก่อการ
ร้ายคอมมิวนิสต์แทรกซึมนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่
เป็นมิตรกับประชาชน ใช้อำนาจบาตใหญ่เกิน
ความจำเป็น เช่น แกล้งจับ แกล้งซ้อมประชาชน
ผู้บริสุทธิ์หาว่าเป็นผู้ก่อการร้าย หรือบางที่พบ
ชาวบ้านกลางป่า นึกมันมือยิงทิ้งแล้วหาว่าเป็นผู้
ก่อการร้าย นี่เป็นคำบอกเล่าของชาวบ้านที่มา
จากท้องถิ่นเหล่านั้น ผู้เขียนได้ฟังแล้วและคิดว่า
หากเป็นจริงเช่นนั้นแล้ว แทนที่เจ้าหน้าที่เหล่านั้น
จะปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ กลับจะ
เป็นเพิ่มผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ขึ้นอีก เพราะ
เมื่อคนถูกกลั่นแกล้งเกิดความเจ็บใจ ก็ย่อมจะ
ต้องหาทางออกโดยวิธีการต่างๆ เรื่องนี้เราจะต้อง
ยอมรับว่าเจ้าหน้าที่ของเรา ย่อมมีทั้งที่ดีเยี่ยม และเลว
ร้าย หากสื่อมวลชนได้สนใจในการที่จะช่วยประ
ชาชนขจัดเจ้าหน้าที่ประเภทที่เลวร้าย ให้หมด ไป
แล้ว ก็นับว่าสื่อมวลชนได้มีบทบาทในการสร้าง
ความมั่นคงให้แก่ประเทศชาติ และป้องกันลัทธิ
คอมมิวนิสต์มิให้เผยแพร่เข้ามาในผืนแผ่นดินไทย

๒. สื่อมวลชนจะช่วยเปิดขอบฟ้าของพล-
เมืองให้กว้างขึ้น สื่อมวลชนทำให้บุคคลได้ยิน
ได้เห็น ได้ทราบสิ่งที่ไม่เคยทราบ สามารถนำ
เอาสิ่งที่อยู่ห่างไกลมาให้ดูให้ฟังได้ ทำให้ได้
ทราบปัญหาและการกระทำของบุคคลในส่วนต่างๆ
ทำให้สามารถปรับตัวเข้ากับโลกที่เปลี่ยนแปลงอยู่
เสมอได้ ด้วยเหตุนี้สื่อมวลชนคงจะเสนอเรื่อง
ราวต่างๆ ที่เป็นสาระ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ
ชีวิตความเป็นอยู่ของคนพอสมควร ไม่ใช่มุ่งแต่
เฉพาะด้านการให้ความบันเทิงเท่านั้น อาทิเช่น
วิทยุ ก็ไม่ใช่เสนอแต่ละคร เพลง หมอลำ
ลิเก ควรจะเสนอข่าวคราว และสารคดีให้มาก
พอควร เจ้าหน้าที่สถานีวิทยุควรจะช่วยยกระดับ
การฟังของผู้ฟังด้วย ไม่ใช่ว่าตามใจผู้ฟังทุกอย่าง
ผู้เขียนเคยจำได้ว่ามีเจ้าหน้าที่สถานีวิทยุ สถานี
หนึ่งบอกว่าคนอีสานไม่ฟังหรือก บทความ, ข่าว,
หรือเรื่องเป็นความรู้ เขาชอบฟังเฉพาะหมอลำ
เพลงเท่านั้น เพราะฉะนั้นบทความไม่ต้องมีก็ได้
ความเข้าใจเช่นนั้น เป็น ความ ผิดพลาด ในการกระ
จ่ายเสียง การกระจายเสียงนั้นในขณะที่เราตาม
ใจผู้ฟัง เราก็ควรจะต้องหาทางยกระดับการฟัง
ของเขาด้วย อาจจะจริงที่ว่าคนอีสานชอบฟังแต่
หมอลำ เพลงไม่ชอบฟังเรื่องที่เป็นสาระ แต่เรา
ก็จำเป็นจะต้องจัดสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่เขาขึ้นมาก

แม้แรกๆ เขาจะไม่ชอบแต่เราก็จะต้องมีหลักการ
 ของเรายืดเอาไว้ว่า เพื่อยกระดับการฟังของคน
 สิ่งหนึ่งที่เราไม่ควรจะ ตกหลุม พรางก็คือ ส่วนมาก
 เรามักจะตื่นตื่นพอเห็นว่ารายการวิทยุไหนคนฟัง
 มาก เราก็มักจะคิดว่า “สำเร็จแล้ว” ได้ผล
 แล้ว บางทีรายการวิทยุที่มีคนฟังมาก ๆ อาจไม่
 เกิดผลในทางการปฏิบัติใด ๆ เลย อยากจะกล่าว
 ว่า “การที่มีคนฟังมากไม่จำเป็นจะต้องหมายถึง
 ความว่าได้ผลเสมอไป” รายการบางรายการเป็น
 รายการที่มีสาระ มีผู้ฟังน้อยแต่ผู้ฟังเหล่านั้นเป็น
 พวกนำเอาความคิดไปปฏิบัติแพร่กระจายให้กับคน
 อื่น อย่างนี้เราถือว่าได้ผล ตรงกันข้ามรายการ
 มีคนฟังมาก คนชอบฟัง แต่รายการนั้นไม่มีเนื้อ
 หาสาระอะไร สักแต่พูดมากน้ำท่วมทุ่งพูดตก
 โปกฮาไปคนฟัง ก็ชอบใจหัวเราะ ไปเมื่อ ฟังเสร็จ
 แล้วก็แล้วกันไปไม่เกิดผลในการปฏิบัติได้แต่อย่าง
 ใด เช่นนี้ก็เรียกว่าไม่ได้ผล

๓. สื่อมวลชนสามารถรวมความสนใจของ
 พลเมืองมาสู่เรื่องการพัฒนา สื่อมวลชนจะชี้ให้
 เห็นความจำเป็นในการพัฒนาด้านต่างๆ การเสนอ
 เรื่องราวการพัฒนาในด้านต่างๆ ในส่วนต่าง ๆ
 ของประเทศ เป็นการเร่งเร้าให้เกิดการพัฒนาใน
 ด้านเหล่านั้นในส่วนอื่นของประเทศ ผู้เขียนได้
 มีโอกาสจัดรายการวิทยุ รายการหนึ่งชื่อท่องไป

กับไมโครโฟน รายการนี้เป็นการเสนองานการ
 พัฒนาในหมู่บ้านต่างๆ ปรากฏว่ารายการนี้มีส่วน
 กระตุ้นการพัฒนาอยู่มากทีเดียว

๔. สื่อมวลชน มีความสามารถ ในการ ยก
 ระดับความจรรโลงของประชาชน

๕. เมื่อเกิดผลดังที่กล่าวมาทั้ง ๔ ประการ
 ข้างต้นแล้ว ก็ย่อมจะก่อให้เกิดบรรยากาศที่
 เหมาะสำหรับการพัฒนา สื่อมวลชนจะเสนองาน
 การพัฒนา เสนอความสำเร็จ ความสมบูรณ์พูน
 สุขที่มีอยู่ในส่วนอื่นของประเทศหรือของโลก ก็
 ย่อมจะก่อให้เกิดการเปรียบเทียบ กับ สภาพ ความ
 เป็นอยู่ของตนเองในปัจจุบัน และมองหาลู่ทาง
 ในการปรับปรุงให้ดีขึ้น

๖. การสื่อสารมวลชนมีบทบาท สำคัญใน
 การดำเนินการเพื่อนำไปสู่การตัดสินใจ นั่นคือ
 สื่อมวลชนจะเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ให้บุคคลได้นำ
 ไปคิดไปอภิปรายกัน

๗. สื่อมวลชนจะเป็นเครื่อง เสริมประสิทธิ
 ธิภาพของบุคคลผู้ซึ่งไปทำหน้าที่แพร่ ข่าวสาร และ
 เสนอความคิดเป็นส่วนตัวโดยตรง เช่น เจ้าหน้าที่
 ที่ส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่อนามัย พัฒนา-
 กรที่ออกไปทำงานพัฒนาตามหมู่บ้านต่างๆ ก็
 จะได้อำอิงสื่อมวลชนไปสนับสนุน เช่นอาศัยวิทยุ
 หนังสือพิมพ์ เอกสารอื่นๆ สนับสนุน

๘. สื่อมวลชนให้ความสำคัญแก่บุคคล เหตุการณ์หรือเรื่องราว บุคคลต่างๆ ที่เป็นผู้นำ ในการพัฒนา หากว่ามีโอกาสพูดทางวิทยุ แดง ทางหนังสือพิมพ์ ก็จะเป็นการเพิ่มความสำคัญแก่ผู้นั้น ทำให้ผู้นั้นเป็นที่น่าเชื่อถือของคนทั่วไป

๙. สื่อมวลชนช่วยเสริม ประทัดฐานของสังคม ให้ประทัดฐานของสังคมได้รับการปฏิบัติ

๑๐. สื่อมวลชน ช่วย สร้างรสนิยมที่ดี ให้แก่พลเมือง

๑๑. สื่อมวลชนทำหน้าที่เป็นครูของประชาชน ให้ความรู้แก่ประชาชนในด้านต่าง ๆ ทั้ง ในด้านการอาชีพ การสุขภาพอนามัย และการประพฤติปฏิบัติในฐานะ เป็น พลเมืองของประเทศ สำหรับประเทศไทยนั้น วิทยุ นับว่าเป็นสื่อมวลชนที่สำคัญมากในการให้การศึกษา แก่ชาวชนบท ผู้เขียน ได้มีโอกาสจัดรายการวิทยุประเภทเรียกว่า เป็นรายการให้การศึกษาประชาชนอยู่ ๒ รายการ คือรายการบ้านเฮา และรายการเพื่อนกสิกร จากการติดตามผลของรายการก็รู้สึกว่าได้ผลพอสมควร

คือมีผู้ฟังถามปัญหาต่างๆ มากมาย ตลอด จนการนำเอาความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติ โดยเฉพาะ ความรู้ทางด้านเกษตร เช่น การเลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา การเพาะเห็ดฟาง นับว่าเป็นการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างหนึ่ง

ในท้ายที่สุดนี้ เพื่อให้การสื่อสารมวลชนได้มีบทบาท และได้แสดงบทบาทได้ผลดีต่อการพัฒนาประเทศ ให้มากที่สุดที่จะทำได้ ผู้เขียนใคร่จะเสนอข้อควรกระทำบางประการสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนา ในส่วน ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารมวลชน

๑. ประเทศที่กำลังพัฒนาควรจะได้ใช้วิธีการสื่อสารมวลชนในการเสนอเรื่องราวต่างๆ ของการพัฒนาให้มากที่สุดและควรจะศึกษาว่า จะใช้สื่อสารมวลชนชนิดต่างๆ นั้นอย่างไร

๒. ประเทศที่กำลังพัฒนา ไม่ควร จะรือในการที่จะลงทุนปรับปรุงพัฒนากิจการสื่อสารมวลชน การพัฒนานั้นไม่ใช่เพิ่งเล็งแต่ในด้านปริมาณอย่างเดียว แต่จะต้องพ่วงเล็งในด้านคุณภาพด้วย

๓. ในประเทศที่กำลังพัฒนา ควรจะได้สร้างสัมพันธ์และร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานรัฐบาลที่รับผิดชอบทางการสื่อสารมวลชน หน่วยงานที่รับผิดชอบทางการศึกษา และหน่วยที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการพัฒนา

๔. ในประเทศที่กำลังพัฒนา ควรจะได้หาวิธีการให้ข่าวคราวต่างๆ ในทุกระดับในประเทศ ควรจะมีหน่วยข่าวคราวสำหรับแจกจ่ายให้แก่หนังสือพิมพ์ หรือวิทยุต่างๆ

๕. ในประเทศที่กำลังพัฒนา ควรจะได้ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อมวลชนควบคู่กับการสื่อสารด้วยคน คือตัวอย่างเช่น ให้พัฒนากรได้ใช้รายการวิทยุเป็นประโยชน์ อาจจะมีการรับฟังวิทยุร่วมกัน แล้วอภิปราย ดังนี้ เป็นต้น

๖. ในประเทศที่กำลังพัฒนา ควรจะได้จัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ข่าวสาร เจ้าหน้าที่การสื่อสารมวลชนที่มีความรู้ความสามารถ

๗. ในประเทศที่กำลังพัฒนา ควรจะได้มีการวิจัยหรือติดตามผล ของการรับการสื่อสารมวลชนของประชาชน

๘. การสื่อสารมวลชนในประเทศที่กำลังพัฒนา ควรจะมีเสรีภาพมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในขณะนี้ และการสื่อสารมวลชนแต่ละประเภทควรจะสร้างกลไกการควบคุมตนเองขึ้นมา ซึ่งกลไกนั้นควรจะมุ่งยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

ค่านิยมของสังคมไทยกับอาชีพรับราชการ

สมศักดิ์ เจียมทะวงษ์

ในสังคมไทยเราอาชีพของประชาชนมีมากมายหลายประเภทต่าง ๆ กัน ในแต่ละอาชีพจะต่างกันอย่างชัดเจน ซึ่งนอกจากจะแตกต่างกันในรูปลักษณะที่ประกอบการแล้วยังจะแตกต่างกันในผลของอาชีพนั้นที่ส่งผลย้อนกลับยังการประกอบอาชีพอีกด้วย เช่นบางอาชีพก็ทำให้ผู้ประกอบการประสบความสำเร็จ มีความมั่งคั่ง มีเกียรติ และมั่นคง แต่บางอาชีพก็ทำเอาผู้ประกอบการยอมแพ้ไปก็มี เพราะความแตกต่างกันของแต่ละอาชีพเองจึงทำให้คนเราต้องเลือกอาชีพ หรือที่เราเรียกกันว่าเลือกงาน การเลือกนั้นก็มีใช้จะตัดสินใจได้ง่าย ๆ เราจะต้องดูก่อนว่าอาชีพนั้นว่าเหมาะกับเราไหม หรือเรามีความสามารถจะปรับปรุงตัวเองให้สามารถประกอบการนั้น ๆ ได้หรือไม่ เช่น คนที่เห็นว่าอาชีพค้าขายดี เพราะคนอื่นทำแล้วร่ำรวย ก็อยากทำบ้าง ฉะนั้นเราจะต้องปรับปรุง และสำรวจสิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการประกอบการค้าขายว่ามีอยู่ในตัวของเราหรือไม่ ถ้าไม่มีอะไรบางอย่างก็ต้องหามาให้มีพอเสียก่อน สำหรับทุก ๆ อาชีพและแต่ละอาชีพก็จะมีประชาชนต้องการมากน้อยต่าง ๆ กัน แต่ในระหว่างอาชีพทั้งหลายที่มีอยู่ปัจจุบันนี้ ถ้าเราพิจารณาให้ดีจะเห็นว่ามีความอยู่อาชีพนึงซึ่งประชาชนทั่วไปนิยมและปรารถนาที่จะได้ทำกันนั้น เป็นที่ต้องการของสังคมมาทุกยุคทุกสมัย นั่นคืออาชีพรับราชการ นักเรียนหนุ่มสาวที่กำลังขมกั้กเข้มนักศึกษาอยู่ทุกวันนี้ ถ้าถามเขาว่าเรียนไปเพื่ออะไร ? คำตอบที่เราจะได้เกือบเป็นเสียงเดียวกันก็คือเพื่อจะให้มีความรู้เพื่อเป็นพื้นฐานที่จะนำไปประกอบอาชีพในอนาคต แต่ถ้าถามต่อไปอีกนิดว่าจะประกอบอาชีพอะไร คำตอบจะต่าง ๆ กันออกไป แต่จะมีจุดรวมที่สรุปได้อันหนึ่งคือต้องการออกไปเป็นที่ราชการหรือรับราชการ สังคมไทยเราไม่ได้นิยมในอาชีพนี้แต่เฉพาะในปัจจุบันเท่านั้น หากแต่นิยมกันมาแต่โบราณกาลทีเดียว เราคงจะเคยเห็นและเคยได้ยินคนแก่คนเฒ่าที่มีลูกหลานกำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่พูดกับ

เด็ก ๆ ว่า “พยายามเข้านะ จะได้เป็นนายอำเภอ” หรือ “เรียนไปเถอะหลานเอ๊ย จะได้เป็นเจ้าคนนายคน ไม่ต้องมาลำบากอย่างตา” หรืออะไรมากมายทำนองนี้ ซึ่งเราจะเห็นว่าคำว่านายอำเภอ ก็น่าดี เจ้าคนนายคนก็ดี ล้วนมีความหมายถึงความเป็นข้าราชการทั้งสิ้น และก็เพราะความนิยมในอาชีพนี้มาแต่โบราณจนฝังอยู่ในจิตใจของคนไทยมาจนถึงปัจจุบันนั่นเอง ทำให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับต่าง ๆ ต่างมุ่งหวังที่จะได้รับราชการกันแทบทั้งสิ้น ดังจะเห็นว่าพอถึงสิ้นปีการศึกษาแต่ละปี หรือเมื่อมีสถานที่ราชการหรือกรมกองใดประกาศรับสมัครบุคคลเพื่อเข้ารับราชการ จะมีคนไปสมัครกันคับคั่ง บางที่มีอัตราว่างที่จะรับเพียงอัตราเดียวแต่มีคนไปสมัครเป็นร้อย ๆ คน และนอกจากนี้บางคนก็สำเร็จการศึกษาออกมาแล้ว แต่พลาดที่จะเข้ารับราชการโดยทันที จะเพราะคุณสมบัติไม่พอ หรือกำลังเงินของรัฐไม่พอก็ตาม เขาก็ไม่มีใครเต็มใจจะประกอบอาชีพอื่น ตัวอย่างที่เห็นง่าย ๆ ก็คือ นักเรียนฝึกหัดครูที่สำเร็จการศึกษาในแต่ละระดับแต่ละปีเป็นจำนวนมากมาย ในจำนวนนี้ส่วนหนึ่งก็จะได้ออกโอกาสเข้ารับราชการ แต่อีกส่วนหนึ่งก็จะค่อยหาอาชีพเอาเอง กรณีเช่นนี้พวกเขาไม่ได้เป็นที่ราชการก็อาจจะไปประกอบอาชีพส่วนตัว หรือหาสอนในโรงเรียนราษฎร์ได้ แต่ปรากฏว่าพวกเขาจะรู้สึกผิดหวังอย่างยิ่งและไม่เต็มใจเลยที่จะค่อยไปประกอบอาชีพอื่น หรือไปเป็นครูในโรงเรียนราษฎร์ดังจะเห็นว่าพอมีอัตราว่างที่ทางราชการเปิดสมัครสอบแข่งขัน จะมีพวกนี้มาสมัครสอบใหม่อีก ตัวอย่างอันนี้แสดงให้เห็นความนิยมของคนไทยต่ออาชีพรับราชการนั้นมีมากเหลือเกิน มากจนกระทั่งเห็นว่าการประกอบอาชีพจะต้องเป็นข้าราชการ หรือ การรับราชการเท่านั้น เป็นอาชีพ ทำอย่างอื่นหาใช่ไม่

ทำไมคนไทยจึงได้ให้ความนิยมกับอาชีพรับราชการกันนัก เป็นปัญหาที่น่าสนใจอยู่มาก เพราะถ้าหากคนไทยยังมีทัศนคติ และความนิยมในอาชีพราชการมากอย่างทุกวันนี้ โดยไม่ยอมประกอบอาชีพอื่น ๆ กันแล้ว ปัญหาอื่นก็จะพลอยตามมาอีกมาก การพิจารณาในปัญหานี้เราควรจะได้พิจารณาถึง ค่านิยมของคนไทยต่ออาชีพรับราชการว่าเป็นอย่างไร หรือค่านิยมของคนไทยนั้นมียังไร ทำไมอาชีพรับราชการจึงเป็นที่นิยมของคนไทยนัก มีลักษณะอะไรของอาชีพรับราชการที่สนองต่อค่านิยมของคนไทย

ประการแรกสังคมไทยยกย่องความเป็นผู้มีอำนาจ คนไทยเรานิยมยกย่องผู้มีอำนาจไว้มาก และมีมาแต่โบราณ จะเห็นว่าผู้มีอำนาจในการปกครองทั้งหลายนับแต่เจ้าพระยามหากษัตริย์ แม่ทัพ

นายกองล้นมีอำนาจที่ปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาทั้งสิ้น สิทธิต่าง ๆ ในสมัยก่อนจะมีแต่ของผู้มีอำนาจเท่านั้น ส่วนของผู้ที่อยู่ใต้ปกครองจะน้อยเต็มทีหรือเป็นศูนย์ไปเลย ผู้มีอำนาจทำอะไรย่อมถูกทั้งสิ้นการปกครองก็คือแบบอำนาจคือธรรม ดังจะเห็นว่าคดี ๆ ในประวัติศาสตร์หลายคน เช่น ศรีปราชญ์เจ้าฟ้าธรรมมาธิเบศ เป็นล้นตายเพราะอำนาจทั้งสิ้นเมื่อเป็นเช่นนี้ผู้ที่อยู่ใต้ปกครองก็ย่อมเกิดการเก็บกดเอาไว้ ความไม่พอใจความเคียดแค้นต่าง ๆ มันฝังรกรากมาโดยไม่รู้ตัวจนกระทั่งเป็นรูปความรู้สึกออกมาในทำนองว่าตนก็ต้องการเป็นผู้มีอำนาจบ้าง หรือถ้ามีโอกาสก็ต้องการเอาให้ได้ พอมาถึงสมัยหลังเปลี่ยนระบอบการปกครองมาเป็นประชาธิปไตย ซึ่งทุก ๆ คนในประเทศจะต้องอยู่ใต้บังคับแห่งตัวบทกฎหมายทั้งสิ้น จะทำอะไรตามใจชอบอย่างสมัยก่อนไม่ได้แล้ว แต่เนื่องจากสังคมของเราชินกับการปกครองสมัยก่อนมานาน ความที่เคยชินนี้เองทำให้ทฤษฎีกับการปฏิบัติของข้าราชการแตกต่างกัน ตามทฤษฎีข้าราชการก็คือผู้ที่รับใช้และบริการแก่ประชาชน แต่ในทางปฏิบัติจริง ข้าราชการก็ยังทำตัวเป็นนายประชาชนอยู่ดังเดิม ดังจะเห็นว่าเมื่ออดีตนายกรัฐมนตรี จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ทำการปฏิบัติยึดอำนาจจากคณะรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงครามนั้น ก็จะได้มีการประกาศทำนองชักชวนให้ข้าราชการทำตัวให้ถูกต้อง เช่น มีการเขียนคำขวัญคิดไว้ว่า ข้าราชการคือผู้รับใช้ประชาชนเป็นต้น อันนี้เป็นพยานได้ดีถึงว่าหลังจากเปลี่ยนระบอบการปกครองมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๗๕ จนถึง พ.ศ. ๒๕๐๒ นั้นข้าราชการของไทยมิได้ประพฤติตัวให้อยู่ในกรอบที่วางไว้เลย ความรู้สึกต่ออำนาจของข้าราชการที่จะฝังในจิตใจของประชาชน ทำให้เขายังคงคอยและหาโอกาสที่จะหลุดพ้นจากระบบอำนาจของข้าราชการ โดยพยายามหาโอกาสที่จะได้มาเป็นผู้มีอำนาจกับเขาบ้าง เขาจึงยังคงยึดและหวังที่จะได้เป็นหรือให้บุตรหลานของเขาได้เป็นข้าราชการตลอดมา

ประการที่สองสังคมไทยยกย่องความมีเกียรติ คนไทยโดยทั่วไปมีนิสัยชอบฟังเพื่อ ชอบที่จะได้รับการยกย่องนับถือจากผู้อื่น แม้บางที่เป็นเพียงการยกยอปอขึ้นก็ตาม อย่างที่คำชาวบ้านเรียกว่า “เห่อ” นั่นเอง การจะเป็นผู้มียศถาบรรดาศักดิ์ต้องมีลักษณะหลายอย่าง เช่น ร่ำรวย เป็นผู้นำ หรืออื่น ๆ อีก แต่สำหรับข้าราชการแล้วพอเอ่ยชื่อแม้เป็นเพียงเสมียนอำเภอกันไทยก็ให้การยกย่องเสียแล้ว สังคมไทยเรายกย่องความมีเกียรติ มีหน้ามีตาในสังคมนี้ไว้มาก ในงานสำคัญ ๆ จะต้องมีคนเชิญข้าราชการให้เข้าร่วมพิธี ตามสังคมทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย เช่น โคนผม

ไฟ บวชนาค แต่งงาน จนถึงงานศพ ถ้าได้มีข้าราชการเข้าร่วมด้วยแล้ว เจ้าภาพจะนับเป็นคนให้เกียรติยิ่ง ยิ่งความปลาบปลื้มให้แก่เจ้าของงานอย่างเหลือเกิน ยิ่งถ้าเป็นพวกมีเครื่องแบบด้วยแล้วก็ยิ่งไปกันใหญ่ ความรู้สึกหรือค่านิยมอันนั้นมันจะฝังและถ่ายทอดกันมาโดยไม่รู้ตัว จนกระทั่งคิดไปว่า อาชีพรับราชการนั้นมีเกียรติ หรือการทำงานที่โต๊ะเป็นของน่านิยม เลยทำให้คิดว่าอาชีพอื่นแม้กระทั่งบางอาชีพที่ตัวกำลังทำอยู่นั้นเองไม่มีเกียรติไปก็มี อันนี้ก็เป็นที่สาเหตุหนึ่งที่ทำให้คนไทยเราใฝ่ฝันที่จะหาโอกาสเป็นข้าราชการให้จงได้

ประการที่สามสังคมไทยยกย่องความมีเงิน ในสังคมไทยใครมีเงินจะได้รับยกย่อง อาจกลายเป็นผู้มีอำนาจ ผู้มีเกียรติ หรือบางทีอาจจะเป็นอย่างอื่น ๆ ได้ทุกอย่างที่เขาอยากจะเป็น การยกย่องความมีเงินของสังคมไทยมีมานานแล้ว และแม้แต่อำนาจของเงินก็เช่นกันดังปรากฏในโคลงหนึ่งที่ว่า..... แข็งดังเหล็กเงินง้าง อ่อนได้ดังใจ” เจ้าของภักตาคารอาจทำให้บุตรชายที่ฆ่าคนตายให้พ้นโทษก็ได้ ในหนังสือ ลักษณะสังคมไทย และหลักการพัฒนาชุมชน ของ ดร. ไพฑูรย์ เครือแก้ว ได้กล่าวไว้อย่างน่าฟังว่า เงินอาจทำให้หญิงสาวผู้ “อปลักษณ์” กลายเป็นดอกฟ้า หรือทำให้ชายหนุ่มที่ “สามัญ” กลายเป็น “สุภาพบุรุษขี่ม้าขาว” ไปก็ได้ ที่นี้การจะมีเงินขึ้นมาได้นั้น ก็จำเป็นต้องมีการประกอบการที่ต้องจะลงทุน ใช้ความคิด สติปัญญาต่าง ๆ เพื่อให้กิจการเจริญก้าวหน้า หรือพูดง่าย ๆ ก็คือให้ได้เงินมาก ๆ นั้นเอง ที่นี้เราลองมาคิดกันเล่นว่า อาชีพรับราชการนี่พอจะทำให้เราร่ำรวยได้ไหม จะเห็นว่าเป็นไปไม่ได้หรือได้ยากเต็มที่ เช่นมี พ.ร.บ. ข้าราชการพลเรือน กำหนดไว้ว่าจะประกอบการค้าไม่ได้ และต้องอุทิศเวลาให้แก่ราชการ ที่เป็นเช่นนั้นที่ข้าราชการเป็นจำนวนมากร่ำรวยกันนั้นเพราะอะไร หลายเสียงที่เราพูดกันว่าคงจะเพราะ “Corruption” แต่ว่าเรายังพูดอะไรไม่ได้ เพราะระบบสังคมไทยเรานั้น โดยเฉพาะในเรื่องของข้าราชการนั้นมีอะไรที่ซับซ้อนยิ่ง เอาเพียงเรารู้ ๆ กันว่าข้าราชการนั้นยังเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ก็ยังมีทางร่ำรวยได้มาก และยังเป็นข้าราชการปกครองด้วยแล้วโอกาสยิ่งมีมากยิ่งขึ้นอีก ดังที่กล่าวแล้วว่าสังคมไทยเรายกย่องความมีเงิน ก็แล้วเมื่อประชาชนที่ต้องพยายามประกอบอาชีพจนแทบเอาชีวิตไม่รอดเพื่ออย่างเดียวคือให้ได้เงิน เขาได้มองเห็นวิธีหาเงินง่าย ๆ เขาจะไม่อยากจะได้มีโอกาสบ้างหรือ ค่านิยมต่อเงินตราบวกกับวิธีร่ำรวยแบบง่าย ๆ ที่เขาได้เห็นได้รู้ทำให้เกิดแรงผลักดันขึ้นในใจ เด็กไทยจะได้เห็นสังคมของเขาเป็นเช่นนั้นมาแต่เด็ก พ่อโตมันก็ฝังแน่นเข้าพ่อเขาได้มีโอกาสรับการศึกษา พ่อเห็นช่องทางเขาก็จะตั้ง

ความหวังของเขาไว้ทันที ตราบใดที่เรายังแก้เรื่องนี้ไม่ได้ เด็กไทยของเราที่ยังคงออกเป็นข้าราชการกันอยู่นั่นเอง

ประการที่สี่สังคมไทยนิยมยกย่องคนมีหน้ามีตา และมีฐานะทางสังคมค่านิยมชื่อนี้คล้าย ๆ กับความมีเกียรติกันเอง แต่ต่างกันเล็กน้อยตรงที่ว่ามีเกียรติกันเกียรติระดับไหน อาชีพค้าขายระหว่างพ่อค้าสองคน เราดูไม่ออกเลยว่าใครควรจะมียศมากกว่ากัน หรืออาจจะดูได้เหมือนกัน โดยดูที่เงินที่เขามีอีกชั้น แต่มันก็เป็นไปได้ยาก อาชีพอื่น ๆ นั้นสังคมไม่ได้แย้มไว้ว่าใครจะเป็นผู้มีเกียรติมีฐานะมากกว่ากัน แต่ถ้ามาดูอาชีพข้าราชการบ้างเราจะเห็นว่าแบ่งไว้โดยชัดแจ้ง มีฉันทาตรี โท เอก และพิเศษ ยิ่งทหารตำรวจแล้วยิ่งชอยยับเสียจนมากมายชั้นต่าง ๆ เหล่านี้มีได้มีไว้เพื่อประโยชน์ทางราชการเพียงอย่างเดียว หากแต่มันมีความหมายในฐานะทางสังคมมาก ข้าราชการแต่ละชั้นจะมีชั้นมีระดับการวางตัว และความหยิ่งในเกียรติภูมิ (Prestige) ต่างกัน การสังคมสังสรรค์มักเป็นไปในระดับชั้นเดียวกันเสียเป็นส่วนมาก ในงานเลี้ยงโต๊ะที่ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นๆ ผู้ที่ควรนั่งก็ควรเป็นปลัดจังหวัด หรือผู้พิพากษาอัยการ หรือที่มีชั้นพอดี ๆ กัน ส่วนเสมียนหรือพวกชั้นตรีอะไรเทือกนั้นมียังควรเข้าไปใกล้ ที่นั่งจัดไว้ดูการแสดง จะสังเกตเห็นว่าแถวหน้าหน้า ๆ จะมีเก้าอี้พิเศษ นั่นเขาก็เตรียมไว้สำหรับข้าราชการผู้ใหญ่ ผู้น้อยจะนั่งไม่ได้ เก้าอี้ที่ใหญ่นั่งก็ต้องต่างจากผู้ย่อย ถ้าเหมือนอาจจะทำให้เกียรติของท่านด้อยไป สิ่งต่างๆ เหล่านี้เราพบกันจำเจ เด็ก ๆ จะพบภาพเหล่านี้ตั้งแต่ในโรงเรียนชั้นประถมไปที่เดียว จนกระทั่งจบมหาวิทยาลัยได้ปริญญา ภาพที่เราเคยเห็น ครูใหญ่เป็นผู้กล่าวเปิดงาน กิติหรือ คณะดั่งเป็นประธานชมการแสดงของมวณนิสิต หรือภาพจ่านายสิบทหารคอยเสิร์ฟสุราอาหารให้แก่บรรดานายพล เหล่านี้ล้วนฝังในมโนภาพของเขามันอาจจะกลายเป็นความนิยมชมชื่นไปโดยไม่รู้ตัว พอเขาได้มีโอกาสเขาก็ต้องการจะได้เป็นผู้กระทำเช่นนั้นบ้าง เราจะโทษว่าเด็กหนุ่มสาวของเราชอบอาชีพข้าราชการเพราะเห่อเหิมเหยอทยานก็ไม่ถูกนัก ที่จริงแล้วข้าราชการที่มีอยู่ปัจจุบันนี้นั่นเองที่เอาความเห่อเหิมเหยอทยานหยิบยื่นให้แก่เขาเหล่านั้นโดยไม่รู้สีกตัว

ประการสุดท้ายสังคมไทยนิยมอาชีพประจำ คนไทยนิยมการทำอะไรก็ตามแต่อย่างนั้น ไม่ชอบเปลี่ยนแปลง ไม่ค่อยคิดจะสร้างสรรค์ว่าทำอย่างอื่นจะดีกว่าที่ทำอยู่ทุกวันนี้บ้างไหม นอกจากนั้นบ้างที่งานอาชีพหนึ่งบรรพบุรุษเคยทำมาก็เลยรับช่วงไปถึงลูกหลานเหลน โดยที่ลูกหลานเหลนนั้นก็สมัครใจ หาได้คิดบ้างว่าถ้าไปทำอย่างอื่นแล้วจะดีกว่าเดิมหรือเปล่า ดูง่าย ๆ เช่นคนทำนา

ทำกันมาแต่ป้าตายอย่างไรปัจจุบันก็ทำอย่างนั้น เคยใช้ควายเมื่อสมัยโน้นก็ยังคงใช้ควาย
 อยู่ในสมัยนี้ ยิ่งกว่านั้นที่ดินที่เคยทำอยู่ทำน้อย ๆ เขาดินก็เสื่อมแทนที่จะลองใช้ ปุ๋ยหรือ
 เปลี่ยนไปปลูกพืชอื่นก็ไม่ทำ คนไทยชอบง่าย ๆ อาชีพใดที่ทำแล้วไม่ต้องเปลี่ยนคนไทยชอบ
 อันนี้เป็นประการสำคัญยิ่งอันหนึ่งที่ทำให้คนไทยนิยมอาชีพรับราชการกันนัก เพราะอาชีพรับราช-
 การนั้นใคร ๆ ก็รู้ว่ามั่นคง เป็นคนของรัฐ ทำงานให้กับรัฐ โอกาสที่จะถูกไล่ออกอย่าง
 งานเอกชนมีน้อยเต็มที่ จริงอยู่เวลาทำผิดก็จะมีการลงโทษ แต่โทษของข้าราชการเทียบกับ
 โทษของงานเอกชนแล้วผิดกันมาก สมุห์บัญชีของรัฐบาลทำเงินขาดไปสมมติ ๒๐,๐๐๐ บาท จะ
 ไม่ถูกไล่ออกทันที จะต้องสอบสวนจนได้ว่าผิดจริง และสมมติว่าผิดจริงก็อาจยังไม่ไล่ออกแถมยัง
 มีกระบวนการลดหย่อนกันอีก แต่ถ้าสมุห์บัญชีของบริษัทฝรั่ง ทำเงินขาดไปเพียง ๑๐๐ บาท บริษัท
 จะตัดออกจากงานของบริษัททันที ที่จะเห็นว่าอาชีพรับราชการนั้นมั่นคงยิ่งนัก จนเราก็กงเคยได้ยิน
 คำกล่าวที่ว่า “...สิบพ่อค้าไม่เท่าพระยาเลี้ยง...” สิบพ่อค้านั้นในความหมายก็คือเอกชน ส่วนพระ
 ยาเลี้ยงก็คืออาชีพรับราชการที่ประชาชนคนไทยเราต้องการกันนักนี่เอง

เราก็ได้พิจารณาค่านิยมของสังคมไทยต่ออาชีพรับราชการมาหลายประการแล้ว จะเห็นว่าค่านิยมของสังคมนั้นมีอิทธิพลไปถึงอาชีพของประชาชนได้ โดยที่เราอาจไม่ได้คิดกันเลย โดยปกติการ
 แก้ปัญหานั้นเราแก้กันที่เหตุ แต่สำหรับที่ประชาชนคนไทยเรานิยมในอาชีพรับราชการเพราะอิทธิพล
 จากค่านิยมของสังคมแต่ติดำบรรพนั้น ถ้าเราจะมาแก้กันที่เหตุคือแก้ที่ค่านิยมนั้น โดยที่คนส่วนตัว
 เห็นว่าคงทำไม่สำเร็จ เพราะค่านิยมของสังคมนั้นมิได้เพื่อก่อตัวขึ้นมาในวันสองวัน มันรวมตัว
 ผูกอยู่ในจิตใจกันมาแต่สมัยโบราณ จะแก้คงไม่สำเร็จ การแก้เราควรจะได้ทำโดยพัฒนา และยก
 ระดับอาชีพอื่น ๆ ให้เป็นที่เชื่อมั่นแก่ประชาชน ให้เขาได้เห็นความมีเกียรติในการทำงาน เห็นเกียรติ
 ของการทำงานโดยสุจริตมิใช่เพราะเครื่องแบบ ให้เขาเกิดความมั่นใจว่างานที่เขาทำนั้นพอจะประ
 กันได้ในเรื่องความมั่นคง ต่อ ๆ ไปคนก็จะนิยมในอาชีพรับราชการก็จะลดลงไปเอง แต่ถ้าหาก
 จะไปแก้ที่เหตุเช่นไปแก้โดยการไม่ให้ข้าราชการทำตัวเป็นผู้มีอำนาจตั้งเป็นนายประชาชน พอห้าม
 ข้าราชการไม่ให้คอร์รัปชันแล้ว การแก้สิ่งเหล่านี้มันก็ต้องแก้ที่ผู้ใหญ่ คือให้ผู้ใหญ่สอดส่อง
 ดูแลได้บังคับบัญชา และพร้อมกันนั้นตนเองก็ต้องทำตัวให้เป็นตัวอย่างที่ดีของผู้ที่อยู่ได้บังคับบัญชา
 ด้วย แต่นั่นแหละสังคมเราก็เป็นสังคมนิยมค่านิยมที่ประกอบด้วยปฏิกูลที่ยังข้องด้วยกิเลส ถ้าจะ
 ไปแก้ด้วยเหตุดังกล่าวแล้ว เราคงต้องรอกันไปจนกว่าจะถึงยุคพระศรีอารีย์ทีเดียว

ตอบปัญหา ครู ครู

โรงเรียนบ้านบ่อวิทยาการ อ. กมลาไสย จ. กาฬสินธุ์

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๑๑

เรียน อาจารย์ชม ที่เคารพนับถือ

เนื่องด้วยผมมีข้อข้องใจในวิชาภาษาไทย ได้ถามเพื่อนๆ แล้วเพื่อนๆ อธิบายให้ฟัง ผมก็ยังไม่หายข้องใจอยู่ ผมจึงอยากจะรบกวนอาจารย์ให้อธิบายให้ผมหายข้องใจด้วย ข้อข้องใจของผมมีดังนี้

๑. อาจารย์ที่แต่งหนังสือหลักภาษาไทยชุด พ.กศ. ของคุรุสภาได้เฉลยข้อสอบประวัติวรรณคดีปี ๒๕๐๕ ไว้ว่าผู้แต่งหนังสือจินตามณี คือ พระมหาราชครู แต่หนังสืออีกเล่มว่าหนังสือจินตามณี พระโหราธิบดี แต่ง และผมได้ฟังรายการเพื่อนครูทางวิทยุกระจายเสียงขอนแก่นอาจารย์นี้เองเป็นคนบรรยายเกี่ยวกับประวัติการศึกษาของไทย ว่าคำราชาภาษาไทยของไทยเล่มแรกคือ จินตามณีและบอกด้วยว่าหนังสือเล่มนี้เป็นพระโหราธิบดีเป็นคนแต่ง เมื่อเป็นเช่นนั้นทำให้ผมสงสัยขึ้นมาว่าพระมหาราชครูกับพระโหราธิบดีนั้น เป็นคนคนเดียวกันหรืออย่างไร ถ้าหากผมเจอเอาข้อสอบแบบนี้เข้าผมจะตอบว่าใครแต่งจึงจะได้คะแนนดีที่สุด

๒. ศรีปราชญ์เป็นลูกของใคร

๓. ในข้อสอบวิชาภาษาไทยปี ๒๕๐๕ ชุด พ.กศ. หลักภาษาข้อหนึ่งถามถึงคำราชาศัพท์คำหนึ่งว่า ลูกชาย คำราชาศัพท์ที่ว่าอย่างไร อาจารย์ที่แต่งหนังสือภาษาไทยของคุรุสภาได้เฉลยไปว่า ลูกชาย = พระเจ้าลูกยาเธอ ถ้าผมเจอเอาข้อสอบแบบนี้เข้าผมจะตอบว่า คำราชาศัพท์ลูกชายว่าพระโอรสหรือพระเจ้าลูกยาเธอครับจึงจะได้คะแนนดีที่สุด

๔. คำราชาศัพท์ “เหล้า” คำราชองอาจารย์ธนิญ ญาณพิทักษ์ว่า น้ำจันท์ คำราชองครูสภาว่า สุรา ถ้าข้อสอบออกมาน่าจะตอบว่าอย่างไรจึงจะได้คะแนนดีครับ

อาจารย์ครับ รายการ “เพื่อนครู” ซึ่งอาจารย์บรรยายตามหลักสูตรวิชาครู พ.กศ. ว่าจะบรรยายวิชาครู สังคมศึกษา ภาษาไทยนั้นเป็นความคิดที่ดีมาก เพราะเป็นการฟื้นความรู้ที่อ่านจากหนังสือของครูที่เตรียมตัวเข้าสอบเป็นการทบทวนความรู้ให้จะได้เข้าใจและจำได้ ผมคิดว่าถ้าออกอากาศซ้ำจะไม่ทันดูสอบเท่าที่ผมได้รับฟังมา ๓-๔ วันออกครั้งหนึ่ง จะไม่ทันสอบเป็นแน่ เพื่อให้รายการนี้เป็นประโยชน์แก่เพื่อนครู อย่างมากผมขอให้อาจารย์ขอร้องให้ทางสถานีวิทยุขอนแก่นออกรายการนี้ทุกเช้าจนถึงสอบเสร็จจะได้ไหมครับ รายการท่องเที่ยวกับไมโครโฟนเอาไปแทรกไว้กับรายการอื่น สำหรับผมแล้วผมอยากจะให้ทางสถานีวิทยุขอนแก่นออกรายการวิชาภาษาไทย พ.กศ. ให้มาก ๆ

ผมขอขอบคุณอาจารย์มาเพียงเท่านี้ หวังว่าอาจารย์คงให้ความกระจ่างแก่ผมทางวิทยุกระจายเสียงหรือจะทางใดก็ได้ที่สุดแล้วแต่ความสะดวกของอาจารย์ ขอให้อาจารย์ประสบแต่ความสุขความเจริญ

เคารพนับถือ

คำแปลง แน่นอุดร

ตอบปัญหาของคุณคำแปลง แน่นอุดร

ข้อ ๑. ผู้แต่งหนังสือจินตามณีนั้น ปรากฏชื่อหลายลงสรุปความเห็นแล้วว่า คือพระโหราธิบดี พระโหราธิบดีนี้เป็นตำแหน่งโหรหลวงในราชสำนัก เหตุที่ทำให้เกิดความสับสน มีผู้กล่าวว่า พระมหาราชครูแต่งหนังสือจินตามณีนั้น ก็คงเนื่องมาจากพระโหราธิบดีเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญแตกฉานในอักษรศาสตร์ และบังเอิญเคยเป็นครูถวายอักษรสมเด็จพระนารายณ์มหาราชมาก่อน จึงได้รับการยกย่อง เป็นอาจารย์ เลยเรียกกันอีกว่าพระมหาราชครู ซึ่งไม่ใช่ตำแหน่งพระมหาราชครูลูกขุน หรือพระมหาราชครูพราหมณ์ เพราะตำแหน่งนี้คงจะมีเป็นตำแหน่งราชการในราชสำนักอีกตำแหน่งหนึ่ง และคงจะมีอีกคนหนึ่งต่างหาก ส่วนคำว่าพระมหาราชครูที่มีผู้กล่าวว่า เป็นผู้แต่งหนังสือจินตามณีนั้น คือ พระโหราธิบดีซึ่งเป็นตำแหน่งราชการ และมีผู้เรียกเนื่องจากการยกย่องว่า พระมหาราชครูอีกอย่างหนึ่ง เนื่องจากเคยเป็นครูของสมเด็จพระนารายณ์

สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงอธิบายไว้ในบันทึกสมาคมวรรณคดี ปีที่ ๑ เล่ม ๕ พ.ศ. ๒๔๗๕ ว่า “จินตามณี เป็นตำราเรียนหนังสือไทย แต่งไว้พิสดารตั้งแต่หัดอ่าน เขียน จนถึงจัดแต่งโคลงฉันทกาพกลอน บอกไว้ในตำนานนั้นว่า พระโหราชาวเมืองโอฆบุรี (คือเมืองพิจิตร) เป็นผู้แต่งและมีหนังสืออีกเล่มหนึ่งคือ พระราชพงศาวดาร (ซึ่งหอพระสมุดฯ สมมุติชื่อเรียกว่า “ฉบับหลวงประเสริฐ” นั้น) ในบานแผนกข้างต้นว่า สมเด็จพระนารายณ์ดำรัสสั่งให้พระโหราแต่งขึ้น เมื่อ พ.ศ. ๒๒๒๓ เป็นหลักสันนิษฐานว่า สมเด็จพระนารายณ์คงโปรดให้พระโหราธิบดีคนเดียวกัน แต่งหนังสือจินตามณี และหนังสือพระราชพงศาวดาร นอกจากนั้นยังมีเค้าเงื่อนที่จะสันนิษฐานต่อไปอีกข้อหนึ่ง ว่าเหตุใดสมเด็จพระนารายณ์จึงมีรับสั่งให้พระโหราธิบดีแต่งหนังสือสองเรื่องนั้นด้วยปรากฏในเรื่องพงศาวดารรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์ว่า เมื่อบาทหลวงฝรั่งเศสแรกเข้ามาถึงสอนศาสนาคริสต์ในพระนครศรีอยุธยา นั้น มาตั้งโรงเรียนสอนหนังสือแก่เด็กไทยด้วย อาศัยเหตุนี้เห็นว่า คงเป็นเพราะสมเด็จพระนารายณ์ทรงพระราชดำริว่า ถ้าฝ่ายไทยเองไม่เอาเป็นธุระจัดบำรุงการเล่าเรียนให้รุ่งเรืองก็จะเสียเปรียบฝรั่งเศส พวกโหราคงเป็นปราชญ์มีชื่อเสียงว่าเชี่ยวชาญอักษรสมัยอยู่ในครั้งนั้น สมเด็จพระนารายณ์จึงมีรับสั่งให้เป็นผู้แต่งตำราสอนหนังสือไทยขึ้นใหม่ ส่วนการที่จะโปรดให้แต่งหนังสือพงศาวดารขึ้นใหม่นั้น จะแต่งเป็นหนังสือเรียนหรือแต่งสำหรับให้ความรู้แก่ทูตต่างประเทศที่เข้ามา นั้น ก็อาจเป็นได้ทั้งสองอย่าง แต่อย่างไรก็ตามตามหลักฐานนั้นปรากฏว่าความรู้เกี่ยวกับหนังสือไทยนั้นตกต่ำมาก พึงจะมาฟื้นฟูเอาในสมัยพระนารายณ์ แล้วก็ค่อยมีผู้สั่งให้จัดเจดเจดต่อมาตามลำดับ

เมื่อพิจารณาดูในหนังสือจินตามณี ที่พระโหราธิบดีแต่งนั้นยังได้เค้าเงื่อนที่จะเป็นข้อสันนิษฐานเรื่องตำนานการแต่งบทกลอนต่อไปอีกชั้นหนึ่ง ว่าก่อนนั้นมาผู้ที่จัดแต่งบทกลอน คงได้อาศัยแต่งตามตัวอย่าง หรือคำแนะนำผู้อื่น สำหรับตำราสำหรับนักเรียนจะศึกษานั้นคงยังไม่มี พระโหราธิบดีจึงรวบรวมบทกลอนต่างๆ ทำเป็นตำราไว้ในหนังสือจินตามณี นับว่าเป็นตำราแต่งบทกลอนในภาษาไทยเล่มแรก

ข้อ ๒. บรรดานักปราชญ์ทั้งหลายลงความเห็นว่า ศรีปราชญ์นั้นเป็นบุตรพระโหราธิบดีในสมัยสมเด็จพระนารายณ์ พระโหราธิบดีท่านนี้มีคนเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า พระมหาราชครู เนื่องจากเคยเป็นพระอาจารย์ของสมเด็จพระนารายณ์ พระโหราธิบดีผู้แต่งหนังสือจินตามณีนี้เอง ท่านพระโหราธิบดีนี้เป็นกวีเอกด้วย แต่งวรรณคดีไว้หลายเล่มเช่นเสื่อโคคำฉันทน์ สมุทรโฆษคำฉันทน์

ประวัติของศรีปราชญ์นั้น ก่อนข้างจะวทวนเพราะไม่มีผู้ใดลงจดหมายเหตุไว้เช่นกวีอื่น ๆ จนแม้กระทั่งว่าเป็นบุตรของใครก็ไม่ได้ลงเอาไว้ แต่รายการประเมินเหตุการณ์ต่าง ๆ จึงลงสรุปกันว่า ศรีปราชญ์เป็นบุตรของพระโหราธิบดี นับว่าศรีปราชญ์เป็นลูกกวี เป็นลูกครูแท้แต่กำเนิด ฉะนั้น การที่ปรากฏว่าศรีปราชญ์มีความฉลาดรอบรู้ในอักษรศาสตร์จัดเจน และยังมีปฏิภาณกล้าประกอบด้วยความรู้ถึงกับเชิดชูตัวขึ้นเป็นรัตนกวีประจำยุค จึงเป็นของไม่น่าประหลาดอะไร ตามประวัติเล่าสืบกันมาว่า เมื่ออายุได้ประมาณเก้าหรือสิบขวบ ได้บังอาจแต่งโคลงบทพระราชนิพนธ์ของสมเด็จพระนารายณ์ ที่ทรงค้างไว้สองบท โคลงพระราชนิพนธ์สมเด็จพระนารายณ์ทรงพระกรุณาพระราชทานแก่พระโหราธิบดีให้เอามาแต่งให้จบทั้งบท พระราชนิพนธ์นั้นว่า

๑ อันไฉนอำมหิต	หมองหมาย
ยุงเหลือบดาร์นพราย	ลอบกล้ำ

พระมหाराชครุเอามายังไม่ได้แต่งต่อ	แต่พอรุ่งเช้า ก็พบว่าผู้แต่งเต็มเสร็จ ข้อความว่า
ผิวชนแต่จักกราย	ยังยาก
ใครจักอาจให้ช้า	ชอกเนื้อเรียมสงวน

สมเด็จพระนารายณ์เห็นไม่เชื่อว่าจะจะเป็นพระโหราธิบดีแต่ง จึงตรัสถามว่าผู้ใดแต่ง พระโหราธิบดีจึงทูลให้ทราบว่าเป็นบุตรชาย พระนารายณ์ซอซอตัว และเมื่อได้ทอดพระเนตรก็ทรงพอพระทัย จึงขอไว้เป็นมหาดเล็ก พระโหราธิบดีคงจะรู้ด้วยวิชาโหราว่าลูกชายจะอายุสั้นด้วยอาญาแผ่นดิน จึงทูลขอให้ยกเว้นโทษประหาร สมเด็จพระนารายณ์ทรงพระราชทาน ศรีปราชญ์เป็นกวีมีปฏิภาณ คารมคมกล้า ไม่เกรงกลัวผู้ใด จึงมีเรื่องโต้คารมกับพระสนมของสมเด็จพระนารายณ์ ศรีปราชญ์จึงถูกลงโทษให้ทำงานหนัก พระสนมพอใจที่เห็นคู่ปรับถูกลงโทษให้ทำงานหนัก จึงกรายเข้าไปดูศรีปราชญ์ โยงเลน จะเป็นบังเอิญหรือจงใจก็ตามศรีปราชญ์ทำเลนกระเซ็นไปเบือนพระสนมเข้า เรื่องถึงสมเด็จพระนารายณ์ตามเคย จึงทรงจัดส่งศรีปราชญ์ไปฝากไว้กับพระยานครศรีธรรมราชเป็นการชั่วคราว

ศรีปราชญ์อยู่นครศรีธรรมราช เป็นระยะที่ทางพระยานครฯ กำลังฟื้นฟูการกวีอยู่ ศรีปราชญ์จึงเข้าออกนอกในจวนของพระยานครได้สะดวก ดำเนินกล่าวมาต่อมาพระยานคร ทราบว่าศรีปราชญ์มีเรื่องชู้สาวกับ “ข้างใน” ของตน เลยจับศรีปราชญ์ประหารชีวิตเสีย

ข้อ ๓. คำราชาศัพท์ของคำว่า “ลูกชาย” นั้นคือคำว่า “พระโอรส” ส่วนคำว่าพระเจ้าลูกยาเธอ นั้น ก็เป็นคำราชาศัพท์ แต่ไม่ได้มีความหมายตรงกับคำว่าลูกชาย “พระเจ้าลูกยาเธอ”

เป็นคำสามัญนามบอกเครือญาติ คือบอกว่าเป็นลูกชายของพระเจ้าแผ่นดิน ถ้าเป็นพระธิดาก็ใช้ “พระเจ้าลูกเธอ” เช่นสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าชีราลงกรณ์ ฯ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตน์ ฯ

ดังนั้นถ้าจะถามว่า คำราชาศัพท์ของคำว่า “ลูกชาย” ว่าอย่างไร ที่ถูกต้องที่สุดก็คือ “พระโอรส”

ข้อ ๔. สำหรับคำราชาศัพท์ของคำว่า “น้ำเหล้า” นั้น เท่าที่ผมลองค้นดูก็อยากจะให้ตอบว่า “น้ำจันทน์” เป็นคำราชาศัพท์ ของคำว่า “น้ำเหล้า” จะถูกกว่าส่วนคำว่า “สุรา” นั้น เป็นคำบาลีและสันสกฤต ซึ่งตรงกับคำว่า “เหล้า” น้ำจันทน์ นั้นน้ำจะเป็นน้ำเหล้าชนิดหนึ่งซึ่งดื่มกันในราชสำนักเป็นเหล้าราคาแพง เช่นเดียวกับเหล้ามีหลายอย่าง เช่น เหล้าองุ่น เหล้าวิสกี้ และอื่น ๆ

เรื่องการกำหนดออกอากาศสรายกายวิทยุตามสถานีต่าง ๆ นั้นผมไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง หน้าที่ของผมก็คือการผลิตรายการส่งให้ทางสถานีวิทยุไป ส่วนทางสถานีวิทยุจะเอาออกอากาศวันใดเวลาใดหรือไม่เอาออกเลยนั้นก็สุดแล้วแต่ทางสถานี ผมอยากจะเผยใจให้ท่านผู้ฟังได้ทราบเหมือนกันว่า เรื่องเกี่ยวกับรายการประเภทสาระคดีนั้นสถานีวิทยุต่าง ๆ ไม่ค่อยต้องการ บอกว่ามีคนฟังน้อยบ้าง ไม่มีคนฟังบ้าง รายการที่สถานีวิทยุต่าง ๆ ต้องการคือ ประเภทให้ความบันเทิงอย่างเดียว เช่นรายการเพลงละคร หมอลำ ไปอย่างนั้น หากเป็นรายการพูดก็ไม่ต้องการรายการพูดที่เป็นสาระ ต้องการการพูดประเภทนำท่มทุ่งตลกไปกษาฬาสาระไม่ได้ อันนี้ก็เข้าใจสถานี เพราะคนฟังส่วนมากเขาไม่ต้องการฟังเรื่องเป็นสาระ โดยเฉพาะคนภาคอีสานเรื่องที่มีสาระเนื้อหาเป็นความรู้ไม่ชอบฟัง ชอบฟังการพูดเรื่อยเปื่อยตลกหาสาระไม่ได้ ซึ่งวิธีการพูดอย่างนั้นผมทำไม่ได้ ที่ว่าทำไม่ได้นั้นไม่ได้หมายความว่าผมพูดอย่างเขาไม่เป็น แต่ผมเห็นว่าคนที่อยู่ในงานด้านการสื่อสารมวลชนเช่นนี้น่าจะต้องพยายามยกระดับการฟังของคนด้วย ไม่ใช่ทำตามผู้ฟังทุกอย่างตลอดไป

เมื่อพูดมาถึงตอนนี้นั้น ก็อยากจะพูดถึงความเป็นมาของรายการ “เพื่อนครู” สักเล็กน้อย บั๊นี้เป็นปีที่ ๕ ที่รายการเพื่อนครูออกอากาศติดต่อกันมา ซึ่งขณะนี้มีสถานีวิทยุออกอากาศรายการนี้ ๑๐ กว่าสถานี แรก ๆ ที่รายการนี้จะออกอากาศได้ก็ต้องใช้ความอดทนพอสมควร เพราะเจ้าหน้าที่สถานีวิทยุต่าง ๆ บอกว่ารายการนี้สำหรับเพื่อนครูเท่านั้นผู้ฟังน้อยไม่ควรออก ผมก็พยายามให้บรรดาธิบายว่า ถึงแม้ว่าครูซึ่งเป็นผู้ฟังกลุ่มน้อย แต่บุคคลกลุ่มน้อยนั้นก็มีความสำคัญในวงสังคมมาก เป็นผู้

นำในด้านต่าง ๆ เป็นผู้นำความคิดความรู้อื่น ๆ ที่ได้รับจากการสื่อสารมวลชนไปปฏิบัติทำให้คนอื่น ๆ ในสังคมปฏิบัติตาม ด้วยเหตุนี้บุคคลกลุ่มนี้ก็จะได้รับบริการพิเศษจากสื่อมวลชนบ้าง รายการจึงได้รับการออกอากาศซึ่งก็ได้รับจดหมายชมเชยจากท่านผู้ฟัง ทั้งที่เป็นครูและนักเรียนมาก จึงทำให้ผมมีกำลังใจจัดทำต่อมานี้ก็เข้าปีที่ ๕ แล้ว ผมเองตั้งใจที่ได้ใช้วิชาที่อุตสาหกรรมน้ำข้ามทะเลไปเรียนมาจากต่างประเทศมาใช้เป็นประโยชน์

แต่อย่างไรก็ตามหากทางสถานีวิทยุเราในเมืองไทย เห็นว่าหน้าที่สถานีวิทยุนี้คือการให้ความบันเทิงอย่างเดียว และหาเงินเข้าสถานีวิทยุเท่านั้น และเมื่อใดทางราชการเปิดให้โฆษณาสินค้าทางวิทยุได้ รายการประเภทความรู้สาระคดีเช่นรายการเพื่อนครูก็อาจจะไม่ได้รับการออกอากาศเพราะไม่มีเวลาให้ต้องเอาเวลาไปโฆษณาสินค้าหมด ตอนนี้ได้ออกอากาศ ๓ วันครั้งก็ดีแล้ว อีกหน่อยเมื่อทางสถานีวิทยุเขาเปิดโฆษณาสินค้าอาจจะไม่ได้ออกอากาศเลย จึงเป็นหน้าที่ของท่านผู้ฟังทั้งหลายที่จะรักษาผลประโยชน์ของท่าน การดำเนินงานของสถานีวิทยุต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสถานีวิทยุของกรมประชาสัมพันธ์ หรือของทหารตำรวจ

เงินบางส่วนในการดำเนินการสถานี ก็มาจากภาษีอากรซึ่งท่านทั้งหลายเป็นผู้เสีย ด้วยเหตุนี้ท่านก็ควรจะมีสิทธิได้รับบริการจากสถานีวิทยุเหล่านั้น ท่านต้องการฟังรายการไหนอย่างไร ก็เขียนจดหมายถึงสถานีหรือถึงอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ได้

วิทยาลัยเทคนิคตาก จ. ตาก

๒๗ กรกฎาคม ๑๑

อาจารย์ชัม ภูมิภาค ที่เคารพ

ผมติดตามรายการ “เพื่อนครู” ของอาจารย์เป็นประจำทุก ๆ ครั้ง ซึ่งผมชอบรายการนี้มาก ผมรับฟังรายการของอาจารย์ทางสถานีวิทยุ ป.ช.ส. ตาก ผมอยากให้อาจารย์อธิบายเรื่อง tense ทั้ง ๑๓ tense ด้วยนะครับ และอธิบายเรื่อง Passive and Active Voics ด้วยนะครับ ซึ่งบนผมอยู่ข้างไฟฟ้าปีที่ ๑ ซึ่งผมหนักใจใน ๒ เรื่องนี้มาก ขอให้อาจารย์จงช่วยอธิบายให้ผมเข้าใจด้วย สุดท้ายนี้ขอให้รายการเพื่อนครูของคุณจงอยู่ยงยืนนาน

เคารพอย่างสูง

เฉลียว นาคเหล็ก

ตอบปัญหาของ คุณเฉลียว นาคเหล็ก

เรื่อง Tense นั้นเป็นเรื่องที่จะต้องพูดกันมาก ถ้าจะตอบโดยละเอียดในที่นี้ก็จะกินกระดาษหลายหน้าจึงขอเลือกตอบเฉพาะที่สำคัญและเป็นหลักการเพื่อนักเรียนจะได้ยึดถือเอาไว้ สำหรับรูป Tense ต่าง ๆ นั้นก็ไม่จำเป็นจะต้องพูด จะพูดเฉพาะการใช้ Tense (Usage of Tenses) และจะพูดเฉพาะบาง Tense เท่านั้น มีอาทิเช่น Present Indefinite Tense, Present Perfect Tense, Past Indefinite Tense และ Past Perfect Tense เพราะ Tense เหล่านี้เราใช้สลับสับปนเปกันอยู่ เช่นแทนที่จะใช้ Present Indefinite Tense กลับใช้ Past Indefinite Tense หรือแทนที่จะใช้ Perfect Tense กลับไปใช้ Past Indefinite Tense อย่างนี้เห็นต้น หรือแทนที่จะใช้ Past Indefinite Tense กลับใช้ Past Perfect Tense อย่างนี้เป็นต้น จึงอยากจะสรุปในการใช้ Tense ต่าง ๆ โดยเฉพาะในกรณีที่เราจะใช้ผิดพลาดบ่อย ๆ ดังนี้ .

A. Present Indefinite Tense โดยปกติ Tense นี้ใช้สำหรับแสดงสถานะการณ์ แสดงความรู้สึก หรือแสดงการรับรู้ ซึ่งเกิดขึ้นหรือเป็นอยู่ในขณะที่พูด (at The moment of speaking) เช่น

I have two sons. I smell something burning. Your hand feel cold. You look worried.

หรือบางที่เหตุการณ์บางอย่างไม่ได้บ่งเวลาเริ่มต้นไม่ได้บ่งเวลาสิ้นสุด เหตุการณ์นั้นอาจจะดำเนินไปเลยเวลาที่พูดก็ได้ เช่นนี้ใช้ Present Indefinite Tense ตัวอย่างเช่น

What do you teach ? I teach batany.

I know many people in The United States.

She misses her family very much.

หรือเหตุการณ์บางอย่างเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวก่อนเวลาพูดและอาจจะดำเนินขึ้นเป็นคราว ๆ หลังเวลาพูด อย่างนี้ใช้ Present Indefinite Tense และโดยปกติมักจะมี adverbs เหล่านี้แสดงการเกิดเป็นคราวด้วย คือ every day, usually และอื่น ๆ ตัวอย่างเช่น I play golf almost every sunday morning. I walk to school every day. I often hear my neighbors arguing.

เหตุการณ์บางอย่างที่เป็นเหตุการณ์ที่ค่อนข้างถาวร หรือเป็นความจริงโดยทั่วไป ก็ใช้ Present Indefinite Tense เช่น

Mr. Chom broadcasts every day morning.

The sun rises it The east.

The earth revolves around the sun.

B. Present Perfect Tense มีหลักการใช้ดังนี้

๑. เหตุการณ์หรือกิจกรรม ซึ่งเกิดขึ้นเริ่มต้นในอดีตแต่ดำเนินต่อมาถึงขณะพูดหรืออาจจะเลยขณะพูดไปอีก แบบนี้นักเรียนส่วนมากมักจะใช้ผิด คือใช้ Past Indefinite Tense ความจริงเราต้องใช้ Present Perfect Tense เช่น

I have lived here for ten years.

I have woked here since 1960.

I have always admired her courage.

๒. เหตุการณ์บางอย่างเกิดขึ้นเริ่มต้นในอดีต ก่อนเวลาพูด และเกิดเป็นคราวๆ หลายครั้ง เวลาเกิดไม่ได้กำหนดแน่เช่น

I have never met him.

• He has attended several sessions of The United Nations General Assembly.

๓. กิจกรรมบางอย่างที่สำเร็จสมบูรณ์ลงก่อนหน้าเวลาพูดไม่นาน โดยมากจะมีคำว่า just เข้าไปเน้น เช่น

They have just returned from a trip to The United States.

I have just heard the news.

C. Past Indefinite Tense หลักการใช้

๑. เหตุการณ์หรือกิจกรรมที่เกิดขึ้นก่อนเวลาพูดมีตัวบ่งใน อดีตที่แน่นอน กำหนดเอาไว้ด้วย เช่น

They left an hour ago.

They were very sorry to hear about the accident.

I was there during the summer of 1960.

I was there from 1960—1965.

๒. เหตุการณ์หรือกิจกรรมที่เกิดขึ้นก่อนเวลาที่พูดและเกิดขึ้นเป็นคราว เช่น

I heard the broadcast almost every day.

I heard the clock strike every hour last night.

D. Past Perfect Tense มีหลักในการใช้ยู่ที่ใช้ในกรณีที่แสดงกิจกรรมหรือเหตุการณ์ ซึ่งเกิดขึ้นก่อน กิจกรรมอันหนึ่งในอดีต หรือช่วง หรือจุดของเวลาในอดีต เช่น

I had just finished watering the lawn when it began to rain.

I had just finished my dinner when he arrived

I had never seen him before last night.

เซนต์แมรีพิทยา

๓๐ กรกฎาคม ๒๕๑๑

อ่าว ทเคารพ

ไม่เป็นไรหรอกเรื่องการตอบจดหมายช้านั้นนะ มลก็รู้ดีอยู่แล้วว่าอ่าวคงมีภารกิจยุ่ง ไหนจะตอบจะทำงานเกี่ยวกับทางด้านวิทยาลัยของอ่าว มลรู้ตั้งนี้แล้วก็ไม่วายที่จะเขียนจดหมายมารบกวนอ่าวอีก คำแนะนำของอ่าวสามข้อนั้นมลได้ท่องบ่นอยู่ตลอดเวลา มลจะทำตามอ่าวบอกทุกอย่าง มลจะเลิกเล่นการนอนดึกจนเกินไป คราวนี้มลจะให้ร่างกายได้รับการพักผ่อนเพียงพอ เวลาเรียนก็จะพยายามตั้งใจเรียนจริงๆ เมื่อก่อนหน้าเวลานครอุธิบายมลเอาแต่วังงนอน แต่อ่าวก็จะไม่ให้มลงงนอนอย่างไรได้ ในเมื่อการอธิบายของครุนั้น ไม่มีสำนวนการพูดหวานล่อมให้นักเรียนเข้าใจง่ายเลย ส่วนมากจัดการยื่นอ่านหนังสือปาวๆ ให้ฟัง ก็อีกนั่นแหละครุที่มาสอนก็เพิ่งจบ ม.ศ. ๕ มาสดๆ ร้อนๆ ยังไม่มีประสบการณ์อะไรที่แปลกหูแปลกตา ดังนั้นมลต้องค้นคว้าศึกษาหาความรู้ด้วยตัวเอง ในการค้นคว้า ครุ่นมลมีข้อสงสัยที่จะขอเรียนถามอ่าวดังนี้

- แม่น้ำมิสซิสซิปปีกับแม่น้ำไนล์ไหนยาวกว่ากัน บางอาจารย์ทำไมบอกว่าแม่น้ำไนล์ยาวที่สุดในโลก แต่บางอาจารย์ก็บอกมิสซิสซิปปียาวที่สุดในโลก
- ตามธรรมดาตามที่ราบลุ่มแม่น้ำมี ประชากรอาศัย อยู่หนาแน่น แต่ที่ที่ราบลุ่ม แม่น้ำอะเมซอนทำไมจึงมีประชากรอาศัยอยู่เบาบาง
- รัฐธรรมนูญของไทยฉบับล่าสุดซึ่งออกเมื่อเดือนมิถุนายนนี้มีหลักการหรือกฎเกณฑ์อย่างไรบ้าง และรัฐธรรมนูญฉบับนี้มอบให้แก่ใคร เก็บไว้ที่ไหน

แค้นที่มลขี้ใจ และแก้ไม่ตก ถึงแม้ว่าจะพยายามค้นหาคำตอบจากตำราต่าง ๆ จึงขอให้ทราบด้วย มลจะขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง พร้อมนมลได้ฝากรูปมาให้อ่าว ๑ แผ่น

รักและเคารพ

จากหลาน

วิมลจันทร์

ตอบปัญหาของมด

๑. แม่น้ำที่ยาวที่สุดในโลก คือมิสซิสซิปปี ยาว ๔,๕๐๐ ไมล์ ส่วนแม่น้ำไนล์นั้นเป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุดในทวีปแอฟริกา คือยาว ๔,๑๖๐ ไมล์

ส่วนแม่น้ำที่กว้างที่สุดในโลกคือแม่น้ำอเมซอน ในทวีปอเมริกาใต้ยาว ๓,๕๐๐ ไมล์

แล้วกว้างระหว่าง ๖-๖ ไมล์

แม่น้ำที่ยาวที่สุดในทวีปเอเชียคือแม่น้ำ แยงซี ยาว ๓,๑๐๐ ไมล์ ส่วนแม่น้ำโขงซึ่งไหลผ่าน ลาว ไทย เขมร กว้างยาว ๒,๕๐๐ ไมล์ เป็นแม่น้ำที่ยาวที่สุดในย่านนี้

๒. เหตุที่แถบที่ราบลุ่ม แม่น้ำอเมซอนมีพลเมืองอยู่ไม่หนาแน่นเหมือนแถบลุ่มแม่น้ำอื่น ๆ นั้นเนื่องจาก

๑. บริเวณนี้เป็นแถบป่าดงดิบ มีฝนตกตลอดปี อากาศร้อนอบอ้าวและตลอดปี

๒. เมื่อเป็นป่าดงดิบมีต้นไม้ใหญ่รกหนาแน่นมาก การประกอบการอาชีพทางการเกษตรกรรมทำได้ยาก จึงมีคนอยู่น้อย

๓. ดินแถบนี้ไม่ค่อยอุดมสมบูรณ์เหมือนแถบอื่น พืชที่ปลูกได้ ก็มีแต่ยางพารา

กล้วย ไม้โกโก้

๔. เมื่ออากาศอบอ้าว ชื้นและตลอดปี ป่ารก - การเจ็บไข้ได้ป่วยก็มากคนจึงอยู่น้อย

๕. แถบบริเวณนี้มีบริเวณดินลุ่มกว้างมาก ดินลุ่มนี้ภาษาเรียกว่า Swamp.

๓. นิธิรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ ซึ่งทรงพระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย เมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๑ นั้น นับเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ ๖ ซึ่งได้ยกเลิกรัฐธรรมนูญฉบับที่ ๕ และธรรมนูญปกครองประเทศธรรมนูญฉบับที่ ๙

หลังจากที่คณะปฏิวัติได้ทำการปฏิวัติ เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๑ แล้ว และได้

ยกเลิกรัฐธรรมนูญปกครองประเทศฉบับที่ ๙ เสีย มีธรรมนูญปกครองประเทศแทน และได้มีการแต่งตั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญขึ้น เพื่อร่างรัฐธรรมนูญ สภาร่างรัฐธรรมนูญได้ลงมือร่างรัฐธรรมนูญในเดือนมีนาคม ๒๕๐๔ และกว่าจะร่างเสร็จก็ใช้เวลาถึง ๗ ปี ๑๙ วัน และได้พระราชทานแก่ปวงชนชาวไทย ในวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๑

หลักการของรัฐธรรมนูญฉบับนั้น ก็คือต้องการแยกอำนาจบริหาร กับอำนาจนิติบัญญัติให้ออกจากกันโดยเด็ดขาด ไม่ให้รัฐสภาใช้อำนาจเหนือรัฐบาล เพื่อรัฐบาลจะได้มีเสถียรภาพ คือเป็นรัฐบาลได้นาน ๆ หรือตลอดไปโดยรัฐสภาหรือการเลือกตั้งไม่มีผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล รัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นรัฐธรรมนูญที่ร่างขึ้นมาตามนโยบายหรือความต้องการของคณะปฏิวัติ

คำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญตอนหนึ่งกล่าวไว้ว่า “ในการร่างรัฐธรรมนูญนี้ทั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญและคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ได้พิจารณาคุบทรัฐธรรมนูญที่แล้วมาในประเทศไทย และบทรัฐธรรมนูญนานาประเทศ ประกอบด้วย แต่ความมุ่งหมายโดยเฉพาะก็คือ จะบัญญัติบทรัฐธรรมนูญให้เหมาะสมกับสมความต้องการของประเทศชาติ เพื่อให้ตั้งอยู่ในเสถียรภาพ และความเจริญก้าวหน้าสืบไป”

คณะปฏิวัติเห็นว่ารัฐธรรมนูญที่แล้ว ๆ มา และระบอบประชาธิปไตยของไทยที่แล้วมานั้นเป็นแบบตะวันตก จึงต้องยกเลิกระบอบประชาธิปไตยแบบตะวันตก แล้วสถาปนาระบอบประชาธิปไตยที่เหมาะสมกับสภาพการณ์ และลักษณะพิเศษของประเทศไทยขึ้นแทน เรียกว่าประชาธิปไตยแบบไทย ด้วยเหตุนี้เองระบอบประชาธิปไตยที่คณะปฏิวัติตั้งใจจะสร้างขึ้นนี้ จึงมีความแตกต่างกับระบอบประชาธิปไตยในอดีตในหลักการสำคัญ ดังคำปรารภของร่างรัฐธรรมนูญกล่าวไว้ว่า “ข้อที่จำต้องแก้ไขรัฐธรรมนูญได้แก่สัมพันธภาพระหว่างรัฐสภากับคณะรัฐมนตรี และรูปของรัฐสภาเป็นสำคัญ”

จากความมุ่งหมาย เช่นนี้ เองจึงทำให้เกิดบทบัญญัติรัฐธรรมนูญที่สำคัญน่าสนใจหลายอย่าง อาทิเช่น

๑. รัฐสภาแบ่งเป็น ๒ สภา คือ

— วุฒิสภา รัฐบาลเสนอรายชื่อให้พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง มีจำนวน ๓ ใน ๔ ของสภาผู้แทน

— สภาผู้แทนราษฎรเลือกตั้งอัตราส่วนผลเนือง ๑๕๐,๐๐๐ คน ต่อผู้แทน ๑ คน สภาทั้งสองมีอำนาจหน้าที่เหมือนกันเพื่อประชุมร่วมกัน.

๒. สมาชิกรัฐสภาจะเป็นนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีไม่ได้

การที่บัญญัติไว้เช่นนี้ เพื่อให้รัฐบาลมีเสถียรภาพไม่ต้องกลัวถูกล้มโดยรัฐสภา ส่วนทางรัฐสภาจะได้มีเสถียรภาพทางการเมืองจะได้ปฏิบัติหน้าที่ และควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐ

บาลให้ตั้งขึ้น เพราะหากให้สมาชิกรัฐสภาเป็นคณะรัฐบาลได้ด้วย ก็เกิดการเผด็จการ หรือ
อนาธิปไตยไป

สำหรับพิธีการพระราชทานรัฐธรรมนูญฉบับนั้น ได้กระทำดังนี้

เมื่อเช้าวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๑๑ ที่พระที่นั่งอนันตสมาคม ได้มีพิธีพระราชทานรัฐธรรมนูญ
แห่งพระราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๑๑ เวลา ๑๐.๒๙ นาฬิกา และเสร็จเวลา ๑๐.๕๕
นาฬิกา

ในระยะเริ่มแรกพระราชพิธีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้เสด็จพระราชดำเนินมา ถึงพระที่
นั่งอนันตสมาคมเวลาประมาณ ๑๐.๒๕ น. ได้ทรงประทับเหนือพระนั่งพุดตานกาญจจินทาสันนิษฐานได้
นพปฎลมหาเศวตฉัตรแล้วเวลา ๑๐.๒๙ น. เจ้าพนักงานงานอาลักษณ์ได้อ่านกระแสพระราชปรารภ
ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งพระราชอาณาจักรไทยแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงลงพระ
ปรมาภิไธยในรัฐธรรมนูญที่ได้จารึกไว้ในสมุดข่อยทั้ง ๓ เล่ม เล่มที่ ๑ มอบให้เลขาธิการสำนักพระ-
ราชวัง เล่มที่ ๒ มอบให้สำนักนายกรัฐมนตรี และเล่มที่ ๓ มอบให้เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเก็บ
รักษาไว้

เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้ทรงลงพระปรมาภิไธยแล้วเจ้าพนักงานอาลักษณ์ได้ประทับตรา
พระราชลัญจกรทั้ง ๔ ดวงในรัฐธรรมนูญทั้ง ๓ เล่ม แล้วเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้นำรัฐ-
ธรรมนูญมอบให้ราชเลขาธิการสำนักพระราชวังทูลเกล้าฯ ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง
พระราชทานให้ปวงชนชาวไทยต่อไประหว่างที่นายทวี บุณยเกตุรับพระราชทานรัฐธรรมนูญจาก
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเจ้าพนักงานเตรประโคนไทรทัก บรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี ขึ้น
ใหญ่ยิ่งสุด ๒๑ นัดแล้วเป็นเสร็จพระราชพิธี

สมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ขอเชิญ

ศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษาทุกท่าน
ทั้ง ปทุมวัน บางแสน ประสานมิตร
ร่วมงาน

วันคล้ายวันสถาปนาวิทยาลัย

16 กันยายน 2511

ณ. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร - พระโขนง พระนคร

ภาคเช้า ทำบุญตักบาตรพระสงฆ์ 200 รูป, เปิดการแสดงสัปดาห์แห่งการศึกษา

ภาคบ่าย พัฒนวิทยาลัย การแสดงของชุมนุมกีฬา

ภาคค่ำ ฟัง ปาฐกถา โดย ศ.จ. สุกิจ นิมมานเหมินท์ รับประทาน (โต๊ะจีน)
ชมการแสดง ของนิสิต ลีลาศและ รำวง กับวงดนตรีสุนทราภรณ์
วงใหญ่

ภาคค่ำงานเริ่มเวลา 19.00 น. ตรง ซอบัตรได้ที่สมาคมศิษย์เก่าฯ องค์การและสโมสร
นิสิตทุกแห่ง.

ในช่องว่างระหว่างความหลังในอดีต กับความรุ่งเรืองในปัจจุบันนี้ เรา—ทั้งท่านและข้าพเจ้าได้มีโอกาสรำลึกถึงสิ่งซึ่งได้หล่อหลอมชีวิตของเราให้รู้จักใช้ปัญญาอย่างกล้าหาญ และลึกลงไปในสิ่งนั้น ทุกคนควรมีอดีตฝังอยู่ ทั้งระทึกใจ ภูมิใจ บงกคนภูมิใจเสียจนอยากจะรำความภูมิใจให้ปรากฏ แต่บางคนก็เก็บซ่อนมันไว้เงียบ ๆ และบัดนี้ สิ่งเหล่านั้น หลายคนได้กรุณาขอให้เรา ประสานมิตรหนุ่ม (หนุ่มจริง ๆ) สองสามคน นำอดีต ปัจจุบัน และช่องว่างระหว่างอดีตกับปัจจุบันนั้นมารวมกันเข้าเป็นเล่มหนังสือ เพื่อให้ท่านสัมผัสกับอดีตอันอาบด้วยความเอมใจนั้นอีกครั้ง....

“ รอยหลัง ”

เป็นเรื่องของชาวการศึกษาโดยแท้ ตั้งแต่คนเขียนเรื่อง คนออกแบบปก และคนตรวจรูป ในหนังสือเล่มนี้ ท่านจะพบตัวของท่านเองด้วยมาดและมุขที่ท่านไม่เคยนึกเห็น

คู่มือของท่านอีกครั้ง ด้วยข้อเขียนของ

ทรงศักดิ์

ศรีกาฬสินธุ์

นิคม

หิรัญบุศย์

สิทธิชัย

ธาตานิติ

เสถียร

จันทิมาธร

โกชัย

สาริกบุตร

ชัยสิทธิ์

ภูวภิรมย์ขวัญ

มनु

วิเศษการ

ฯลฯ

เราจะแจกหนังสือเล่มนี้แก่ท่าน ถ้าหากว่าเรามีโรงพิมพ์และโรงงานกระดาษของเราเอง แต่เราไม่มีหนังสือปกเกิดบู้ค อันล่อตาด้วยฝีมือออกแบบของอาร์ตีสต์หนุ่มผู้หังการ หนากว่า ๑๒ ยก จึงต้องขอรับเงินของท่านสัก ๔ บาท

ต้นกัณยานนนี้ หา “รอยหลัง” ที่ไหนไม่ได้จริง ๆ จดหมายไปถามคนที่รู้จักกันแถวประสานมิตร

ร้านบางกอกแฮม ชูเปอร์มาเก็ต

997-999 ถนนเพลินจิต ตรงข้ามโรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย

โปรดจำ

เครื่องหมาย

แห่งคุณภาพ

ผู้ผลิต จำหน่าย

หมูแฮม ไส้กรอก เบคอน เครื่องกระป๋อง เครื่องครัว

และเนื้อสดแช่เย็นทุกชนิด โทร. 55948-55443.

คู่มือ

วิทยาศาสตร์ทั่วไป

สำหรับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ม.ศ. 4-5)
แผนกศิลป์และทั่วไป เหมาะสำหรับนักเรียน ม.ศ. ปลาย
แผนกวิทยาศาสตร์ ใช้ศึกษาด้วยตนเอง เพื่อเตรียมความรู้
สอบเข้ามหาวิทยาลัย (ธรรมศาสตร์, เกษตรศาสตร์ ฯลฯ)

- มีเนื้อหาวิชาครบตรงตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ
- มีแบบฝึกหัดทดสอบ ตรงตามแนวข้อสอบ
- มีตัวอย่างข้อสอบ พร้อมเฉลยให้ศึกษาแนวตอบ
- กำลังเป็นที่นิยมของนักเรียน และนักศึกษาทั่วไป

เรียบเรียงโดย

อาจารย์ ประณต พิพัฒนางกูร

มีจำหน่ายตามร้านขายหนังสือทั่วไป

ทั้งหมดสงวนลิขสิทธิ์บุคคล

สำนักพิมพ์ สยามพิมาย

192 ถนนบำรุงเมือง สี่ราชมุขราษฎร์ พระนคร โทร. 27061

พิมพ์จำหน่าย

ราคา 20 บาท

ธนาคาร ศรีนคร จำกัด

สาขานนเพชรบุรีตัดใหม่ ๑๗๔๐ ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ อ. พญาไท พระนคร

ธนาคารรับทำการฝากเงินรวม ๔ ประเภท

๑. กระแสรายวัน
๒. ฝากประจำ
๓. ฝากพิเศษ (เพื่อเรียก)
๔. สิ้นมัจฉ์

๐ ดอกเบี้ย งาม ๐

บริการสะดวก รวดเร็ว ชื้อสัจย์และปลอดภัย
สนใจโปรดติดต่อสอบถามรายละเอียดได้ที่
ธนาคาร ศรีนคร จำกัด ทุกแห่ง โทร. ๕๖๔๐๔

โรงเรียนช่างกลไทยสุริยะ

เลขที่ ๖๑ กม. ๑๖ ถนนพหลโยธิน

อ. บางเขน จ. พระนคร โทร. ๗๕๒๖๐

เปิดทำการสอนวิชาช่าง ๓ แผนกคือ

๑. แผนกช่างยนต์และดีเซล
๒. แผนกช่างไฟฟ้า
๓. แผนกช่างวิทยุและโทรคมนาคม

มีโรงเรียนฝึกงาน ๔ แห่ง ทุกแผนกต้องเรียนวิชาช่างกลโรงงาน

สอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๕-๖ (สายอาชีพ)

บัดนี้เปิด โรงเรียนพาณิชย์การไทยสุริยะ โดยขยายที่ดินออกไปเป็น ๒๐ ไร่เศษ อาคารเรียน ๔ ชั้น

สอนตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ. เริ่มปีการศึกษา ๒๕๑๑ เป็นต้นไป

สมาชิกนิตยสาร “การศึกษา” ตรีภ

หากผู้ใดหมดความเป็นสมาชิกภาพแล้ว โปรดส่งค่าบำรุง
สำหรับการรับนิตยสารใหม่ ปีละ 10 บาทด้วยครับ

ขอขอบคุณ

สมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา

สมาชิกสมาคมศิษย์เก่า ๆ ทุกท่าน

ขอได้โปรดชำระค่าสมาชิกของสมาคม ๆ ด้วย
เพราะบางท่านขาดการชำระเงินมานานแล้ว

ขอขอบคุณ

สมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ใบสมัครเป็นสมาชิกสมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา

เขียนที่.....

วันที่.....

เดือน.....

พ.ศ.....

เรื่อง ขอสมัครเป็นสมาชิกสมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา

เรียน นายทะเบียนสมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา

ข้าพเจ้า (นาย, นาง, นางสาว)

สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยการศึกษา (ประสานมิตร ปทุมวัน บางแสน)

เมื่อปีการศึกษา..... วุฒิ.....

อาชีพปัจจุบัน..... ตำแหน่ง.....

สำนักงาน..... อำเภอ..... จังหวัด.....

โทรศัพท์..... ที่อยู่ปัจจุบันบ้านเลขที่..... ถนน..... ตำบล.....

อำเภอ..... จังหวัด.....

ข้าพเจ้าได้ทราบข้อบังคับของสมาคมดีแล้ว

จึงขอสมัครเข้าเป็นสมาชิกสมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชา

การศึกษาประเภทรายปี.....

หรือประเภทตลอดชีพ.....

และสัญญาว่า

จะปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับสมาคมทุกประการ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ).....

(.....)

(ตัดใบสมัครนี้ กรอกข้อความ แล้วส่งตรงไปยัง เลิศ ชูนาท วิทยาลัยการศึกษาประสานมิตร
พระนคร นายทะเบียนสมาคมพร้อมกับเงินค่าบำรุงสมาคม)

ใบขอรับนิตยสาร “การศึกษา”

ข้าพเจ้า ชื่อ นามสกุล (เขียนให้ชัดเจน)

ที่อยู่

..... (ที่ทางไปรษณีย์จะส่งได้สะดวก)

ได้ส่งเงิน ๑๐ (สิบบาทถ้วน) มาทางเช็คไปรษณีย์แล้ว โปรดส่งนิตยสาร “การศึกษา”

ตั้งแต่ฉบับประจำเดือน พ.ศ. รวม ๑ ปีไปให้ข้าพเจ้า ตาม

ที่อยู่ข้างบนนี้

โปรดจำหน่ายซองดังนี้

ส่ง	
	เจริญญิกสมาคมศิษย์เก่าวิทยาลัยวิชาการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร พระนคร
ผู้ส่ง

(ลงชื่อ) ผู้ขอรับ

(ตัดใบขอรับนิตยสารนี้ กรอกข้อความ แล้วส่งไปตามจำหน่ายซองข้างบนนี้)

ผู้สมัครเป็นสมาชิกสมาคมจะได้รับนิตยสารฟรีตลอดเวลาที่เป็นสมาชิก

ด้วยอภินันท์นาการ

จาก

สถาบันวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์ “จิธาสวัสดิ์”

NON PROFIT INSTITUTE

สอนระบบ ไตรสมคูลย์

รับผู้สำเร็จ ม.ศ. 5 หรือเทียบเท่าทั้งชายหญิง

หลักสูตร 10-12 เทอมตามระบบอเมริกา

ตั้งอยู่ที่ ก.ม. ที่ 16 จากปากซอยอ่อนนุช ลาดกระบัง พระนคร

ภัตตาคาร

วนอุทยาน

VANAUTHAYAN

RESTAURANT

เลขที่ 166 ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ พระนคร

No. 166 New Petchburi, Bangkok.

สถานที่ปลอดโปร่งเย็นสบาย และเป็นกันเองเสมอ

ที่จอดรถสะดวก และปลอดภัย

พนักงานหญิงสาวสวยไว้คอยบริการ

มีอาหารไทย-จีน-ฝรั่ง เนื้อสดจากป่าโดยตรง เช่น

ขมด แก้ง กวาง กระต่าย หมูป่า

อาหารจากทะเล จากข้าวเรือโดยตรง เช่นจระเข้ ฯลฯ

คอยต้อนรับท่านตลอดเวลา

รับจัดโต๊ะนอกสถานที่ราคายุติธรรม
